

Hallituksen esitys eduskunnalle Euroopan vakausmekanismiin (EVM) perustamisesta tehdyn sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi euroalueen jäsenvaltioiden välillä Euroopan vakausmekanismiin (EVM) perustamisesta tehdyn sopimuksen sekä lain sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.

EVM:n tehtävänä on turvata koko euroalueen vakautta antamalla tukea euromaille varoista, jotka EVM on hankkinut markkinoilta. Se luodaan euroalueen pysyväksi velkakriisinhallintamekanismiksi ja sen on tarkoitus korvata nykyiset euroalueen väliaikaiset kriisinhallintavälineet.

Lisäksi ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi annettavaksi selityksen, jonka mukaan sopimusmääräys hallintoneuvoston puheenjohtajan, jäsenen tai varajäsenen oikeudelli-

sesta koskemattomuudesta ei rajoita Suomea hallintoneuvostossa edustavan ministerin Suomen perustuslain mukaista ministerivastuuta.

Esitykseen sisältyy lakiehdotus sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Sopimus on tarkoitus tulla voimaan päivänä, jona sitoutumiskirjan ovat talletaneet sopimuksen allekirjoittajat, joiden ensimmäisten merkintöjen osuus kokonaismerkinnöistä on vähintään 90 prosenttia. Euroryhmässä tavoitteeksi sopimuksen voimaantulolle on asetettu 1 päivä heinäkuuta 2012. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan samana ajankohtana kuin sopimus tulee voimaan.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT.....	4
1 JOHDANTO.....	4
2 NYKYTILA.....	5
2.1 Velkakriisin hoitamiseen käytetyt välineet.....	5
Kreikan kahdenvälinen laina.....	5
Euroopan rahoituksen vakautusmekanismi.....	5
Euroopan rahoitusvakaussäilytysväline.....	5
Kansainvälinen valuuttarahasto.....	6
Euroopan keskuspankki.....	6
2.2 Euroopan vakaussäilytysmekanismi.....	7
3 TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET.....	8
4 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	9
4.1 Kokonaistaloudellisten uhkien ja vaikutusten rajaaminen.....	9
4.2 Velkakriisinhallintavälineisiin liittyvät suorat taloudelliset vaikutukset.....	9
EVM:n peruspääoma.....	10
Suomen osuuden maksaminen kerralla.....	11
Kansainvälisen valuuttarahaston osallistuminen.....	11
4.3 Suomen muut vastuut euroalueen velkakriisin hallintaan liittyen.....	11
Suomen kahdenväliset lainavastuut.....	11
ERVV:n voimassa olevat takaukset.....	11
Suomen laskennalliset vastuut IMF:n ja ERVM:n myöntämästä rahoituksesta.....	12
4.4 Suomen ERVV-takaussäilytysvastuun mahdollinen kasvaminen.....	12
4.5 Velkakriisinhallintavälineisiin liittyvät riskit.....	12
ERVV:n takauksiin liittyvät riskit.....	13
ERVV:n rahoituskapasiteetin kasvattamiseen liittyvät riskit.....	13
EVM:n pääomaan liittyvät riskit.....	13
IMF:n rahoitukseen liittyvät riskit.....	13
Arvioita kokonaisriskien mittaluokasta.....	14
4.6 Riskien hallinta.....	14
Velkakestävyysanalyysi ja ehdollisuus.....	14
ERVV:n riskien rajaaminen vakuuksilla.....	15
ERVV:n mahdollinen käyttö siirtymäaikana.....	15
4.7 Talouskriisin vaikutukset Suomen valtion kyvylle vastata velvoitteistaan.....	15
4.8 Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset.....	16
5 MUUT ESITYKSEEN VAIKUTTAVAT SEIKAT.....	16
Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 136 artiklan täydentäminen.....	16
Sopimus talous- ja rahaliiton vakauksesta, yhteensovittamisesta sekä ohjauksesta ja hallinnasta.....	17
Asetusehdotukset jäsenvaltioiden talous- ja budjettiseurannan vahvistamiseksi.....	17
EVM:n hallintomalli.....	18
Pankkikriisien yhteisen hallintakehikon käyttöönotto EU:ssa.....	19
Eduskunnan vaikutusmahdollisuuksien turvaaminen.....	19
EVM:n etuoikeusaseman vaikutus Suomen valtion velkakirjoihin.....	19
EVM:n perustamista koskevan lisätalousarvion antaminen.....	20

	Mahdollinen sopimusmuutos kokonaiskapasiteetin mahdollistamiseksi	20
6	ASIAN VALMISTELU	20
	YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	21
1	SOPIMUKSEN SISÄLTÖ JA SEN SUHDE SUOMEN LAINSÄÄDÄNTÖÖN	21
	Johdanto	21
	1 luku. Jäsenyys ja tarkoitus.....	23
	2 luku. Hallinto	24
	3 luku. Pääoma	26
	4 luku. Operaatiot.....	27
	5 luku. Varainhoito.....	30
	6 luku. Yleiset määräykset	31
	7 luku. Siirtymäjärjestelyt	35
	8 luku. Loppumääräykset.....	36
2	LAKIEHDOTUKSEN PERUSTELUT	36
3	VOIMAANTULO.....	36
4	EDUSKUNNAN SUOSTUMUKSEN TARPEELLISUUS JA KÄSITTELYJÄRJESTYS.....	37
4.1	Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus	37
4.2	Käsittelyjärjestys.....	38
	LAKIEHDOTUS	42
	Laki Euroopan vakausmekanismin perustamisesta tehdyn sopimuksen lainsäädän- nön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.....	42
	SOPIMUSTEKSTI	43

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto

Talous- ja rahoituskriisi on jatkunut jo noin neljä vuotta. Kriisi sai alkunsa Yhdysvaltojen asuntolainamarkkinoilta ja eteni melko nopeasti laajemmin pankkisektorille kärjistyen investointipankki Lehman Brothersin konkurssiin syyskuussa 2008. Kriisi levisi rahoitusmarkkinoiden lamaantuessa myös muualle talouteen ja aiheutti 2009 vakavan globaalin taantumun. Valtiot toteuttivat vuonna 2009 laajoja elvytystoimia taantumun vaikutusten vähentämiseksi, mutta varsin pian valtioiden alijäämä- ja velkaantumisongelmat johtivat siihen, että talous- ja rahoituskriisi laajeni valtioiden velkakriisiksi.

Euroopassa ongelmiin ajautuivat ensimmäisinä Islanti ja Latvia talouksiensa rakenteellisten heikkouksien vuoksi. Vuonna 2010 Kreikka, Irlanti ja Portugali ajautuivat markkinoiden epäluottamuksesta seuranneen korkojen nousun jälkeen tilanteeseen, jossa ne joutuivat pyytämään ulkopuolista rahoitustukea muilta euroalueen valtioilta ja Kansainväliseltä valuuttarahastolta, jäljempänä *IMF*. Velkakriisin tarttuminen viime vuoden kesällä myös Italiaan ja Espanjaan uhkasi jo koko euroalueen tulevaisuutta. Tämän jälkeiset euryryhmän päättämät toimenpiteet kriisimaiden rahoittamisesta ja talouskurin parantamisesta sekä Euroopan keskuspankin, jäljempänä *EKP*, rahapolitiikka ovat rauhoittaneet tilannetta joukkolainamarkkinoilla. Epävarmuus euroalueen talouskehityksestä ylläpitää kuitenkin edelleen markkinoiden epävarmuutta. Tämän vuoksi useat velkakirjasijoittajat ovat tehdyistä toimista huolimatta siirtäneet sijoituksiaan vähäriskisemmiksi arvioimiansa valtioiden joukkovelkakirjalainoihin.

Loppukesästä 2011 lähtien epätietoisuus pankkien hallussa olevista kriisi- tai riskimaiden velkakirjoista ja samaan aikaan heikentyneet euroalueen talousnäkyvät murensivat pankkien välistä keskinäistä luottamusta ja vaikuttivat kielteisesti pankkien välisiin lainamarkkinoihin. Myös epäilyt pankkien asiakasluottojen riskipitoisuuden kasvusta li-

sääntyivät. Toisille pankeille lainaamisen sijaan pankit tekivät mieluummin liki korottomia ylijön keskuspankkitalletuksia. Vakuudettomien velkakirjojen markkinat olivat käytännössä pysähdyksissä ja pankkien oli lähes mahdotonta hankkia niiden kautta tarvitsemaansa rahoitusta haluamallaan ehdoilla. Varainhankintaongelmien vuoksi riski luottolaman toteutumiselle kasvoi selvästi.

EKP:n joulukuussa 2011 aloittama kolmen vuoden rahoituksen tarjonta pankeille on vaikuttanut akuuttia tilannetta. Eurojärjestelmä on antanut pankeille kahdessa erässä vakuudellista 3 vuoden lainaa yhteensä yli 1000 miljardia euroa. Pidemmällä tähtäimellä se ei kuitenkaan poista pankkien keskinäistä luottoriskien arviointiin perustuvaa luottamuspulaa. Velkakriisin kestävä ratkaisu ja euroalueen kokonaistalouden elpyminen ovat tässä suhteessa avainasemassa. Euroalueen painuminen odotettua vakavampaan taantumaa, velkakriisin ratkaisujen pitkittyminen ja jatkuva epävakaus euroalueen pankkisektorilla johtaisivat todennäköisesti valtioiden velkakirjamarkkinoiden lisääntyviin likvidiysongelmiin sijoittajien pyrkiessä eroon euroalueen valtioiden riskeistä.

Velkakriisin kärjistymisen taustalla on vaikuttanut useita tekijöitä. Tällä hetkellä vaikeuksissa olevat valtiot eivät ole sopeutuneet yhteisvaluutan vaatimukseen, vaan ne ovat asteittain menettäneet hintakilpailukykyään. Tämä on rakenteellisten uudistusten puuttuessa johtanut paikoin sitkeisiin ja suuriin vaihtotaseen alijäämiin. Heikko kilpailukyky on hidastanut talouskasvua ja verotulojen kasvua ja siten heikentänyt julkisen talouden tilaa. Helppo rahoituksen saatavuus ja matala korkotaso ovat omalta osaltaan johtaneet ylisuuriin velkatasoihin.

Toinen kriisin myötä esiin noussut yhteisvaluutan rakenteeseen liittyvä ongelma liittyy valtioiden velkakirjojen riskeihin ja valtioiden maksukyvyttömyyteen. Tähän asti valtioiden velkakirjoja on pidetty riskittöminä sijoituskohteina. Sijoittajat ovat perinteisesti luottaneet siihen, että valtiot kykenevät suoriutumaan velvoitteistaan verotusoikeuttaan

käyttämällä. Pieni maksukyvyttömyysriski ja alhainen vakavaraisuusvaatimus ovat olleet pääsyitä sille, miksi muun muassa pankit ovat sijoittaneet valtioiden velkakirjoihin runsaasti.

2 Nykytila

2.1 Velkakriisin hoitamiseen käytetyt välineet

Euroalueen velkakriisin hoitamiseksi, tuntavaikutusten estämiseksi sekä euroalueen taloudellisen vakauden turvaamiseksi on kehitetty useita välineitä. Näitä ovat Kreikalle annettu kahdenvälinen lainoitus, Euroopan rahoituksen vakautusmekanismi, jäljempänä *ERVM*, ja Euroopan rahoitusvakausväline, jäljempänä *ERVV*. Lisäksi on jouduttu turvautumaan IMF:n ja EKP:n tarjoamaan rahoitukseen.

Kreikan kahdenvälinen laina

Velkakriisin levittyä Kreikkaan euroalueen jäsenvaltiot päättivät myöntää 25 päivänä maaliskuuta 2010 Kreikalle ehdollista lainaa kahdenvälisesti yhteistyössä IMF:n kanssa. Lainaohjelma on 110 miljardin euron suuruinen. Euroalueen valtioiden lainaosuudeksi Kreikalle sovittiin 80 miljardia euroa ja IMF:n osuudeksi 30 miljardia euroa. Tavoitteena oli Kreikan palaaminen lainamarkkinoille vuonna 2012.

Tästä summasta nostettiin 1,005 miljardia euroa. Kreikan valtio oli tammikuussa 2012 noston euroalueen valtioiden ja IMF:n lainoista noin 73 miljardia euroa, mikä vastaa noin 20 prosentin osuutta Kreikan valtion kokonaisvelasta. Kreikka ilmoitti 11 päivänä huhtikuuta 2012 peruuttavansa sille myönnetyn kahdenvälisen lainaohjelman nostamatta olevan osuuden.

Euroopan rahoituksen vakautusmekanismi

Myös EU:n budjettivaroja päätettiin käyttää kriisitoimien rahoittamiseen. ERVM on neuvoston asetuksella (EU) N:o 407/2010 perustettu hätärahoitusohjelma, jota komissio hallinnoi. Päätökset taloudellisen avun

myöntämisestä tekee neuvosto. Komissio kerää markkinoilta rahaa käyttäen Euroopan unionin budjettia vakuutena. Budjetin kautta kaikki 27 EU:n jäsenvaltiota ovat osallisina ERVM:n lainoissa kriisimaille. ERVM:n myöntämien lainojen yhteenlaskettu summa on rajoitettu 60 miljardiin euroon. ERVM:n rahoituskapasiteetista on sidottu 49 miljardia euroa Portugalin ja Irlannin ohjelmiin. Eurooppa-neuvosto päätti 16 ja 17 päivänä joulukuuta 2010 pidetyssä kokouksessaan päättäessään pysyvän vakausmekanismin perustamisesta ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä *SEUT*, 136 artiklan muuttamisesta, että SEUT 122 artiklaa ei käytetä enää euroalueen vakaustoimien oikeusperustana. Koska ERVM:ää koskevan asetuksen oikeusperusta on SEUT 122 artikla, päätös tarkoitti käytännössä sitä, ettei ERVM:ää enää käytetä uusien ohjelmien rahoittamiseen.

Euroopan rahoitusvakausväline

ERVV perustettiin väliaikaiseksi velkakriisinhallintavälineeksi, jonka tarkoituksena oli myöntää rahoitustukea enintään vuoden 2013 kesäkuun loppuun saakka. Se on euroalueeseen kuuluvien jäsenvaltioiden omistama Luxemburgin lain mukainen osakeyhtiö, jonka tehtävänä on myöntää euroalueeseen kuululle valtiolle rahoitustukea. Euroalueeseen kuuluvat valtiot takaavat ERVV:n varainhankinnan lukuun ottamatta väistyviä takajia. ERVV:n varainhankinnalle annettavien takausten kokonaismäärä oli aluksi 440 miljardia euroa, josta se korotettiin pääomaltaan 780 miljardiin euroon. Kriisin edetessä ERVV:n merkitys velkakriisinhallinnassa on korostunut. Suomen noin 7,92 miljardin euron alkuperäistä kokonaistakaussitoumusta muutettiin lokakuussa 2011 ERVV-puitesopimuksen muutoksella (SopS 99/2011). Tämän perusteella Suomi on sitoutunut antamaan takauksia ERVV:n varainhankinnan pääoman ja sille annettavan 65 prosentin ylitakauksen osalta yhteensä enintään 13,97403 miljardin euron arvosta. Tämän lisäksi takaus kattaa myös ERVV:n varainhankinnan korot, kulut ja niille annettavan ylitakauksen, jotka aikaisemmin sisältyivät kokonaistakaukseen.

ERVV voi antaa uutta rahoitustukea EVM:n toiminnan aloitushetken ja vuoden 2013 kesäkuun lopun välisenä aikana ainoastaan jos EVM:n lainakapasiteetti ei riitä rahoitustuen antamiseen.

Kansainvälinen valuuttarahasto

Suomi on johdonmukaisesti velkakriisin alusta lähtien edellyttänyt IMF:n osallistumista euroalueen velkakriisinhallintatoimiin. Toukokuussa 2010 IMF:n silloinen toimitusjohtaja vahvisti, että IMF voi osallistua 250 miljardilla eurolla Euroopan kriisimaiden rahoittamiseen.

IMF:n rahoituskapasiteetti muodostuu tällä hetkellä paitsi yleisistä jäsenosuusvaroista myös väliaikaisiksi tarkoitetuista New Arrangements to Borrow -varoista, jäljempänä NAB. NAB:lla tarkoitetaan varoja, jotka IMF:n vauraimmat jäsenvaltiot ovat sitoutuneet lainaamaan IMF:lle, kun järjestely päätetään aktivoida. Suomen jäsenosuus on tällä hetkellä IMF:n tilivaluutassa määriteltynä 1,2 miljardia erityistä nosto-oikeutta, *special drawing rights*, jäljempänä SDR, eli noin 1,4 miljardia euroa. Suomen NAB-osuus on 2,23 miljardia SDR eli noin 2,6 miljardia euroa.

IMF:n 14. yleisen jäsenosuuskorotuksen yhteydessä Suomen jäsenosuus IMF:ssä nousee 2,4 miljardiin SDR:hen, kun riittävä määrä jäsenvaltioita on ratifioinut päätöslauselman IMF:n jäsenosuuskorotuksesta ja hallintouudistuksesta. Uudistuksen odotetaan tulevan voimaan vuoden 2012 kuluessa. Jäsenosuuskorotus maksetaan NAB-varoista. Korotuksen voimaantulon jälkeen valtioneuvokset Suomen Pankille sen IMF:lle antaman rahoituksen vakuudeksi nousevat yhteensä 4,64 miljardiin SDR:ään eli noin 5,4 miljardiin euroon.

EU:n valtiovarainministerien 19 päivänä joulukuuta 2011 antamassa päätöslauselmassa todetaan, että EU tukee täysin pyrkimyksiä IMF:n voimavarojen kasvattamiseksi ja että euroalueen valtiovarainministerit ovat sitoutuneet lisäämään IMF:n voimavaroja 150 miljardilla eurolla. Euroalueen valtiovarainministerit ovat samalla pitäneet välttämättömänä, että myös euroalueen ja EU:n ulkopuoliset valtiot osallistuvat IMF:n voi-

mavarojen kasvattamiseen. Suomen osuus tästä olisi 3,76 miljardia euroa. Tuki annettaisiin IMF:lle kahdenvälisen lainojen muodossa. Korotus maksettaisiin aiempaan tapaan Suomen Pankin varoista ja sille tarvittaisiin valtioneuvoston takaus. Washingtonissa 20 päivänä huhtikuuta 2012 pidetyssä IMF:n kevätkokouksessa IMF:lle luvattujen lisäresursien määrä nousi 430 miljardiin dollariin, kun joukko euroryhmän ja EU:n ulkopuolisia maita ilmoitti omista lupauksistaan.

IMF on osallistunut Euroopan velkakriisin hoitoon vuodesta 2008 alkaen bruttomääräisesti yli 125 miljardilla eurolla. Suomen äänivaltaan (0,53 prosenttia) perustuva laskennallinen osuus IMF:n lainoituksesta on noin 671 miljoonaa euroa. Suomi kuuluu IMF:ssä niihin maihin, joilta rahaston neljännesvuosittain laadittavan rahoitussuunnitelman mukaisesti pyydetään rahoitusta kulloinkin sitä tarvitseville jäsenmaille johtokunnan hyväksymien ohjelmien puitteissa.

Euroopan keskuspankki

EKP on tukenut euroalueen rahoitusmarkkinoita ostamalla valtionlainoja jälkimarkkinoilta vuoden 2010 toukokuun alun jälkeen 214 miljardilla eurolla. Lisäksi se on tarjonnut jäsenvaltioiden pankeille kolmen vuoden vakuudellista rahoitusta kahdessa erässä yhteensä noin 1000 miljardia euroa poikkeuksellisen edullisin ehdoin. EKP:n tavoitteena oli tukea euroalueen talouskasvua ja helpottaa ylivelkaantumisen vaaraan joutuneiden euromaiden lainanottoa. Näiden lisäksi EKP on keventänyt vähimmäisvarantovaatimuksia ja laajentanut vakuusvalikoimaa sekä ensin nostanut kaksi kertaa ohjaukorkoa ja myöhemmin syksyn 2011 aikana laskenut sitä kaksi kertaa. Näillä kaikilla toimenpiteillä on ollut myönteisiä vaikutuksia markkinalikviditeettiin, mutta ne eivät ole onnistuneet hälventämään markkinoiden epäluottamusta. Tästä esimerkkinä on pankkien eurojärjestelmään tallettamien varojen määrän voimakas nousu. Keskuspankkitalletusten määrä on ollut 600—700 miljardia euroa huolimatta siitä, että talletuksille maksetaan vain 0,25 prosentin korkoa, kun pankit joutuvat samaan aikaan maksamaan eurojärjestelmän perusrahoituksesta yhden prosentin korkoa.

EKP:n itsenäinen asema perustuu SEUT 130 artiklaan. Sen mukaan jäsenvaltioiden ja unionin toimielinten on pidättäydyttävä kaikista yrityksistä vaikuttaa keskuspankin päätöksentekoon. Perussopimusten määräykset, kuten SEUT 123 artikla sekä Euroopan keskuspankkijärjestelmästä ja Euroopan keskuspankin perussäännöstä annetun pöytäkirjan (N:o 4) IV luku kuitenkin ohjaavat ja rajoittavat keskuspankin toimintamahdollisuuksia finanssikriisin hoitamisessa.

2.2 Euroopan vakausmekanismi

EVM on Belgian, Saksan, Viron, Irlannin, Kreikan, Espanjan, Ranskan, Italian, Kyproksen, Luxemburgin, Maltaan, Alankomaiden, Itävallan, Portugalin, Slovenian, Slovakian ja Suomen omistama kansainvälinen rahoituslaitos. EVM perustetaan euroalueen pysyväksi velkakriisinhallintamekanismiksi.

EVM tulee sijaitsemaan Luxemburgissa. Sen tehtävänä on hankkia rahoitusta ja antaa asianmukaista talouspoliittista ehdollisuutta noudattaen rahoitustukea niille EVM:n jäsenille, joilla on tai joita uhkaavat vakavat rahoitusongelmat, jos tuki on välttämätöntä koko euroalueen ja sen jäsenvaltioiden rahoitusvakauden turvaamiseksi. EVM:llä on valtuudet kerätä varoja laskemalla liikkeeseen rahoitusvälineitä, tekemällä rahoitussopimuksia tai muita sopimuksia taikka sopimalla järjestelyistä EVM:n jäsenten tai rahoituslaitosten tai muiden kolmansien kanssa. EVM:n on tarkoitus aloittaa toimintansa heinäkuun alussa vuonna 2012 ja sen on tarkoitus korvata nykyiset väliaikaisjärjestelyt, ERVV ja ERVM heinäkuussa 2013.

EVM:n tärkeimmät lähtökohdat määriteltiin 28 päivänä marraskuuta 2010 pidetyssä euroryhmän kokouksessa. Tuolloin sovittiin, että pysyvä velkakriisinhallintamekanismi perustuu EVM:iin. Uudella mekanismilla luodaan pelisäännöt rahoitus- ja velkakriisien hallinnalle tulevaisuudessa. Mekanismin tavoitteena on selkiyttää jäsenmaiden omaa vastuuta talouspolitiikkansa seurauksista sekä myös yksityisen sektorin osallistumista mahdollisten rahoituskriisien taakanjakoon. EVM:n rahoitustuen antamisen periaatteet vastaavat ERVV:n periaatteita. EVM liittyy kiinteästi EU:n talouspolitiikan koordinaa-

tiokehikkoon, jolla tarkoitetaan vakaus- ja kasvusopimusta ja sitä koskevaa unionin lainsäädäntöä. Koordinaatiokehikkoa on tiivistetty myös uudella unionin lainsäädännöllä, niin sanottu Six Pack (asetukset nro 1173—1177/2011 sekä direktiivi 2011/85/EU), joka tuli voimaan joulukuussa 2011. Uudistukset koskevat paitsi vakaus- ja kasvusopimusta myös laajempaa makrotalouden tasapainottomuuksien ehkäisemistä, korjaamista ja seurantaa. Tavoitteena on kriisien ennaltaehkäisy sekä rahoitus- ja velkakriisien todennäköisyyden alentaminen tulevaisuudessa.

EVM:n perustamiseen liittyviä periaatteita täydennettiin muun muassa sen lainanantokyvyn ja pääomarakenteen osalta euroalueen päämiesten kokouksessa maaliskuussa 2011. Päämiesten tuolloin hyväksymissä päätelmissä todettiin, että EVM:n tosiasiallinen lainanantokyky tulee olemaan 500 miljardia euroa ja että ERVV:n ja EVM:n välisen siirtymävaiheen aikana yhteenlaskettu lainanantokyky ei ylitä tätä määrää. Kokouksessa päädyttiin neuvotteluiden jälkeen lopputulokseen, jonka mukaan EVM:n toimintakyky kaikissa olosuhteissa turvataan yhteensä 80 miljardin euron suuruisella maksetulla osakepääomalla sekä yhteensä enintään 620 miljardin euron suuruisella vaadittaessa maksettavalla osakepääomalla.

Euroalueen valtiovarainministerit allekirjoittivat sopimuksen Euroopan vakausmekanismiin perustamisesta Brysselissä 11 päivänä heinäkuuta 2011. Sopimus ei kuitenkaan tullut voimaan, koska euroalueen jäsenvaltioiden valtion- tai hallitusten päämiehet totesivat 21 päivänä heinäkuuta 2011 pidetyssä kokouksessa, että ERVV:n ja EVM:n joustavuutta on syytä lisätä ja EVM-sopimusta on muutettava sen johdosta.

Heinäkuussa 2011 allekirjoitettuun sopimukseen verrattuna keskeiset muutokset koskevat mahdollisuutta käyttää uusia rahoitustukivälineitä eli antaa ennaltaehkäisevää tukea, ostaa velkakirjoja ensi- ja jälkimarkkinoilta sekä antaa lainoitusta rahoituslaitosten tukemiseen. Lisäksi sovittiin muun muassa hätätilamenettelystä sekä IMF:n roolin vahvistamisesta ja tilintarkastuslautakunnasta.

Maaliskuun lopussa 2012 euroalueen valtiovarainministerit päättivät nostaa ERVV:n

ja EVM:n yhteenlaskettua rahoituskapasiteettia väliaikaisesti 700 miljardiin euroon.

3 Tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Esityksen tavoitteena on saattaa voimaan EVM:n perustamista koskeva sopimus Suomen osalta. Esitys sisältää myös niin sanotun blankettilain sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.

Sopimuksen tavoitteena on turvata koko euroalueen vakautta perustamalla EVM euroalueen pysyväksi velkakriisinhallintamekanismiksi. Sen on tarkoitus korvata nykyiset euroalueen väliaikaiset velkakriisinhallintavälineet eli ERVV ja ERVM. Uudella mekanismilla luodaan pelisäännöt rahoitus- ja velkakriisien hallinnalle tulevaisuudessa. Mekanismin tavoitteena on selkiyttää jäsenmaiden omaa vastuuta talouspolitiikkansa seurauksista sekä myös yksityisen sektorin osallistumista mahdollisten rahoituskriisien taakanjakoon. EVM:n tukimuotoihin kuuluisivat ennakkollisen tuen tai lainan antaminen valtiolle, mukaan lukien valtiot, joille ei ole vahvistettu talouden sopeutusohjelmaa, rahoituslaitosten pääomittamisen rahoittamista varten sekä oikeus ostaa poikkeustapauksissa Euroopan keskuspankin suorittaman arvion perusteella valtioiden joukkovelkakirjoja jälkimerkinoilta.

Euroalueen valtionvarainministerit päättivät maaliskuun lopulla ERVV:n ja EVM:n yhteenlasketun rahoituskapasiteetin kasvattamisesta väliaikaisesti 700 miljardiin euroon. Tavoitteena on luoda riittävän vahva ja uskottava järjestelmä velkakriisin leviämisen estämiseksi, jotta myös IMF:n lisäpanostus globaaliin rahoitusmarkkinoiden kriisinhallintaan saataisiin varmistettua viimeistään IMF:n kevätkokouksessa 20 päivänä huhtikuuta 2012.

Suomen tavoitteena on ollut, että euroalueen velkakriisinhallinnassa pyritään siirtymään ensi tilassa EVM:n käyttöön ERVV:n sijaan. Tähän on vaikuttanut etenkin ERVV:n lainaohjelmien vaatimien takausten suuruus, mikä kertoo ERVV:n rahoitusrakenteen tehostuudesta. Muiden rahoituslaitosten lailla EVM toimii oman pääoman varassa, toisin

kuin ERVV, joka toimii jäsenvaltioidensa taakamana. Lisäksi EVM kerää sopimuksen mukaan vararahaston, jolla katetaan mahdollisia tappioita. EVM:n kohdalla riskiä pienentää myös sen etuoikeutettu asema velkojana. Näin ollen EVM:n toiminta on vakaampaa ja sen riskit paremmin hallittavissa kuin ERVV:ssa. EVM:n käytön ensisijaisuutta tukee myös vakiintuneiden hallinto- ja päätöksentekokäytäntöjen käyttöönotto.

EVM:n myöntämässä rahoitustuessa korostetaan IMF:n roolia ja sen periaatteiden noudattamista muun muassa yksityissektorin osallistumisessa kriisien ratkaisuun, mukaan lukien velkojen uudelleen järjestely. Tavoitteena on IMF:n kriisinhallintaosaamisen ja käytäntöjen hyödyntäminen. Euroalueen jäsenvaltion, joka pyytää rahoitusapua EVM:ltä, odotetaan esittävän mahdollisuuksien mukaan samanlaisen pyynnön IMF:lle.

IMF:llä on etuoikeusasema EVM:n lainoihin nähden. Yksityisten velkojen asema puolestaan on toissijainen verrattuna EVM:n saamisiin. IMF voi yhteistyössä EKP:n ja komission kanssa seurata rahoitusapujärjestelyjen toteuttamista.

Niin sanotussa hätätilamenettelyssä tehtävät määränemistöpäätökset on rajattu selkeästi koskemaan vain EVM:n laina- ja muiden rahoitustukivälineiden käyttöä, eikä sillä siten voida korottaa jäsenmaiden pääomaosuuksia. Hätätilamenettely on myös selkeästi rajattu tilanteisiin, joissa koko euroalueen olemassaolon katsotaan olevan uhattuna, ellei käsittelyssä olevaa päätöstä saada tehtyä kiireellisesti.

Velkojen uudelleenjärjestelyprosessin mahdollistamiseksi sisällytetään kaikkiin uusiin euroalueella liikkeeseen laskettaviin valtion velkakirjasopimuksiin yhdenmukaiset ja standardoidut yhteistoimintalausekkeet (*Collective Action Clauses, CACs*) vuoden 2013 alusta lähtien. Ne mahdollistavat velkojen kokouksen velallisen suostumuksella tekemät, kaikkia velkojia oikeudellisesti sitovat päätökset maksuehdoista (esimerkiksi lainanhoidon pysäyttäminen, laina-aikojen pidentäminen, koronalennukset ja velan pääoman alennukset) oloissa, joissa velallisvaltio ei pysty hoitamaan velkaansa. Yksittäiset velalliset eivät siten pystyisi estämään velkajärjestelyn käynnistämistä. Jokainen jäsen-

valtio muokkaa ne omaan lainsäädäntöönsä sopivaksi, mutta niiden on kuitenkin oltava vaikutuksiltaan yhdenmukaiset.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi, että eduskunta hyväksyisi sopimuksesta annettavan hallintoneuvoston puheenjohtajan, jäsenen ja varajäsenen oikeudellista koskemattomuutta virkatehtäviensä osalta koskevan selityksen. Selityksen mukaan Suomea edustavan ministerin toiminta hallintoneuvostossa ei voi jäädä perustuslain 114–116 §:ssä säädetyn ministerivastuun ulkopuolelle.

4 Esityksen vaikutukset

4.1 Kokonaistaloudellisten uhkien ja vaikutusten rajaaminen

EVM:n, samoin kuin IMF:n, tehtävänä on viime kädessä edesauttaa rahoitusvakauden, julkisen talouden kestävyuden ja talouden kasvuedellytysten palautumista. Näin kriisivaltiolle annetaan aikaa tervehtyttää taloutensa mahdollisimman vähäisin haittavaikutuksin. Lisäksi euroalueen näkökulmasta tavoitteena on saada aikaan kriisin hallittu ratkaisu tartuntavaikutusten estämiseksi ja rahoitusjärjestelmän tervehtyttämiseksi. Tavoitteena on kriisivaltion palaaminen velkikirjamarkkinoille mahdollisimman nopeasti. EVM:n perustamisen tarkoituksena on näiden tavoitteiden turvaaminen.

EVM:n tarkoituksena ei ole lisätä yhteisvastuuta euroalueen jäsenvaltioiden kesken. EVM:llä luodaan pelisäännöt taloudellisten kriisien hallitsemiseksi siten, että yksittäinen jäsenvaltio vastaa itse omista veloistaan ja sitoumuksistaan.

Hallitsematon kriisitilanne voisi aiheuttaa euroalueella sellaisia tartuntavaikutuksia, jotka voisivat vaarantaa koko euroalueen vakauden. Tällaisesta tilanteesta aiheutuvat kokonaistaloudelliset menetykset olisivat todennäköisesti suuria. Kokonaistaloudelliset kustannukset aiheutuisivat kokonaistuotannon supistumisesta ja verotulojen menetyksistä. Tämänlaisessa ympäristössä myös Suomen kyky vastata muiden eurovaltioiden hyväksi myönnettyjen takausten realisoinnista heikkenisi. Toisaalta syvän taantumman ja hitaan kasvun vaihtoehto Euroopan

taloudessa lisäisi merkittävästi velkajärjestelyjen todennäköisyyttä kriisivaltioissa.

Kokonaistaloudellisten vaikutusten havainnollistamiseksi euroalueen kriisiä on syytä verrata aikaisempien talouskriisien vaikutuksiin Suomen talouteen.

Vuosien 1991—1993 pankkikriisi vaaransi Suomen rahoitusvakauden ja osaltaan aiheutti syvän laman, johon liittyi poikkeuksellisen korkea korkotaso ja valuutan devalvoituminen. Tilanne johti Suomessa yritysten konkurssiaaltoon, kotitalouksien velkaantumiseen, raskaaseen työttömyyteen ja sosiaaliin ongelmiin. Valtion takausten ja suoran tuen määrä pankeille nousi korkeimmillaan noin 14 miljardiin euroon eli noin 20 prosenttiin bruttokansantuotteesta. Valtion velka kasvoi tällöin 20 prosentista 70 prosenttiin bruttokansantuotteesta. Eduskunta antoi lisäksi poliittisen lausuman, jonka mukaan se lupasi turvata pankkijärjestelmän saamiset kaikissa oloissa. Takauksia ei realisoitunut valtion maksettavaksi, mutta toimet rahoitus- ja pankkijärjestelmän vakauden turvaamiseksi aiheuttivat valtiolle noin 5,3 miljardin euron suorat tappiot.

Vuoden 2008—2009 kansainvälisen finanssikriisin tartuntavaikutuksista aiheutui Suomessa 13 miljardin euron bruttokansantuotteen aleneminen ja yli 6 miljardin euron verotulojen menetys, minkä takia valtion velkaantuminen kääntyi kasvuun. Valtion velkasuhde bruttokansantuotteesta nousi vuosina 2008—2009 29 prosentista 37 prosenttiin. Tilanne uhkasi myös Suomen rahoitusjärjestelmän toimintaa ja vakautta, minkä takia eduskunta hyväksyi 50 miljardin euron väliaikaisen takausvaltuuden pankkien varainhankinnalle. Tämä vastasi tällöin 25 prosenttia bruttokansantuotteesta. Takauksia ei kuitenkaan ollut tarvetta myöntää eikä niistä aiheutunut valtiolle tappioita.

Vuonna 2010 alkaneen euroalueen velkakriisin hallitsemiseksi tehdyt toimet ovat aiheuttaneet Suomen valtiolle vastuita ja sitoumuksia jäljempänä esitetyllä tavalla.

4.2 Velkakriisinhallintavälineisiin liittyvät suorat taloudelliset vaikutukset

Velkakriisiin liittyviä Suomen valtion vastuita ja riskejä arvioitaessa on tärkeää erottaa

tämänhetkiset todelliset eduskunnan nimenomaisella suostumuksellaan hyväksymät vastuut velkakriisinhallintavälineisiin (ERVV ja EVM) liittyvistä enimmäissitoumuksista. Lisäksi arvioissa on otettava huomioon, minkä suuruisina annetut sitoumukset ovat käytössä kunakin hetkenä. Euroalueen velkakriisinhallintavälineet lisäävät Suomen todellisia vastuita ainoastaan silloin, kun uusia rahoitustukipäätöksiä tehdään. Tämä edellyttää aina erillistä eduskunnan hyväksyntää. Suomen valtiolle aiheutuu ERVV:n ja EVM:n lisäksi laskennallisia vastuita IMF:n ja ERVM:n kautta. Myös Suomen Pankki on osana eurojärjestelmää osallistunut euroalueen vakauttamistoiimiin. Suomen Pankki raportoi eduskunnalle itsenäisesti näihin toimiin liittyvistä vastuistaan.

EVM:n peruspääoma

EVM:n enimmäislainanantokyky on 500 miljardia euroa. EVM:n 700 miljardin euron peruspääoma koostuu yhteensä 80 miljardin euron suuruisesta maksetusta osakepääomasta sekä yhteensä enintään 620 miljardin euron suuruisesta vaadittaessa maksettavasta osakepääomasta.

Maakohtaisten osuuksien jakoperusteena käytetään EKP:n pääomaosuutta. Tähän periaatteeseen on hyväksytty tarkistus, jossa ne valtiot, joiden bruttokansantuoteosuus asukasta kohden on alle 75 prosenttia EU:n keskimääräisestä bruttokansantuotteesta, saavat jakoperusteeseensa 12 vuoden väliaikaisen helpotuksen. Tarkistuksesta hyötyvät Viro, Slovakia, Slovenia ja Malta. Tarkistusten vaikutus muiden valtioiden osuuksiin on alle yhden prosentin.

Suomen osuus EVM:n peruspääomasta on 12,5818 miljardia euroa. Tästä 1,43792 miljardia euroa on maksettua osakepääomaa ja 11,14388 miljardia euroa vaadittaessa maksettavaa osakepääomaa. EVM:n pääomittamiseksi valtion talousarvioon varataan noin 1,44 miljardin euron lisämääräraha. Lisäksi EVM-sopimus merkitsee, että valtio sitoutuu noin 11,14 miljardin euron suuruisen vaadittaessa maksettavan osakepääoman maksamiseen jos EVM muutoin tulisi maksukyvyttömiksi tai vararahasto ja maksettu osakepääoma eivät riitä tappioiden kattamiseen. Vaa-

dittaessa maksettavan osakepääoman käyttö on siten epävarmaa eikä siitä aiheudu välittömiä budjettivaikutuksia.

Se tarvitseeko vaadittaessa maksettavaa pääomaa maksaa, riippuu siitä, kuinka euroalueen vakaus palautuu lähivuosina. Annettu sitoumus vastaa enimmillään vajaata 5 prosenttia Suomen bruttokansantuotteesta. Maksettu osakepääoma, 1,44 miljardia euroa, vastaa alle yhtä prosenttia bruttokansantuotteesta. EVM:n maksetulle osakepääomalle kertyy myös tuottoa.

Euroryhmä päätti 30 päivänä maaliskuuta 2012, että EVM:n maksettu pääoma maksetaan EVM-sopimuksessa sovittua nopeammin. Kaksi ensimmäistä erää maksetaan vuonna 2012, joista ensimmäinen heinäkuussa ja toinen viimeistään lokakuussa. Kolmas erä maksetaan vuonna 2013 ja viimeinen neljäs erä vuoden 2014 ensimmäisellä puoliskolla. Sopimuksen mukaisesti pääoman maksua nopeutetaan lisää, jos maksetun pääoman ja EVM:n velan suhde uhkaa painua alle 15 prosentin. Nopeutettu aikataulu ei vaikuta Suomeen, joka maksaa osuutensa maksetusta pääomasta kerralla.

Peruspääoman määrän ja maksamisperusteiden vuoksi EVM:n käyttöönotto on jäsenvaltioiden välisen taakanjaon näkökulmasta oikeudenmukaisempi väline kuin ERVV. Tämä johtuu siitä, että myös rahoitustukea saavat valtiot pääomittavat EVM:ää. EVM:ssä ei ole ERVV:lle ominaista väistyvien takaajien ongelmaa. Tällä tarkoitetaan sitä, että rahoitustuen piirissä olevalle valtiolle voidaan myöntää oikeus olla osallistumatta sovittujen tai uusien rahoitustukien maksamiseen.

Kun koko 80 miljardin euron maksettu osakepääoma on maksettu, yhden prosentin sijoituskorko tuottaa noin 800 miljoonaa euroa vuodessa. Tuotoilla kartutetaan ensin vararahastoa. EVM voi maksaa jäsenilleen myös osinkoa. EVM:n maksetulle pääomalle kertyvä tuotto lisää EVM:n tappiopuskuria ja sitä kautta vähentää jäsenvaltioiden tappioriskiä. Myös tästä näkökulmasta on tärkeää, että EVM:n pääomitus tapahtuu nopeuteissa aikataulussa.

Tässä mainituista syistä EVM on uskottavampi velkakriisinhallintaväline kuin ERVV. EVM ei myöskään peruspääoman vuoksi al-

tistu muutoksille euroalueen valtioiden luottoluokituksissa siinä määrin kuin ERVV, jonka varainhankinta nojaa yksinomaan euro maiden takauksiin.

Suomen osuuden maksaminen kerralla

Euroalueen jäsenvaltiot ovat sopineet periaatteista, joilla jäsenvaltiot voivat vaatia vakuuksia ERVV:stä myönnettävälle tuelle. Näiden periaatteiden mukaisesti jäsenvaltiot, jotka vaativat vakuuksia, sitoutuivat maksamaan EVM:n perustamisvaiheessa maksettavan pääoman kerralla, kun taas muut valtiot maksavat sen erissä. Vakuusjärjestelyn toimeenpanoon liittyy ehto, jonka mukaan Suomi luopuu osuudestaan mahdollisesta ERVV:n voitosta. Voitosta 60 prosenttia jaetaan muille takaajavaltioille ja jäljelle jäävä 40 prosenttia maksetaan vakuusjärjestelyssä mukana oleville pankeille. Euroalueen päämiesten 21 päivänä heinäkuuta 2011 pidetyssä kokouksessa hyväksytyjen ERVV:n uusiin korkopolitiikkaa koskevien linjausten seurauksena ERVV:n rahoitustuestaan perimä korkomarginaali ja siihen liittyvä voitto tulevat jäämään hyvin pieneksi.

Suomi hyväksyi mainitut ehdot Suomen alhaisten velanhoitokustannuksien takia. EVM:n pääoman maksaminen kerralla ei ole Suomelle merkittävä ongelma, toisin kuin niille jäsenmaille, joiden velanhoitokustannukset ylittävät selvästi EVM:n pääomasta saatavan korkotuoton. ERVV:n menetetyt voitto-osuuden arvioidaan jäävän nykyisillä korko-oletuksilla vaatimattomaksi suhteessa Suomen vakuusjärjestelystä saamaan hyötyyn.

Kaikki eurovaltiot arvioivat kokonaisuutta omista lähtökohdistaan. Niille jäsenmaille, joilla ei ole korkeaa luottoluokitusta aiheutuu ylimääräisiä korkomenoja EVM:n pääoman maksamisesta, koska niiden velanhoitokustannukset ylittävät EVM:n pääomalle saatavan korkotuoton. Toisaalta myös usealla korkean luottoluokituksen omaavalla valtiolla on budjettitekniisiä syitä sille, miksi huomattavan suuren pääomaosuuden maksaminen kerralla on ongelmallista. Suomen tilanne poikkeaa tässä suhteessa muiden valtioiden tilanteesta, mikä osaltaan vaikutti sovitun vakuusjärjestelyn sisältöön.

Kansainvälisen valuuttarahaston osallistuminen

Suomen keskeinen tavoite on IMF:n mahdollisimman suuri osallistuminen euroalueen velkakriisin hallintaan kustannusten maksimaalisen jaon varmistamiseksi. EU:n valtiovarainministereiden 19 päivänä joulukuuta 2011 antamassa päätöslauseelmassa todetaan, että EU tukee täysin pyrkimyksiä IMF:n voimavarojen laajentamiseksi. Euroalueen valtiovarainministerit ovat sitoutuneet lisäämään IMF:n voimavaroja 150 miljardilla eurolla. Suomen osuus tästä olisi 3,76 miljardia euroa. Tuki annettaisiin kahdenvälisen lainojen muodossa. Eurovaltiot ovat kehottaneet myös euroalueen ulkopuolisia valtioita osallistumaan IMF:n resurssien kasvattamiseen. EU-maista Ruotsi, Tanska ja Norja sekä Puola ovat ilmoittaneet halukkuudestaan antaa IMF:lle bilateraalaisia lainoja. G20-ryhmittymän valtiot ovat edellyttäneet, että EU kasvattaa ensin omia palomuurejaan, ja ne päättävät osallistumisestaan kokouksessaan huhtikuussa 2012.

4.3 Suomen muut vastuut euroalueen velkakriisin hallintaan liittyen

Suomen kahdenväliset lainavastuut

Suomen Kreikalle annettavaa kahdenvälisestä lainaa varten on budjetoitu (LTAE II 2010) 1,6 miljardia euroa. Tästä on maksettu noin 1,005 miljardia euroa. Tästä on saatu korkotuottoja ja palkkioita maaliskuuhun 2012 mennessä yhteensä 42 miljoonaa euroa. Suomen 1,48 miljardin euron lainasitoumuksesta ei enää tehdä uusia nostoja Kreikan peruutettua sille myönnetyn kahdenvälisen lainaohjelman nostamatta olevan osuuden. Tämän takia Suomen antamasta lainasta nostamatta oleva osuus 595 miljoonaa euroa tuloutetaan talousarviossa.

ERVV:n voimassa olevat takaukset

ERVV:n helmikuussa 2012 hyväksytystä 241 miljardin euron varainhankintaohjelmasta on 31 päivänä maaliskuuta 2012 tilanteen mukaan käytössä noin 69 miljardia euroa Kreikan, Irlannin ja Portugalin tukiohjelmien

rahoitusta varten. Ohjelma jakaantuu pitkäaikaiseen ja lyhytaikaiseen varainhankintaan. Markkinoilta hankitusta määrästä 54,5 miljardia euroa on pitkäaikaista varainhankintaa noin neljän vuoden keskimääräisellä laina-ajalla ja 14,4 miljardia euroa lyhytaikaista varainhankintaa. Lyhytaikaiset velkainstrumentit ovat kolmen ja kuuden kuukauden velkasitoumuksia, joista korko maksetaan etukäteen pääomasta. Suomen laskennallinen takausosuus korkoineen ja ylitakauksineen on 31 päivänä maaliskuuta 2012 tilanteen mukaan noin 3,25 miljardia euroa. Lukuun sisältyy Kreikan ohjelmaan liittyen EKP:lle annettu 35 miljardin euron tilapäinen (laina-aika 1 vuosi) vakuus, josta Suomen takausosuus on ylitakauksineen noin 1,1 miljardia euroa. Jos oletetaan, että ohjelman loppuosan noin 137 miljardin euron varainhankinnan keskimääräinen laina-aika on 5 vuotta ja korko 2,5 prosenttia, koko 31 päivänä maaliskuuta 2012 voimassa olevasta varainhankintaohjelmasta Suomen takausvastuu korkoineen ja ylitakauksineen olisi noin 8,2 miljardia euroa.

Suomen laskennalliset vastuut IMF:n ja ERVM:n myöntämästä rahoituksesta

Suomen valtiolla on laskennallisia vastuita IMF:n ja ERVM:n kautta yhteensä noin 1,2 miljardia euroa. Nämä muodostuvat Suomen laskennallisesta osuudesta IMF:n ja ERVM:n Irlannille, Portugalille ja Kreikalle myöntämästä rahoitustuesta.

4.4 Suomen ERVV-takausvastuun mahdollinen kasvaminen

Suomen valtion ERVV-takausvastuut kasvaisivat edellä mainitusta 8,2 miljardista eurosta, jos jo hyväksytyjen Irlannin, Portugalin ja Kreikan ohjelmien lisäksi hyväksytään uusi varainhankintaohjelma. Euroryhmän 30 päivänä maaliskuuta 2012 tekemän periaatepäätöksen, jonka mukaisesti EVM on heinäkuun 2012 alusta alkaen euroalueen ensisijainen kriisirahoitusväline, seurauksena on aiempaa epätodennäköisempää, että ERVV:n takausvastuut kasvaisivat nykyisestä. ERVV:tä voi kuitenkin käyttää heinäkuun

2013 alkuun asti. Suomen ERVV-takausvastuiden kasvattaminen edellyttää kuitenkin aina eduskunnan erikseen antamaa hyväksyntää.

ERVV-puitesopimuksen mukainen Suomen enimmäistakausvelka ERVV:n varainhankinnan pääoman ja sille tulevan ylitakauksen osalta on yhteensä noin 13,974 miljardia euroa. Tämän määrän lisäksi takaus kattaa ERVV:n varainhankinnan korot, kulut ja niille annettavan ylitakauksen.

Jos ERVV:n koko 440 miljardin euron kapasiteetti päätettäisiin aktivoita kokonaisuudessaan, esimerkiksi jälkimarkkinaostoja koskevan ohjelman aktivoinnin yhteydessä, niin Suomen kokonaisvastuuksi ERVV:n varainhankinnan takauksista muodostuisi noin 15,72 miljardia euroa. Tässä on oletuksena, että ERVV:n varainhankinnan keskimääräinen laina-aika olisi edelleen 5 vuotta ja korko 2,5 prosenttia. ERVV:n 5 vuoden lainan jälkimarkkinakorko oli huhtikuun alussa hieman alle 2 prosenttia. Jos ERVV:n varainhankinnan keskimääräistä laina-aikaa ja korkotasoa koskevat oletukset muuttuvat, muuttuvat vastaavasti Suomen vastuut varainhankinnan korkojen takausten osalta. Korkotason nousu ja laina-ajan pidentyminen kasvattavat Suomen vastuita ja päinvastoin.

4.5 Velkakriisinhallintavälineisiin liittyvät riskit

Velkakriisinhallintavälineiden riskit liittyvät rahoitustukea saaneiden valtioiden kykyyn vastata sitoumuksistaan eli näiden kykyyn maksaa saamansa rahoitustuki takaisin ajallaan ja korkoineen. Näiden riskien arviointi on kuitenkin varsin vaikeaa, koska valtioiden maksukyvyttömyystilanteita syntyy harvoin ja ne joudutaan hallitsemaan tapauskohtaisesti. Velkakriisinhallinnan luonteen seerit kuuluvat useat talouden tasapainotilat, jolloin kriisin myötä otettujen vastuiden kustannukset voivat jäädä joko pieniksi tai ne voivat kasvaa varsin suuriksi.

Keskeistä velkakriisinhallinnassa on se, että rahoittajavaltioiden tappioita pyritään viimeiseen asti välttämään. Käytännössä valtion maksukyvyttömyys johtaisi pitkäkestoiseen neuvotteluprosessiin sen velkajärjestelystä.

Mahdollisen velkajärjestelyn toteutukseen ja rahoittajavaltioiden velkapääoman leikkaamiseen vaikuttavat eri seikat kuten yksityisen sektorin sijoittajien hallussaan pitämien velkojen osuus koko velkakirjakannasta, mahdolliset yhteistoimintalausekkeet velkakirjojen ehtoissa sekä julkisten velkojen etuoikeusasema.

ERVV:n takauksiin liittyvät riskit

ERVV:n varainhankinnalle annettujen tausten perusteella Suomi voi joutua maksajaksi, jos rahoitustukea saanut valtio ei pysty maksamaan ERVV:ltä saamaansa rahoitustukea tai siihen liittyviä korkoja takaisin. Tällöin Suomi joutuisi maksamaan ERVV:lle takausosuutensa mukaisesti määrän, joka on tarpeen, jotta ERVV voisi maksaa rahoittajilleen omien sitoumustensa mukaisesti. Lisäksi ERVV:n monipuoliseen varainhankintastrategiaan liittyy operatiivisia riskejä sekä vastapuoli- ja markkinariskejä, jotka voivat toteutua osin myös riippumatta tuensaajavaltion maksukykyistä.

ERVV:n rahoituskapasiteetin kasvattamiseen liittyvät riskit

ERVV:n rahoituskapasiteettia on mahdollista kasvattaa kahdella eri tavalla. Molemmat ERVV:n kapasiteetin kasvattamista koskevat toimintamallit lisäävät ERVV:n takaa- jien riskejä, koska ERVV:n saamisista tulee aikaisempaa riskipitoisempia. Kummankin vaihtoehdon mahdollinen käyttöönotto edellyttää Suomessa eduskunnan nimenomaista hyväksyntää. Seuraava esimerkki kuvaa pelkistetysti riskien kasvamista. Oletuksena on, että ERVV:n käytettävissä oleva tukikapasiteetti on 250 miljardia euroa, mikä kasvataan velkavivutuksella nelinkertaiseksi 1000 miljardiin euroon. Tässä tapauksessa velkavivutus toteutetaan siten, että takaajat kantavat vivutettuun varainhankintaan liittyvistä tappioista ensimmäiset 25 prosenttia. Velkavivutus ei lisää tukea saaneen valtion todennäköisyyttä joutua velkasaneeraukseen, mutta se lisää ERVV:n ja sen takaajien odotettua tappiota merkittävästi, koska velkasaneera-

uksen toteutuessa ERVV ja sen takaajat kat- tavat tappioita ennen muita sijoittajia.

Jos valtio, jolle on myönnetty ERVV:n vi- vutuksen avulla tukea 1000 miljardia euroa, ajautuisi myöhemmin velkasaneeraukseen jossa velkojat joutuisivat kärsimään 25 pro- sentin tappion saatavistaan, ERVV:n tappio olisi tällöin 250 miljardia euroa, koska se kantaisi ensimmäisenä syntyvät tappiot 25 prosenttiin rajaan asti. Pääomatappion lisäksi tulisivat mahdollisesti 250 miljardin euron rahoitukseen liittyvät korkokulut. Muut vel- kavivutukseen osallistuneet rahoittajat saisi- vat sijoituksensa takaisin kokonaan. Ilman vivutusta ja lisäriskinottoa ERVV:n rahoitus olisi ollut 250 miljardia ja siitä kirjattava pääomatappio 62,5 miljardia euroa.

EVM:n pääomaan liittyvät riskit

EVM:n kautta myönnettävään rahoitustu- keen liittyvät periaatteessa samat edunsaaja- valtion kykyyn vastata velvoitteistaan liitty- vät riskit kuin ERVV:n kohdalla. Lisäksi myös EVM:n varainhankintaan liittyy rahoit- uslaitoksille tyypillisiä vastapuoli- ja mark- kinariskejä. EVM:lle on kuitenkin EVM- sopimukseen perustuva etuoikeutetun velko- jan asema takaisinsaantijärjestyksessä heti IMF:n jälkeen. Tämän vuoksi EVM:n kyky saataviensa takaisinperimiseen on lähtökoh- taisesti merkittävästi parempi kuin ERVV:llä ja yksityisillä sijoittajilla. Lisäksi EVM:ssä ei ole ERVV:n tapaan väistyvien takaajien on- gelmaa tai varainhankinnan korkojen takaus- vastuusiin liittyvää epävarmuutta.

IMF:n rahoitukseen liittyvät riskit

Myös IMF:n lisärahoitukseen liittyy sa- mantyyppisiä edunsaajavaltion maksukykyyn liittyviä luottoriskejä kuin ERVV:n ja EVM:n kohdalla. IMF:n asema sen jäsenval- tioiden viimeisenä luoton antajana antaa sille kuitenkin etuoikeutetun aseman velkojana. Lähes 70-vuotisen historiansa aikana IMF on toteuttanut kriisirahoitukseen liittyviä alas- kirjauksia lähinnä köyhimmissä jäsenmais- saan osana laajempia velkahelpotuksia. Myös euroalueen jäsenvaltiot ovat tunnustaneet IMF:n saatavien ensisijaisuuden verrattuna

myös EVM:ään. Tällä perusteella voidaan olettaa, että IMF:n rahoitukseen liittyvät riskit ovat pienemmät kuin euroalueen omien kriisivälineiden kohdalla.

Arvioita kokonaisriskien mittaluokasta

Euroalueen velkakriisinhallintaan liittyviä riskejä Suomelle voi arvioida eri tavoin. Yksi tapa on laskea eri rahoitusvälineisiin liittyviä kokonaisvastuita Suomen osalta ja arvioida, vaarantaisivatko ne Suomen julkisen talouden kestävyuden, jos ne realisoituisivat ääritapauksessa kokonaisuudessaan. Toinen tapa Suomen vastuisiin liittyvien riskien arvioimiseksi on tehdä esimerkiksi olemassa olevan markkinainformaation perusteella oletuksia vastuiden lisäksi nykyisten ja potentiaalisten edunsaajavaltioiden maksuhäiriöiden todennäköisyydestä ja mahdollisen taloudellisen vahingon odotusarvosta saatavien uudelleen järjestelyssä.

Mahdollisen taloudellisen vahingon odotusarvon laskemiseksi täytyy tehdä yksinkertaistavia oletuksia, esimerkiksi seuraavasti: 1) nykyisten ja mahdollisten tulevien kriisivaltioiden maksuhäiriön todennäköisyydeksi oletetaan keskimäärin 30 prosenttia, 2) maksukyvyttömyystilanteessa ERVV rahoituksen alaskirjaukseksi oletetaan 40 prosenttia ja EVM:n osalta 10 prosenttia. IMF ei ole joutunut realisoimaan alaskirjauksia sen nousvien talouksien kriisirahoituksesta sen ensisijaisen velkoja-aseman vuoksi. EVM:n kohdalla voisi olettaa kaavamaisesti 10 prosentin alaskirjausprosentin. Lisäksi 3) rahoitustuen kokonaisuudeksi oletetaan ERVV:n nykyisten Irlannin, Portugalin ja Kreikan rahoitusohjelmien lisäksi koko EVM:n rahoituskapasiteetti eli yhteensä 700 miljardia euroa.

Näillä oletuksilla Suomen vastuisiin liittyvä mahdollisen taloudellisen vahingon odotusarvo ERVV:n ja EVM:n myöntämästä kriisirahoituksesta olisi noin 700 miljoonaa euroa. Jos maksukyvyttömyyden todennäköisysoletus nousee 50 prosenttiin, kasvaa Suomen vastuisiin liittyvä mahdollisen taloudellisen vahingon odotusarvo noin 1,2 miljardiin euroon.

Esitetty riskiarvio on suuntaa-antava ja yksinkertaistettu. Siihen liittyy paljon epävarmuutta. Esimerkiksi oletetut maksukyvyttö-

myyden todennäköisyydet saattavat joko alitai yliarvioida riskejä. Maksukyvyttömyyden todennäköisyyden laskentaan vaikuttaa myös odotettu alaskirjausprosentti. Jos jälkimmäinen muuttuu, niin se vaikuttaa myös edelliseen. Lisäksi mahdolliset tappiot eivät realisoitu kertaluonteisesti vaan pitkän ajanjakson kuluessa.

Laskelmassa tehty oletus 10 ja 40 prosentin alaskirjauksista kriisilainoista valtion velkojen uudelleen järjestelyissä voi myös vaihdella tapauskohtaisesti paljon. ERVV:n ja EVM:n osalta on perusteltua olettaa, että niiden kyky saataviensa takaisin perimiseen on yksityisiä sijoittajia huomattavasti parempi. Toisaalta, jos ERVV:n tai EVM:n rahoituskapasiteettia velkavivutetaan, niin niiden alaskirjausriskit kasvavat. EVM:n velkavivutus olisi kuitenkin vastoin sen etuoikeutetun velkojan asemaa. Tämän takia se on epätodennäköinen vaihtoehto.

Lähimenneisyyden velkajärjestelyt lähinnä kehittyvissä talouksissa tai kehitysmaissa eivät välttämättä anna oikeaa kuvaa nykyisten kriisivaltioiden potentiaalisista alaskirjausprosentteista ottaen huomioon niiden varsin korkean velkatason. Tukirahoitukseen liittyvien saatavien leikkaaminen on lisäksi huomattavasti suurempi riski valtioissa, joissa sen osuus kokonaisvelasta on suurempi, kuin valtioissa joissa velka koostuu pääasiassa yksityisten sijoittajien saatavista. Kynnys julkisten saatavien leikkaamiselle on edelleen verrattain korkea.

Jos euroalueen suuret valtiot ajautuisivat laajamittaiseen velkojen uudelleenjärjestelyyn, kriisin taloudelliset kustannukset eivät rajoittuisi pelkästään ERVV:n ja EVM:n kautta syntyviin suoriin tappioihin. Näiden lisäksi myös eurojärjestelmän ja IMF:n kautta syntyvät riskit realisoituisivat ainakin osin tappioiksi. Tällaisesta tilanteesta aiheutuisi todennäköisesti laajoja globaaleja tartunta-vaikutuksia ja niihin liittyisi suuri riski euroalueen hajoamisesta.

4.6 Riskien hallinta

Velkakestävyysanalyysi ja ehdollisuus

Ennen euroalueen valtiolle myönnettävää rahoitustukipäätöstä laaditaan IMF:n, Euroo-

pan komission ja EKP:n yhteistyössä velkakestävyysanalyysi riskien hallitsemiseksi. Velkakestävyysanalyysin perusteella arvioidaan rahoitustukea hakevan valtion maksukykyä sovittavan sopeutusohjelman valossa. Tuensaajavaltioilta edellytetään rahoituksen ehtona myös tiukkaa talouskuria ja talouden tervehdyttämistä maksukyvyn vahvistamiseksi. Sopeutusohjelman toteutumista seurataan neljännesvuosittain ja tuen maksatus voidaan lopettaa, jos sovitut ehdot eivät täyty.

ERVV:n riskien rajaaminen vakuuksilla

Hallitusohjelman mukaan Suomi on valmis harkitsemaan uutta ERVV-lainoitusta vain sillä ehdolla, että Suomi saa takausosuudelleen vakuudet kyseiseltä valtiolta. Hallitusohjelmaa laadittaessa lainoitus oli ainoa mahdollinen ERVV:n tukimuoto. Sittenmin eurovaltiot ovat hyväksyneet uusia tukivälineitä. Lähtökohtana on edelleen, että vakuusvaatimus koskee kaikkea uusien rahoitusohjelmien rahoittamiseksi tarvittavaa ERVV:n varainhankintaa, mukaan lukien vitutusjärjestelyt.

Vakuusjärjestelyn toteuttaminen riippuu käytännössä käytettävästä rahoitustukivälineestä ja ohjelmaan liittyvästä ehdollisuudesta. Esimerkiksi pankkien pääomittamiseksi jäsenvaltiolle annettavaan lainaan sisällytetään aina erityisehtoja tuen saamisesta, vastikkeellisuudesta ja takaisinmaksusta veronmaksajien ja valtioiden edun turvaamiseksi. Tässä yhteydessä tuettavan rahoituslaitoksen osakkeet voivat toimia vakuutena. Vakuusjärjestely edellyttää aina tapauskohtaista harkintaa. Tässä harkinnassa keskeisenä tekijänä on Suomen etu. Kreikan uuden ERVV:n rahoitustukiohjelman tapauksessa Suomen vakuusjärjestely toteutettiin ensimmäisen kerän. EVM:n rahoituksen yhteydessä Suomi ei vaadi rahoitusosuudelleen vakuuksia, koska EVM toimii oman pääoman varassa kuten muutkin kansainväliset rahoituslaitokset ja sillä on etuoikeutetun velkojan asema.

ERVV:n mahdollinen käyttö siirtymäaikana

Euroalueen jäsenvaltioiden kannalta keskeinen riskiä rajaava tekijä on EVM:n ensisi-

jaisuus tukivälineenä. Kesäkuun 2013 loppuun asti ERVV:tä voidaan käyttää EVM:n sijasta vain siltä osin kun EVM:n kapasiteetti ei riitä tuen antamiseen. Euroryhmän maaliskuun 2012 lopun päätöksen mukaan ERVV:n ja EVM:n yhteenlaskettu kapasiteetti on 700 miljardia euroa ja EVM:n 500 miljardia euroa. Päätös merkitsee sitä, että EVM:n lainakapasiteetin noustessa ja maksetun osakepääoman kasvaessa, jo päätettyjen ERVV:n kautta annettavien tukiohjelmien rahoittamatta ja maksamatta olevia osuuksia on mahdollista siirtää EVM-sopimuksen perusteella maksettavaksi ERVV:n sijaan EVM:stä.

4.7 Talouskriisin vaikutukset Suomen valtion kyvyille vastata velvoitteistaan

Euroalueen velkakriisin mahdollisella uudelleen kärjistymisellä voi olla ainakin kahdenlaisia vaikutuksia Suomen talouteen. Syksyllä 2008 alkanut finanssikriisi iski voimakkaasti Suomeen rahoitusmarkkinoiden epävakauden ja nopeasti heikentyneen maailmantalouden kasvun kautta. Suomi on pieni ja avoin talous, jonka viennistä verrattain paljon on investointitavaroiden vientiä. Investointitavaroiden kysyntä romahti Suomen vientimarkkinoilla syksyn 2008 jälkeen. Vuonna 2009 viennin määrä romahti peräti 21,5 prosenttia verrattuna edellisvuoteen. Tämän seurauksena Suomen kokonaistuotanto supistui vuonna 2009 kaikista euroalueen maista jyrkimmin, 8,4 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Kotoperäisiä välittömiä syitä kokonaistuotannon voimakkaalle supistumiselle ei ollut. Suomen julkisen talouden rahoitusasema oli vahva, sen yksityisen sektorin kilpailukyky oli verrattain hyvä ja työttömyystilanne oli helpottumassa. Rahoitusmarkkinoiden epävakaus heijastui kuitenkin välittömästi Suomeen. Yritysten rahoituksen saatavuus heikkeni nopeasti, mikä vaikeutti yritysten investointitoimintaa.

Meneillään olevan euroalueen velkakriisin oloissa riski tilanteen kärjistymisestä uudelleen on ilmeinen. Jonkin keskisuuren tai suuren eurovaltion näkymien heikkeneminen voi heikentää talousnäkyviä kaikkialla Euroopassa. Tämän seurauksena kotitaloudet ja yri-

tykset saattavat lykätä kulutus- tai investointipäätöksiään, mikä voi heijastua nopeasti talouskasvun heikkenemisenä. Suomen talouden rakenne ei ole olennaisesti muuttunut vuodesta 2009, joten euroalueen talouden heikkeneminen heijastuu välittömästi Suomenkin tilanteeseen. Rahoitusmarkkinoiden mahdolliset vaikeudet saattavat lisätä pankkien välistä epäluottamusta sekä vaikeuttaa yritysten rahoituksen saatavuutta. Näiden kehityssuuntien kautta koituvat menetetyt talouskasvun sekä työttömyyden kasvun taloudelliset vaikutukset olisivat mittaluokaltaan potentiaalisesti erittäin suuria Suomen taloudelle.

Suomen kriisinhallintaan liittyvien vastuiden ja sitoumusten vaikutus valtion kykyyn vastata velvoitteistaan riippuu viime kädessä rahoitustukiohjelmien onnistumisesta. Suomen tavoitteena velkakriisinhallinnassa on ollut euroalueen vakauden turvaaminen ja kriisiin tartuntavaikutusten rajaaminen siten, että Suomen talouskasvu ja valtion rahoitusasema turvataan.

Jos kriisivaltioiden rahoitustukiohjelmat onnistuvat, säilyy niiden maksukyky ja Suomen takausvastuut eivät toteudu. Suomen osallistuminen velkakriisinhallintaan edistää valtion kykyä vastata velvoitteistaan.

Edellä esitetyn laskelman mukaisten koko 700 miljardin euron rahoituskapasiteetin käyttöönötosta realisoituvien tappioiden, noin 0,7—1,2 miljardia euroa, vaikutus Suomen velkaantuneisuuden kasvuun on vähäinen, eikä asiallisesti vaikuta valtion kykyyn vastata velvoitteistaan. Julkisen velkaantuneisuuden kehitys tulevina vuosikymmeninä ilman julkisen talouden kestävyysvajeen korjaamista aiheutuu muista tekijöistä kuin velkakriisiin liittyvien vastuiden toteutumisesta. Esimerkiksi väestön ikääntymisestä aiheutuva ikäsidonnaisten menojen nopea kasvu kasvattaa Suomen julkista velkaantuneisuutta enemmän kuin velkakriisiin liittyvien vastuiden toteutuminen.

Pahimmassa vaihtoehdossa, jossa Suomen takausvastuusiin liittyvät riskit realisoituisivat lähes kokonaan, Suomen valtion kyky vastata velvoitteistaan voisi heikentyä. Tällainen tilanne olisi erittäin vaikea, koska takausvastuiden toteutumisen keskeisenä syynä olisi todennäköisesti kansainvälisen talouden

taantuma. Taantuma vaikuttaisi negatiivisesti sekä rahoitustukien piirissä olevien valtioiden että takaajavaltioiden talouskehitykseen ja luottokelpoisuuteen. Tämän vaihtoehdon osalta on syytä korostaa, että kokonaistaloudellisilla tai rahoitusmarkkinoiden kautta tulevilla vaikutuksilla on merkittävästi suurempi vaikutus julkiseen velkaantuneisuuteen kuin velkakriisiin liittyvillä suorilla takausvastuilla. Esimerkiksi Suomen velkaantuneisuus alentui 30 prosenttiin suhteessa kokonaistuotantoon vuonna 2008, mutta finanssikriisiin ja vuoden 2009 syvän taantuman seurauksena Suomen velkaantuneisuus on vuonna 2012 noin 44 prosenttia suhteessa kokonaistuotantoon.

4.8 Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset

Valtiovarainministeriö vastaa EVM:n hallintoneuvostossa ja johtokunnassa tapahtuvan päätöksenteon valmistelusta samalla tavoin kuin muidenkin sen toimialaan kuuluvien kansainvälisten järjestöjen, kuten Euroopan investointipankin ohjauksesta. Jäsenyydestä aiheutuvat tehtävät hoidetaan valtiovarainministeriössä. Niiden hoitaminen saattaa vaatia jonkin verran lisäresursseja. Ensisijaisesti tehtävät pyritään hoitamaan ministeriön olemassa olevan organisaation puitteissa.

5 Muut esitykseen vaikuttavat seikat

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 136 artiklan täydentäminen

EVM-sopimuksella on yhteys Eurooppa-neuvoston 25 päivänä maaliskuuta 2011 hyväksymään päätökseen, jolla SEUT 136 artiklaa täydennettiin Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, SEU, 48 artiklan 6 kohdan mukaista yksinkertaistettua tarkistusmenettelyä noudattaen lisäämällä siihen uusi 3 kohta. Muutoksella vahvistetaan, että euroalueen jäsenvaltiot voivat perustaa vakausmekanismiin turvaamaan koko euroalueen rahoitusvakaut-

ta. Uudessa SEUT 136 artiklan 3 kohdassa todetaan lisäksi, että mahdollisen pyydetyn rahoitustuen myöntämisen mekanismin puitteissa asetetaan tiukat ehdot.

Muutoksen hyväksymistä koskeva hallituksen esitys on annettu eduskunnalle heinäkuussa 2011 (HE 12/2011 vp). Muutoksella ei perustettu vakauserämekanismia, vaan se tapahtuu hallitustenvälisellä sopimuksella, jollainen EVM-sopimus on. Muutos ei myöskään ole edellytys EVM:n perustamiselle. Kuten hallituksen esityksessä todetaan, muutoksen tarkoituksena on ainoastaan selventää vallitsevaa oikeustilaa ja vahvistaa yhteinen tulkinta siitä, että unionin perussopimusten määräykset eivät estä euroalueen jäsenvaltioita perustamasta pysyvää vakauserämekanismia. Perustuslakivaliokunta yhtyi lausunnosaan tähän näkemykseen (PeVL 6/2011 vp).

Perussopimusmuutos tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2013, jos jokainen jäsenvaltio on siihen mennessä ilmoittanut neuvoston pääsihteerille hyväksyneensä päätöksen. Muussa tapauksessa muutos tulee voimaan viimeisen ilmoituksen vastaanottamista seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä. Ranska on ensimmäisenä jäsenvaltiona hyväksynyt SEUT 136 artiklan muutoksen huhtikuussa 2012.

Sopimus talous- ja rahaliiton vakaudesta, yhteensovittamisesta sekä ohjauksesta ja hallinnasta

Talous- ja rahaliiton vakautta, yhteensovittamista sekä ohjausta ja hallintaa koskevasta sopimuksesta, jäljempänä *vakauseräsopimus*, päästiin yhteisymmärrykseen 30 päivänä tammikuuta 2012 pidetyssä Eurooppa-neuvostossa ja sopimus allekirjoitettiin maaliskuussa 2012. Tavoitteena on, että vakauseräsopimus tulisi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2013. Sopimuksella on tarkoitus kehittää lähempää yhteistyötä euroalueen sisällä ja varmistaa terve, kestävä ja vahva julkisen rahoituksen hallinta ja toimet taloudellisen epävakauden syiden poistamiseksi. EVM-sopimus ja vakauseräsopimus ovat toisiaan täydentäviä ja EVM-sopimuksen allekirjoittaneet jäsenvaltiot sitoutuvat saattamaan voimaan sekä EVM-sopimuksen että vakauserä-

sopimuksen. EVM-sopimuksen johdannon 5 kappaleessa todetaan EVM:stä annettavan rahoitustuen myöntämisen ehtona olevan 1 päivästä maaliskuuta 2013 lähtien, että tukea pyytävä EVM:n jäsen on ratifioinut vakauseräsopimuksen ja saattanut vuoden kuluessa vakauseräsopimuksen voimaantulosta sen 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut budjettikuria koskevat määräykset osaksi lainsäädäntöään sitovalla ja pysyvällä tavalla. Hallituksen esitys vakauseräsopimuksen hyväksymisestä tullaan antamaan vuoden 2012 aikana.

Asetusehdotukset jäsenvaltioiden talous- ja budjettiseurannan vahvistamiseksi

Eduskunnan käsittelyssä on parhaillaan myös kaksi EVM:ään ja talous- ja finanssi-kriisin hallintaan liittyvää asetusehdotusta, jotka koskevat jäsenvaltioiden talous- ja budjettiseurannan vahvistamista.

Komission asetusehdotuksella (KOM(2011) 821 lopullinen) pyritään luomaan yhteiset säännöt budjettisuunnitelma-luonnosten seurannasta ja arvioinnista sekä varmistamaan liiallisten alijäämien korjaaminen euroalueella. Budjettisuunnitelmien seuranta koskee kaikkia jäsenvaltioita. Liiallisten alijäämien korjaamisen varmistamista koskevat säädökset merkitsevät asianomaisen jäsenvaltion kansallisen budjetin täytäntönnäpön kokonaisvaltaista arviointia sekä koko julkisen talouden että sen alasektoreiden tasolla. Jos on olemassa riski, että jäsenvaltio jättää noudattamatta alijäämämenettelyyn liittyviä velvoitteita, komissio voi edellyttää, että asianomainen jäsenvaltio päättää lisätoimista. Jäsenvaltion tulee raportoida toimista ja niiden vaikutuksista määräajan sisällä. Myös Euroopan parlamentti voi osallistua raportin arviointiin. Jäsenvaltiot, joilla on vakavia taloudellisia vaikeuksia, eivät ole tämän asetuksen liiallista alijäämää koskevien artiklakohtien piirissä.

Komission ehdotuksella (KOM (2011) 819 lopullinen) asetukseksi rahoitusvakautensa osalta vakavissa vaikeuksissa olevien jäsenvaltioiden talouden ja julkisen talouden valvonnan tiukentamisesta euroalueella pyritään puolestaan sääntelemään valvontaa niissä euroalueen jäsenvaltioissa, jotka saavat rahoit-

tustukea ERVV:ltä, ERVM:ltä, EVM:ltä tai muilta kansainvälisiltä rahoituslaitoksilta, kuten IMF:ltä.

Jäsenvaltio, joka on vakavissa vaikeuksissa rahoitusvakauden suhteen, voidaan asettaa komission erityiseen seurantaan. Komissio voi päättää puolivuositain seurannan jatkamisesta. Jäsenvaltiota kuullaan etukäteen. Seuranta voi koskea myös maita, jotka saavat varautumistukea mainituista rahoituslähteistä. Poikkeuksena ovat käyttämättömät luottolimiitit, joihin ei liity ehdollisuutta, niin kauan kuin niitä ei ole vielä hyödynnetty. Tiivistetty seuranta, johon osallistuu myös EKP, perustuu neljännesvuositaiseen raportointiin, johon osallistuu myös Euroopan pankkiviranomainen, jäljempänä *EBA*. *EBA*:n valvonnassa on määrä muun muassa tehdä stressitestejä rahoituslaitoksille ja analysoida rahoitusmarkkinoiden ja rahoituslaitosten tilaa asianomaisessa maassa. Komissio voi myös tehdä säännönmukaisia tarkastuskäyntejä seurannan kohteena olevaan jäsenvaltioon, jotta voidaan varmistaa vaadittujen toimenpiteiden täytäntöönpano. Neuvosto voi määränemmistöllä komission esityksestä suosittaa jäsenvaltiolle, että se hakee rahoitustukea ja valmistelee sopeutusohjelman, jos jäsenvaltio tarvitsee lisätoimenpiteitä ja jos rahoitusvakauden häiriöillä on haittavaikutuksia euroalueelle. Jos jäsenvaltio päättää hakea rahoitustukea, on sen välittömästi informoitava neuvostoa, komissiota ja EKP:a suunnitelmistaan. Talous- ja rahoituskomitea keskustele asiasta komission arvion perusteella. Jos tukea haetaan ERVV:ltä tai EVM:ltä, komissio valmistelee yhdessä EKP:n ja mahdollisesti IMF:n kanssa arvion jäsenvaltion velkakestävydestä ja toimittaa sen talous- ja rahoituskomitealle.

Sopeutusohjelman ja sen käsittelyn yhteydessä on otettava huomioon suositukset, joita on annettu SEUT 121, 126 ja 148 artiklan perusteella. Toisaalta sopeutusohjelma korvaa liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn. Myöskään liiallisia tasapainottomuuksia koskevaa menettelyä tai eurooppalaiseen ohjausjaksoon liittyviä toimia ei sovelleta niin kauan kuin sopeutusohjelma jatkuu. Seuranta jatkuu ohjelman jälkeen kunnes vähintään 75 prosenttia rahoitustuesta on maksettu takaisin. Komission ja EKP:n tarkastuskäynnit

voivat jatkua myös tänä aikana ja neuvosto voi suosittaa korjaavia toimia tarpeen mukaan.

EVM:n hallintomalli

EVM on kansainvälinen rahoituslaitos, jonka kanssa samankaltaisia laitoksia toiminnan puolesta ovat esimerkiksi Euroopan investointipankki (EIP), EKP, Euroopan jällelenrakennuspankki (EBRD), IMF ja Maailman pankki. EVM on esimerkiksi varainhankinnan osalta EIP:n kaltainen ja antolainauksen osalta IMF:n kaltainen. EVM eroaa kuitenkin kaikista edellä mainituista laitoksista suuren pääomakantansa ja keskittyneen kokonaisriskinsä takia sekä vaihtuvan henkilöstön määrän johdosta.

EVM tulee itse hoitamaan tärkeimmät operatiiviset tehtävänsä kuten esimerkiksi sen rahoituksen hankinnan, antolainauksen, mahdolliset arvopaperiostot markkinoilta sekä riskin hallinnan. Erilaiset tukitehtävät kuten raportointi ja back office -tehtävät ulkoistetaan osittain tai kokonaan ulkopuolisille palveluntarjoajille. EVM:n henkilöstön kooksi on suunniteltu 75–100 henkeä, josta noin 75 henkeä on tarkoitus rekrytoida vuoden 2012 loppuun mennessä. EVM:n henkilöstön määrän on tarkoitus laskea 40–45 henkeen velkakriisin aiheuttamien riskien pienentyessä. EVM:n organisaation on tarkoitus toimia nelitasoisena, jotka kaikki raportoivat toimitusjohtajalle.

EVM:n keskeisimmät hallintoelimet ovat hallintoneuvosto ja johtokunta. Kukin EVM:n jäsen nimittää hallintoneuvoston jäsenen ja varajäsenen. Hallintoneuvosto päättää muun muassa tuen myöntämisestä apua tarvitseville maille, tuen ehdoista ja edellytyksistä, käytettävistä tukivälineistä, lainojen hinnoittelusta, EVM:n lainanantokyvyn ja pääoman tarkistuksista sekä johtokunnalle delegoitavista tehtävistä. Kukin hallintoneuvoston jäsen nimittää erityisen pätevien talous- ja raha-asioiden asiantuntijoiden keskuudesta yhden johtokunnan jäsenen ja yhden varajäsenen. Johtokunnan tehtävänä on varmistaa, että EVM:n toiminta on sitä koskevan sopimuksen ja hallintoneuvoston hyväksymän ohjesäännön mukaista.

Pankkikriisien yhteisen hallintakehikon käyttöönotto EU:ssa

Velkakriiseihin liittyy tyypillisesti epävakautta pankkijärjestelmässä ja jopa pankkikriisin uhka. Yksi EVM:n rahoitustukiväline on pankkien pääomittaminen, joka on ehdollista ja mahdollinen osa kriisivaltiolle räätälöityä talouden sopeutusohjelmaa. Komission odotetaan antavan pankkikriisinhallintaa EU:ssa koskevan esityksensä vuoden 2012 kesään mennessä. Pankkikriisinhallintavälineistön harmonisoiminen EU-tasolla parantaa edellytyksiä tehokkaalle pankki- ja velkakriisien hallinnalle.

Eduskunnan vaikutusmahdollisuuksien turvaaminen

Käsitellessään ehdotuksia euroalueen taluspolitiikan koordinaation tehostamiseksi perustuslakivaliokunta korosti eduskunnan perustuslain 96 ja 97 §:n mukaisten tiedonsaanti- ja vaikutusmahdollisuuksien asianmukaista turvaamista (PeVL 49/2010 vp s. 4—5). Valiokunta katsoi, että EVM:n päätökset esimerkiksi laina-avun myöntämisestä ovat luonteeltaan ja taloudellisilta vaikutuksiltaan niin merkittäviä, että eduskunnan tiedonsaanti ja osallistuminen vakaumekanismin puitteissa tehtäviin päätöksiin on turvattava esimerkiksi edellyttämällä asianomaisen ministerin informoivan eduskuntaa ennen EVM:n hallintoneuvoston kokouksia.

Eduskunnan pääsihteeri asetti työryhmän selvittämään, miten tulisi turvata eduskunnan myötävaikuttaminen ERVV:n ja EVM:n puitteissa tapahtuvaan päätöksentekoon. Toimikunta antoi mietintönsä 16 päivänä tammikuuta 2012 (Eduskunnan osallistuminen Euroopan rahoitusvakauserjestelmien päätösten kansalliseen valmisteluun: Perustuslain 96 ja 97 §:n merkitys ja soveltaminen, Eduskunnan keskuskanslian julkaisu 1/2012). Toimikunta totesi mietinnössään, että ratkaisevaa perustuslain 96 §:n sovellettavuudelle on ehdotetun päätöksen tosiasiallinen vaikutus Suomelle. On siis arvioitava vaikuttaako se eduskunnalle kuuluvaan lainsäädäntö- tai finanssivaltaan, vai onko kysymyksessä operatiivinen päätös, jolla ei luoda uutta säänte-

lyä eikä vaikuteta Suomen rahoitusasemaan. Ensiksi mainittuun kategoriaan kuuluvat hallintoneuvostossa kiireellisessä tapauksessa 85 prosentin enemmistöllä annetuista äänistä niin sanotussa hätätilamenettelyssä tehtävät päätökset tai päätökset, jotka tehdään keskinäisellä sopimuksella, jos ne eivät ole ilmeisen teknisluonteisia tai muutoin vähäisiä. Hallintoneuvosto päättää EVM-sopimuksen 5 artiklan 6 kohdan mukaan keskinäisellä sopimuksella tuen myöntämisestä, sen ehdoista ja edellytyksistä ja käytettävistä välineistä, lainojen hinnoittelusta, EVM:n lainanantokyvyn ja pääoman tarkistuksista, EVM:n käytettävissä olevien tukivälineiden tarkistuksista, pääoman kutsumisesta, sopimukseen tehtävistä tarkistuksista uuden eurovaltion tullessa EVM:n jäseneksi sekä johtokunnalle delegoitavista tehtävistä. Lisäksi perustuslain 96 §:n alaan kuuluvat muut hallintoneuvoston päätökset sekä johtokunnan päätökset, jos nämä merkitsevät Suomessa lainsäädännön alaan kuuluvien normien hyväksymistä tai koskevat eduskunnan finanssivalan piiriin kuuluvaa kysymystä.

EVM:n on tarkoitus aloittaa toimintansa heinäkuun alussa 2012. EVM:n toimintakyky edellyttää, että sen sisäistä hallintoa, päätöksentekoa, henkilöstöä ja sen kautta myönnettävää rahoitustukea koskevat linjaukset on tehtävä kesäkuun 2012 loppuun mennessä. Näitä päätöksiä koskevat neuvottelut tapahtuvat samanaikaisesti EVM-sopimusta kansallista voimaansaattamista koskevan eduskuntakäsittelyn aikana. Asiat tuodaan eduskunnan käsittelyyn perustuslain 96 ja 97 §:n mukaisesta menettelyä noudattaen.

EVM:n etuoikeusaseman vaikutus Suomen valtion velkakirjoihin

EVM:llä on sama etuoikeusasema yksityisiin velkoihin nähden kuin IMF:llä. Osassa Suomen valtion liikkeeseen laskemia joukkovelkakirjalainoja on niin sanottu pari passu-lauseke, joka kieltää Suomen valtiota asettamasta muita velkoja parempaan asemaan kuin missä tällaisen lausekkeen sisältävän velkakirjan omistaja on. Jos näin kuitenkin menetellään, on *pari passu*-lausekkeen sisältävän velkakirjan omistajalla oikeus saada

maksu välittömästi paremman oikeuden antavan säännöksen tai muun menettelyn tulesa voimaan.

EVM:n etuoikeusasema on todettu sopimuksen johdannossa. Sitä on pidettävä ensisijaisesti poliittisena sitoumuksena, eikä EVM:n etuoikeusasema näin ollen merkitse Suomen *pari passu* -lausekkeellisten vanhojen velkakirjojen välitöntä erääntymistä maksettavaksi.

EVM:n perustamista koskevan lisätalousarvion antaminen

Ehdotus EVM:n Suomen pääomaosuuden sisällyttämisestä talousarvioon annetaan vuoden 2012 ensimmäisen lisätalousarvion yhteydessä.

Mahdollinen sopimusmuutos kokonaiskapasiteetin mahdollistamiseksi

EVM:n ja ERVV:n yhteenlasketun rahoituskapasiteetin väliaikaista korottamista 700 miljardiin euroon koskevan euroryhmän periaatepäätöksen toimeenpano saattaa edellyttää sopimusmuutosta. Mahdollisesta sopimusmuutoksesta annetaan tarvittaessa joko tätä esitystä täydentävä hallituksen esitys tai kokonaan erillinen hallituksen esitys.

6 Asian valmistelu

Sopimus on valmisteltu euroryhmän, euroalueen valtion- tai hallitusten päämiesten ja Eurooppa-neuvoston kokouksissa sekä virkamiestasolla euroryhmän työryhmän ja sen alaisen toimintaryhmän kokouksissa.

Kansallisesti sopimusta on valmisteltu yhteistyössä valtioneuvoston kanslian kanssa.

Valtioneuvoston kannat on muodostettu hallituksen EU-ministerivaliokunnassa. Asia on ollut useaan otteeseen eduskunnan käsiteltävänä (muun muassa E 27/2010 vp, E 90/2010vp, E 143/2010 vp, E 190/2010vp, E 13/2011 vp, E 122/2011 vp, U 78/2011 vp, U 6/2011 vp ja sen jatkokirje sekä U 27/2011 vp ja sen jatkokirjeet).

Neuvottelujen loppuvaiheessa Suomen kannalta keskeisimmäksi kysymykseksi nousi niin sanottua hätätilamenettelyä koskeva päätöksenteko. Suomi katsoi, että määränemistöpäätökset tulee ehtojen mukaan rajata selkeästi koskemaan vain EVM:n laina- ja muiden instrumenttien käyttöä. Suomi katsoi myös, että hätätilamenettelyssä tehtävät päätökset eivät saisi välillisesti johtaa siihen, että jäsenmaiden pääomaosuuksia myöhemmin esitettäisiin korotettaviksi. Tähän liittyen Suomi esitti myös, että EVM:n pääomasta tehtäisiin pakollinen varaus erilliseen hätätilarahastoon aina hätätilamenettelyn yhteydessä siitä aiheutuvien riskien kattamiseksi. Suomen mukaan hätätilanteen tulisi olla aidosti poikkeuksellinen tilanne, eikä siitä saisi muodostua pääasiallista päätöksentekomenettelyä. Tämän varmistamiseksi Suomi esitti, että hätätilamenettely voisi tulla kyseeseen vain tapauksissa, joissa sekä komissio että Euroopan keskuspankki katsovat, että kiireellisen lainapäätöksen tekemättä jättäminen voisi vaarantaa euroalueen talouden ja rahoituksen kestävyden. Suomen esittämä malli hyväksyttiin ja perustuslakivaliokunta katsoi lausunnossaan (PeVL 25/2011 vp), että Suomi voi sitoutua sopimukseen.

Hallituksen esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä yhteistyössä oikeusministeriön ja ulkoasiainministeriön kanssa.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Sopimuksen sisältö ja sen suhde Suomen lainsäädäntöön

Johdanto

Johdannon 1 kappaleessa todetaan, että euroalueen jäsenvaltiot perustavat pysyvän vakausermekanismin antamaan tarvittaessa tukea euroalueen jäsenvaltioille. EVM ottaa hoitaakseen ERVV:n ja ERVM:n tehtävät. EVM:n aloitettua toimintansa ERVV ja EVM toimivat rinnakkain vuoden ajan. Euroryhmän maaliskuun 2012 päätöksen mukaisesti siirtymäkausi kestää korkeintaan kesäkuun 2013 loppuun asti. ERVM:n osalta on jo aiemmin päätetty poliittisesti, että siitä ei anneta enää uutta rahoitustukea.

Johdannon 2 kappaleessa viitataan Eurooppa-neuvoston 25 päivänä maaliskuuta 2011 tekemään päätökseen unionin perussopimusten muuttamisesta siten, että SEUT 136 artiklaan lisättiin uusi 3 kohta. Siinä todetaan, että euroalueen jäsenvaltiot voivat perustaa vakausermekanismin, joka aktivoidaan, jos se on välttämätöntä koko euroalueen vakauden turvaamiseksi. Muutoksella ei perusteta mekanismeja, vaan se edellyttää erillistä hallitustenvälistä sopimusta, jollainen EVM-sopimus on. Muutos ei ole myöskään edellytys EVM:n perustamiselle. Kuten asiaa koskevassa hallituksen esityksessä (HE 12/2011 vp) todetaan, muutoksen tarkoituksena on ainoastaan selventää vallitsevaa oikeustilaa ja vahvistaa yhteinen tulkinta siitä, että unionin perussopimusten määräykset eivät estä euroalueen jäsenvaltioita perustamasta pysyvää vakausermekanismia.

Johdannon 3 kappaleeseen on kirjattu EVM:n joustavuuden lisääminen, josta euroalueen valtion- tai hallitusten päämiehet päättivät 21 päivänä heinäkuuta 2011. EVM:n keinovalikoimaan lisättiin samat rahoitustukivälineet kuin mitä ERVV:llä on käytössään. Näitä ovat ennakkollisen tuen antaminen valtiolle, lainan antaminen valtiolle, mukaan lukien valtiot, joille ei ole vahvistettu talouden sopeutusohjelmaa, rahoituslaitosten pää-

omittamisen rahoittamista varten sekä EVM:lle annettu oikeutus ostaa poikkeustapauksissa EKP:n suorittaman arvion perusteella valtioiden joukkovelkakirjoja ensi- ja jälkimarkkinoilta.

Johdannon 4 kappaleen mukaan Euroopan unionin säädöskehityksen tiukan noudattamisen, makrotalouden yhdenmetyksen seurannan ja erityisesti vakaus- ja kasvusopimuksen, makrotalouden epätasapainoa koskevan kehityksen ja talouden ohjausta ja hallintaa koskevien Euroopan unionin sääntöjen olisi oltava myös jatkossa ensisijaisia suojakeinoja koko euroalueen vakautta heikentäviä luottamuskriisejä vastaan.

Johdannon 5 kappaleessa viitataan vakaus-sopimukseen, joka allekirjoitettiin 2 päivänä maaliskuuta 2012. Tavoitteena on, että sopimus tulisi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2013. Sopimuksella on tarkoitus kehittää lähempää yhteistyötä euroalueen sisällä ja varmistaa terve, kestävä ja vahva julkisen talouden hallinta ja toimet epävakauden syiden poistamiseksi. EVM-sopimus ja vakaus-sopimus ovat toisiaan täydentäviä ja EVM-sopimuksen hyväksyvät jäsenvaltiot sitoutuvat saattamaan voimaan myös vakaus-sopimuksen. EVM:stä annettavan rahoitustuen myöntämisen ehtona on maaliskuun 1 päivästä 2013 lähtien, että tukea pyytävä EVM:n jäsen on ratifioinut vakaus-sopimuksen ja saattanut vuoden kuluessa vakaus-sopimuksen voimaantulosta siinä määrättyt budjettikuria koskevat määräykset osaksi lainsäädäntöään sitovalla ja pysyvällä tavalla.

Johdannon 6 kappaleessa todetaan, että euroalueen vahvan keskinäisriippuvuuden vuoksi euroalueen maiden rahoitusvakaudesta ilmenevät vakavat riskit voivat saattaa koko euroalueen rahoitusvakauden vaaraan. Jos on välttämätöntä koko euroalueen rahoitusvakauden turvaamiseksi, EVM voi myöntää vaikeuksiin joutuneille maille rahoitustukea. Tukea annettaessa noudatetaan tiukkoja talouspoliittisia ehtoja makrotalouden sopeutusohjelman ja julkisen velan kestävä tasoa koskevan huolellisen analyysin mukaisesti.

Kappaleessa 6 todetaan, että EVM:n enimmäislainanantokyky on 500 miljardia euroa. Siinä todetaan myös, että EVM:n ja ERVV:n rahoituksen enimmäismäärä arvioidaan kuitenkin ennen kuin nykyinen sopimus tulee voimaan. Jos tarpeen, sitä nostetaan hallintoneuvoston päätöksellä sopimuksen voimaantuloon mennessä 10 artiklan mukaisesti. Poliittinen päätös kapasiteetin tarkastamisesta tehtiin 30 päivänä maaliskuuta 2012 pidetyssä euroryhmän kokouksessa. Varsinainen päätös tehdään hallintoneuvostossa EVM:n aloitettua toimintansa. Rahoituskapasiteetin kasvattamista koskevan hallintoneuvoston päätösehdotuksen osalta eduskunnan vaikutusmahdollisuudet tullaan turvaamaan perustuslain 96 §:n mukaisesti.

Johdannon 7 kappaleen mukaan kaikista euroalueen jäsenvaltioista tulee EVM:n jäseniä. Euroopan unionin jäsenvaltion liittyessä euroalueeseen siitä pitäisi tulla EVM:n täysivaltainen jäsen muiden sopimuspuolten tavoin.

Johdannon 8 kappaleen mukaan EVM tekee tiivistä yhteistyötä IMF:n kanssa antaessaan rahoitustukea. Kaikissa olosuhteissa pyritään IMF:n aktiiviseen osallistumiseen sekä teknisesti että rahoituskellisesti. Euroalueen jäsenvaltion, joka pyytää rahoitustukea EVM:ltä, odotetaan esittävän samanlaisen pyynnön IMF:lle.

Johdannon 9 kappaleen mukaan euroalueen ulkopuoliset jäsenvaltiot, jotka osallistuvat EVM:n ohella tapauskohtaisesti euroalueen jäsenvaltioita koskevaan vakaustukioperaatioon, kutsutaan osallistumaan tarkkailijoina vakaustukea ja sen seurantaä käsitteleviin EVM:n kokouksiin. Kaikki tiedot asetetaan niiden saataville kohtuullisessa ajassa ja niitä kuullaan asianmukaisesti.

Johdannon 10 kappaleen mukaan sopimuspuolet antavat Euroopan komission ja EKP:n hoidettaviksi tietyt sopimuksen täytäntöönpanoon liittyvät tehtävät. Komissio ja EKP tekevät muun muassa arvion rahoitustukea saavan valtion velkakestävydestä ja laajemmin taloudellisesta tilanteesta sekä neuvottelevat rahoitustuen myöntämistä koskevasta ehdollisuudesta. Euroopan komission tehtävänä on seurata, mahdollisuuksien mukaan yhdessä IMF:n, ja yhteistyössä EKP:n kanssa, rahoitusavulle asetettujen taluspo-

liittisten ehtojen noudattamista. EVM:n johdokunta päättää Euroopan komission kertomuksen perusteella keskinäisellä sopimuksella ensimmäisen erän jälkeisten rahoitusapuerien maksamisesta.

Johdannon 11 kappaleessa todetaan euroryhmän 28 päivänä lokakuuta 2010 antaman julkilausuman mukaisesti, että euroalueen kaikkien uusien valtion joukkovelkakirjalainojen ehtoihin sisällytetään vakiomuotoiset yhteistoimintalausekkeet markkinalikviditeetin säilyttämiseksi.

Johdannon 12 kappaleessa käsitellään yksityisen sektorin osallistumista kriisivaltioiden velkojen järjestelyyn IMF:n käytäntöjen mukaisesti. Yksityisen sektorin osallistumista harkitaan poikkeustilanteissa silloin, kun vakaustuen ehdollisuus määritellään makrotaloudellisessa sopeutusohjelmassa. Tavoitteena on IMF:n velkakriisinhallintaosaamisen ja käytäntöjen hyödyntäminen. Merkittävin ero EVM:n ja IMF:n välillä yksityissektorin osallistumisperiaatteissa on se, että IMF:ää koskevassa valtiosopimuksessa ei ole suoria määräyksiä yksityissektorin osallistumisesta, vaan se perustuu yksinomaan sen noudattamaan käytäntöön.

IMF:n tavoin EVM:n velkakriisinhallinnan päätöksenteon tulee perustua huolelliseen velkakestävyuden arviointiin. Tavoitteena on varmistaa tapauskohtaisesti yksityisten luotonantajien tai velkojen osallistuminen niissä tapauksissa, joissa valtio arvioidaan maksukyvyttömäksi velkakestävyuden näkökulmasta. Yksityissektorin mukanaolo yhdessä valtion velkakestävyyttä koskevan analyysin kanssa on ratkaiseva tekijä päätettäessä IMF:n rahoituksesta. IMF kuitenkin painottaa sitä, että sopimus yksityisten velkojen kanssa perustuu vapaaehtoisuuteen eikä ole ehto IMF:n osallistumiselle. Tällaisen ratkaisun aikaansaaminen hallitusti vaatii yleensä pari vuotta ja yleensä lopputuloksen odottaminen pahentaa kriisiä ja nostaa merkittävästi kustannuksia.

IMF päättää velkakestävyysanalyysin pohjalta sopeuttamisohjelmasta ja rahoituksen määrästä kriisivaltiolle. IMF ei voi sopia rahoitusohjelmasta, jos kriisimaan velkataso ei ole kestävä. Velkakestävyysanalyysijä tehdään sekä IMF:n ohjelmien suunnitteluvaiheessa että osana IMF:n suorittamia maa-

arvioita. Analyysissä arvioidaan sekä julkisen että ulkoisen kokonaisvelkatason kestävyyttä ja valtion kykyä hoitaa velkasitoumuksensa ilman epärealistisen suuria korjausliikkeitä tulo- ja menoarvioiden tasapainoon. Velkatilanteen arvioinnissa otetaan huomioon muun muassa velan laina-ajan rakenne, korkoprofiili sekä talouskasvunäkymät ja vaihtotasetilanne. IMF arvioi myös vakauttamispolitiikan vaikutukset. IMF tekee velkakestävyysarvioita koko ohjelman ajan ja rahoituksen maksaminen voidaan lopettaa, jos ohjelman ehdot tai velkakestävyys eivät toteudu.

Jos velkakestävyys on uhattuna, kriisivaltion on aloitettava velkojien kanssa keskustelut ratkaisun löytämiseksi. IMF:n tehtävänä on edesauttaa optimaalisten ratkaisujen löytämistä joustavasti. Mahdollinen velkojen uudelleenjärjestely ei itsessään ole este IMF:n rahoitusohjelmalle. Rahoituksen edellytyksenä on, että velallisvaltio on aloittanut yhteistyöneuvottelut velkojien kanssa ja käy niitä hyvässä uskossa maksurästien kattamiseksi ja velkakestävyuden saavuttamiseksi.

Johdannon 13 kappaleessa käsitellään IMF:n ja EVM:n etuoikeutettua asemaa velkojina. EVM antaa IMF:n tavoin rahoitusapua jäsenelleen, kun tämän mahdollisuus saada markkinoilta säännöllisesti rahoitusta on heikentynyt tai on vaarassa heikentyä. Tämän vuoksi valtion- tai hallitusten päämiehet ovat ilmoittaneet, että EVM:llä on velkojina etuoikeusasema samalla tavalla kuin IMF:llä, tosin siten, että IMF:n etuoikeusasema on etusijalla suhteessa EVM:ään. Siinä tapauksessa, että EVM:n rahoitustuki seuraisi tämän sopimuksen allekirjoittamishetkellä voimassa olevaa Euroopan taloudellisen tuen ohjelmaa, EVM:llä on parempi etuoikeus kuin tukea saavan jäsenvaltion kaikilla muilla velkojilla, lukuun ottamatta IMF:n lainoja. IMF sisällyttää tuensaajalle toimitettavaan tukipäätökseensä maininnan, että IMF:n saatavilla on etuoikeus muihin avunsaajan velkojiin nähden. Lukuun ottamatta johdantoa EVM-sopimuksessa ei ole määräystä siitä, että EVM:llä on etuoikeutettu asema muihin velkojiin nähden IMF:ää lukuun ottamatta.

Johdannon 14 kappaleen mukaan euroalueen jäsenvaltiot tukevat EVM:n ja EVM:n

rinnalla kahdenvälisinä lainanantajina toimivien muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden samanarvoista asemaa velkojana.

Johdannon 15 kappaleessa käsitellään EVM:n lainaehtoja. Ehdot määrittellään makrotaloudellisessa sopeutusohjelmassa. EVM:n lainaehtojen tulisi kattaa rahoitus- ja toimintakulut, minkä lisäksi niiden olisi oltava yhdenmukaiset Irlannin ja Portugalin sopimusten lainaehtojen kanssa.

Johdannon 16 kappale koskee riitojenratkaisua. Sopimuspuolten väliset tai sopimuspuolten ja EVM:n väliset riidat, jotka koskevat sopimuksen tulkintaa ja soveltamista, olisi saatettava Euroopan unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi SEUT 273 artiklan mukaisesti.

Johdannon 17 kappaleen mukaisesti ohjelman toteuttamisen jälkeisestä valvonnasta vastaavat Euroopan komissio ja Euroopan unionin neuvosto SEUT 121 ja 136 artiklan mukaisesti. Artikloissa määrätään talouspolitiikan laajoista suuntaviivoista, niihin liittyvästä monenvälisestä valvonnasta sekä komission antamista suosituksista. Niiden perusteella on myös annettu talouden ohjausta ja hallintaa koskeva kuuden säädöksen lainsäädäntöpaketti (six pack) aiemmin annetun unionin lainsäädännön lisäksi.

1 luku. Jäsenyys ja tarkoitus

1 artikla. *Perustaminen ja jäsenet.* EVM perustetaan tällä sopimuksella. Artiklan mukaan EVM on kansainvälinen rahoituslaitos, jonka jäseniä ovat euroalueeseen kuuluvat valtiot.

2 artikla. *Uudet jäsenet.* Jäsenyys EVM:ssä on avoin niille Euroopan unionin jäsenvaltioille, joista myöhemmin tulee euroalueen jäsenvaltioita. EVM:n uudet jäsenet otetaan jäseniksi samoin ehdoin kuin sen entiset jäsenet. Ne saavat EVM:n osakkeita vastineena pääomaosuudestaan.

3 artikla. *Tarkoitus.* EVM:n tehtävänä on hankkia varoja ja myöntää tiukoin ja tarkoituksenmukaisin ehdoin rahoitusapuvälineen kannalta tukea EVM:n jäsenelle, jolla on vakavia rahoitusvaikeuksia tai jota tällaiset vaikeudet uhkaavat. Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että se on tarpeen koko euroalueen ja sen jäsenvaltioiden rahoitusvakauden

turvaamiseksi. Tätä varten EVM:llä on oikeus kerätä varoja laskemalla liikkeeseen rahoitusvälineitä tai tekemällä rahoitus sopimuksia tai muita sopimuksia tai järjestelyjä EVM:n jäsenten, rahoituslaitosten tai muiden kolmansien osapuolten kanssa. Näitä ovat esimerkiksi joukkovelkakirjalainat ja johdannais sopimukset.

2 luku. Hallinto

4 artikla. *Rakenne ja äänestys säännöt.* Artiklassa määrätään EVM:n rakenteesta ja sen äänestys säännöistä.

Artiklan 1 kohdan mukaan EVM:llä on hallintoneuvosto ja johtokunta sekä toimitus johtaja ja muu tarvittava henkilöstö.

Artiklan 2 kohdan mukaan päätökset EVM:n hallintoelimissä tehdään keskinäisellä sopimuksella, määräenemmistöllä tai yksinkertaisella enemmistöllä siten kuin sopimuksessa määrätään. Päätösvaltaisuus kaikkien päätösten osalta edellyttää sitä, että vähintään kaksi kolmasosaa hallintoneuvoston jäsenistä on läsnä ja heidän äänimääränsä edustaa vähintään kahta kolmasosaa kokonaisuäänimäärästä.

Artiklan 3 kohdan mukaan päätöksenteko keskinäisellä sopimuksella edellyttää äänestykseen osallistuvien jäsenten yksimielisyyttä. Äänestyksestä pidättäytyminen ei estä yksimielisyyttä edellyttävää päätöksentekoa.

Hallintoneuvosto päättää 5 artiklan 6 kohdan mukaan keskinäisellä sopimuksella muun muassa tuen myöntämisestä, sen ehtoista ja edellytyksistä ja käytettävistä välineistä, lainojen hinnoittelusta, EVM:n lainanantokyvyn ja pääoman tarkistuksista, EVM:n käytettävissä olevien tukivälineiden tarkistuksista, pääoman kutsumisesta, sopimukseen tehtävistä tarkistuksista uuden eurovaltion tullessa EVM:n jäseneksi sekä johtokunnalle delegoitavista tehtävistä. Muut päätökset hallintoneuvosto tekee 5 artiklan 7 kohdan mukaan määräenemmistöllä. Näitä päätöksiä ovat muun muassa päätökset, jolla komission valtuutetaan neuvottelemaan tuensaajaa koskevasta sopeutusohjelmasta, tuen hinnoittelurakenne, jäsenten väliset riidat ja toimitusjohtajan valinta.

Artiklan 4 kohdassa määrätään kiireellisestä äänestysmenettelystä, niin sanotusta hätätilamenettelystä. Kohdassa rajataan 85 prosentin määräenemmistö päätöksenteko koskemaan vain rahoitustuen myöntämistä koskevia päätöksiä. Tämä tapahtuu viittaamalla sopimuksen tukimuotoja koskeviin 13—18 artiklaan ja niihin päätöstilanteisiin, jotka koskevat tukipäätösten tekemistä (5 artiklan 6 kohdan f ja g alakohdat). Hätätilapäätöksenteon käyttö edellyttää lisäksi, että kyse on tilanteesta, jossa päätös on tehtävä kiireellisesti ja kyse on koko euroalueen talouden ja rahoituksen kestävydestä, ei vain rahoitusvakaudesta. Määräyksen perusteella ei ole mahdollista päättää määräenemmistöllä siitä, että jäsenten on maksettava lisää pääomaa tai korottaa kokonaispääomaa.

Jos määräenemmistö päätöstä käytetään, samalla on vararahastosta ja/tai maksetusta pääomasta siirrettävä erilliseen hätätilarahastoon riittävästi varoja, joilla katetaan tuen antamisesta aiheutuvat riskit. Hätätilarahastoon siirrettävien varojen määrästä ei määrätä sopimuksessa, vaan siitä päätetään erikseen päätettäessä EVM:n toimintalinjoista. Hätätilarahasto merkitsee sitä, että tehtäessä päätös määräenemmistöllä varaudutaan samalla päätöksestä mahdollisesti syntyviin tappioihin. Siirto maksetusta osakepääomasta hätätilarahastoon sitoo EVM:n pääomaa ja vähentää siten EVM:n lainanantokapasiteettia. Näin ollen mahdollisuus tappioiden syntymiseen pienenee. EVM:n tappioiden riskiä vähentää myös EVM:n asema etuoikeutettuna velkojana suhteessa yksityisiin velkojiin.

Jotta hätätilannemenettelyssä tehty päätös ei pysyvästi vähennä EVM:n lainanantokapasiteettia, kyseinen päätös voidaan 4 artiklan 4 kohdan toisen kappaleen mukaan myöhemmin tarvittaessa korvata yksimielisellä päätöksellä. Tämä merkitsee, että sen jälkeen kun ensin on tehty hätätilamenettelyssä kiireinen päätös määräenemmistöllä, voitaisiin myöhemmin yksimielisesti päättää, että hätätilarahasto puretaan ja varat siirretään takaisin maksettuun osakepääomaan tai vararahastoon.

Artiklan 5 kohdan mukaan päätöksen tekeminen määräenemmistöllä edellyttää 80 prosentin osuutta annetuista äänistä.

Artiklan 6 kohdan mukaan päätöksen tekeminen yksinkertaisella enemmistöllä edellyttää enemmistöä annetuista äänistä.

Artiklan 7 kohdan mukaan äänioikeus hallintoneuvostossa ja johtokunnassa vastaa osakkeiden lukumäärää.

Artiklan 8 kohdan mukaan jäsenen äänioikeus pidätetään siihen asti kunnes eräänytyneet maksut on suoritettu, jos jäsen ei ole maksanut sopimuksen mukaisesti määräytyneitä maksetun osakepääoman osuuttaan tai vaadittaessa maksettavaa pääomaa koskevaa maksua.

5 artikla. *Hallintoneuvosto.* Kukin EVM:n jäsen nimittää hallintoneuvoston jäsenen ja varajäsenen. Jäsenvaltio voi myös peruuttaa nimityksensä milloin tahansa. Hallintoneuvoston jäsen on asianomaisen EVM:n jäsenen hallituksen jäsen, joka vastaa valtionvaroista. Varajäsenellä on täydet valtuudet toimia varsinaisen jäsenen puolesta, kun tämä ei ole läsnä. Hallintoneuvosto joko päättää, että sen puheenjohtajana toimii euroryhmän puheenjohtaja, tai valitsee jäsentensä keskuudesta puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan kahden vuoden kaudeksi. Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja voidaan valita uudelleen. Uusi valinta on suoritettava viipymättä, jos henkilö ei enää hoida tehtävää, jota hallintoneuvoston jäseneksi nimittäminen edellyttää. Hallintoneuvostoon voi osallistua tarkkailijana talous- ja raha-asioista vastaava Euroopan komission jäsen ja EKP:n johtokunnan puheenjohtaja. Jos euroryhmän puheenjohtaja ei ole hallintoneuvoston puheenjohtaja tai jäsen, hän voi osallistua hallintoneuvoston kokouksiin tarkkailijana. Hallintoneuvosto voi kutsua kokouksiinsa muitakin henkilöitä, kuten kansainvälisten järjestöjen, esimerkiksi IMF:n edustajia tai vakaustukioperaatioihin osallistuvien maiden edustajia.

Hallintoneuvosto päättää keskinäisellä sopimuksella eli yksimielisesti artiklan 6 kohdan mukaan hätätilarahaston varojen siirtämisestä takaisin vararahastoon tai maksettuun osakepääomaan, uusien osakkeiden laskemiseen liikkeeseen muuten kuin nimellisarvoisina, vaadittaessa maksettavaa pääomaa koskevista maksuvaatimuksista, EVM:n peruspääoman ja enimmäislainanantokyvyn muuttamisesta, pääoman jakoperusteen muuttamisesta, vakaustuen antamisesta

ja sen talouspolitiikkaa koskevista ehdoista sekä rahoitusehdoista, komission ja EKP:n valtuuttamisesta neuvottelemaan rahoitusavun talouspoliittisista ehdoista, muutoksista hinnoittelupolitiikkaan ja -ohjeisiin, rahoitusapuvälineiden luettelon muuttamisesta, ERVV:n tuen siirtämisestä EVM:lle, uusien jäsenten ottamisesta ja siihen liittyvistä mukautuksista EVM-sopimukseen sekä tiettyjen tehtävien siirtämisestä johtokunnalle.

Määräenemmistöllä päätetään artiklan 7 kohdan mukaan uusien jäsenten liittymistä koskevista teknisistä ehdoista, hallintoneuvoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valinnasta, EVM:n ohjesäännön sekä hallintoneuvoston ja johtokunnan työjärjestysten hyväksymisestä, oikeudesta perustaa avustavia elimiä sekä johtokunnan jäsenen tai varajäsenen tehtävien kanssa yhteen sopimattomien toimintojen luettelon vahvistamisesta. Myös toimitusjohtajan nimittämisestä ja erottamisesta, muiden rahastojen kuin vararahaston perustamisesta, velan perimisestä EVM:n jäseneltä, tilinpäätöksen hyväksymisestä, tilintarkastuslautakunnan jäsenten sekä ulkopuolisten tilintarkastajien nimittämisestä, hallintoneuvoston tai johtokunnan jäsenen tai varajäsenen taikka toimitusjohtajan koskevan toimittamattomuuden peruuttamisesta, henkilöstöön sovellettavasta verojärjestelmästä sekä EVM-sopimuksen tulkintaa koskevien riitojen ratkaisusta päätetään määräenemmistöllä. Lisäksi hallintoneuvosto voi määräenemmistöllä tehdä muita tarpeellisia päätöksiä, joista sopimuksessa ei erikseen määrätä.

6 artikla. *Johtokunta.* Kukin hallintoneuvoston jäsen nimittää johtokuntaan pätevien talous- ja rahoitusalan asiantuntijoiden joukosta yhden jäsenen ja tälle varajäsenen viiden vuoden toimikaudeksi. Komission talousasioista vastaavalla komissaarilla ja EKP:n puheenjohtajalla on kummallakin oikeus nimittää yksi tarkkailija johtokuntaan. Euroalueen jäsenvaltioita koskevaan rahoitusaputoimintaan EVM:n ohella tapauskohtaisesti osallistuvien euroalueen ulkopuolisten jäsenvaltioiden edustajat kutsutaan myös osallistumaan tarkkailijoina johtokunnan kokouksiin, kun kokouksissa käsitellään rahoitusapua ja sen seuranta. Hallintoneuvoston harkinnan mukaan voidaan kokouksiin kutsua tapauskohtaisesti myös kansainvälisten

järjestöjen edustajia. Johtokunnan puheenjohtajana toimii toimitusjohtaja.

Johtokunta tekee päätöksensä pääsääntöisesti määräenemmistöllä. Johtokunta vastaa EVM:n toiminnan yleisestä johtamisesta sopimuksen ja hallintoneuvoston vahvistamien ohjeiden mukaisesti. Hallintoneuvosto päättää, mitkä tehtävät eivät sovi yhteen johtokunnan jäsenen tai varajäsenen tehtävien kanssa. Näin varmistetaan, ettei synny jääviysohgelmia.

7 artikla. Toimitusjohtaja. EVM:n hallintoa johtaa toimitusjohtaja, jolla on EVM:n jäsenen kansalaisuus. Toimitusjohtajan nimittää hallintoneuvosto henkilöistä, joilla on asianmukaista kansainvälistä kokemusta ja korkea ammattitaito talous- ja rahoitusasioissa. Toimitusjohtaja ei voi olla hallintoneuvoston jäsen tai johtokunnan jäsen taikka varajäsen. Hän osallistuu hallintoneuvoston kokouksiin ja johtaa puhetta johtokunnassa.

Toimitusjohtajan toimikausi on viisi vuotta, ja se voidaan uusida yhden kerran. Toimitusjohtajan on luovuttava tehtävästään, jos hallintoneuvosto niin päättää.

Toimitusjohtaja on EVM:n henkilöstön päällikkö. Hän on vastuussa henkilöstön organisoimisesta, nimittämisestä ja erottamisesta johtokunnan hyväksymien henkilöstösääntöjen mukaisesti. Toimitusjohtaja edustaa EVM:ää ja hoitaa sen juoksevia asioita johtokunnan valvonnassa.

3 luku. Pääoma

8 artikla. Peruspääoma. EVM:n peruspääoma on 700 miljardia euroa. Se jakautuu seitsemään miljoonaan 100 000 euron suuruiseen osakkeeseen, jotka jäsenet merkitsevät sopimuksessa sovitun jakoperusteen perusteella. Alkuperuspääoma ja vaadittaessa maksettavaan osakepääomaan. Maksetun osakepääoman osuus on 80 miljardia euroa. Ensimmäinen osakemerkintä tapahtuu nimellisarvosta. Muut osakkeet annetaan merkittäviksi nimellisarvosta, jollei hallintoneuvosto päättä laskea niitä liikkeeseen erityisolosuhteissa muilla ehdoilla.

Osakkeita ei saa antaa vakuudeksi tai rasiittaa millään tavoin. Osakkeita ei saa luovuttaa

kuin siinä tapauksessa, että EVM:ään tulee uusi jäsen. EVM:n jäsenet sitoutuvat maksamaan osuutensa pääomasta jakoperusteensa ja sopimuksen ehtojen mukaisesti ajallaan.

Jäsenet eivät vastaa EVM:n veloista tai velvoitteista ja niillä on vastuu vain maksamatta olevasta liikkeeseenlaskuhinnan mukaisesta pääomaosuudestaan. Jäsen ei vapaudu pääoman maksuvelvollisuudestaan, vaikka siitä tulisi EVM:n tuensaaja. EVM:ää perustettaessa maksettava osakepääoma maksetaan neljässä erässä. Ensimmäinen erä maksetaan 15 päivän kuluessa sopimuksen voimaantulosta. Suomi on sitoutunut maksamaan osuutensa kerralla, kuten taloudellisia vaikutuksia koskevassa kohdassa on selostettu.

9 artikla. Vaadittaessa maksettavaa pääomaa koskevat maksuvaatimukset. Hallintoneuvosto voi milloin tahansa vaatia vaadittaessa maksettavaa, vielä maksamatonta peruspääomaa maksettavaksi ja vahvistaa määräajan EVM:n jäsenten maksujen suorittamiselle. Johtokunta voi yksinkertaisella enemmistöllä tehtävällä päätöksellä vaatia maksettavaksi vaadittaessa maksettavaa, vielä maksamatonta peruspääomaa maksetun pääoman määrän palauttamiseksi ennalleen, jos tämän määrä supistuu tappioiden kattamisen vuoksi alle 80 miljardin euron tason. Hallintoneuvosto voi muuttaa tätä määrää ja asettaa määräajan, johon mennessä EVM:n jäsenten on suoritettava maksu.

Toimitusjohtajan on vaadittava jäseniä maksamaan vaadittaessa maksettavaa pääomaa, jos se on tarpeen sellaisen tilanteen välttämiseksi, jossa EVM tulee maksukyvyttömäksi tai se joutuisi laiminlyömään muita maksuvelvoitteitaan velkojilleen. Pyynnöstä on ilmoitettava johtokunnalle ja hallintoneuvostolle. Toimitusjohtajan on tehtävä pyyntö heti, kun hän havaitsee, että EVM:n varat eivät riitä velvoitteiden maksamiseen täysimääräisesti niiden eräpäivinä. Jäsenet sitoutuvat maksamaan pääomat seitsemän päivän kuluessa siitä, kun toimitusjohtaja on esittänyt maksuvaatimuksen ja jäsen on vastaanottanut vaatimuksen. Johtokunnan on vahvistettava yksityiskohtaiset ehdot, joita sovelletaan mahdollisesti esitettäviin vaadittaessa maksettavaa pääomaa koskeviin maksuvaatimuksiin.

10 artikla. *Peruspääoman muutokset.* Artiklan mukaan hallintoneuvoston tulee tarkastella peruspääoman riittävyttä ja enimmäislainanantokykyä säännöllisesti ja vähintään viiden vuoden välein. Vastaavat jäsenosuuksien riittävyttä koskevat arvioinnit tehdään myös IMF:ssä viiden vuoden väliajoin. Hallintoneuvosto voi yksimielisesti päättää peruspääoman korottamisesta, jolloin uudet osakkeet jaetaan jäsenten kesken jakoperusteen mukaisesti. Päätökset tulevat voimaan jäsenvaltioiden ilmoitettua kansallisten menettelyjensä saattamisesta päätökseen. Peruspääoman korotus edellyttää eduskunnan suostumuksen saamista perustuslain 94 §:n mukaisessa hyväksymismenettelyssä ja budjettiprosessissa. Johtokunta vahvistaa ehdot, joita sovelletaan kaikkiin pääomaa koskeviin muutoksiin. Kun Euroopan unionin jäsenvaltiosta tulee uusi EVM:n jäsen, EVM:n peruspääomaa korotetaan automaattisesti kertomalla kunkin jäsenen tuolloinen määrä uuden EVM:n jäsenen painotuksen ja vanhojen EVM:n jäsenten painotuksen välisellä suhdelluvulla.

11 artikla. *Jakoperuste.* Peruspääoman jakoperuste on sama kuin EKP:n maksetun pääoman jako-peruste. EKP:n jakoperusteesta määrätään EKPJ:n perussäännön (Pöytäkirja N:o 4) 29 artiklassa. Jakoperustetta korjataan kuitenkin väliaikaisesti EVM-sopimuksen 42 artiklan mukaisesti. Väliaikaisen korjauksen kesto on 12 vuotta. EVM:n pääoman jako-osuutta tarkistetaan myös, kun EKP:n jakoperustetta tarkistetaan, uuden jäsenen liittyessä EVM:ään ja korjatun osallistumisosuuden käytölle sovitun 12 vuoden määräajan päättyessä. Hallintoneuvosto voi päättää ottaa huomioon EKP:n pääoman merkinnän jakoperusteeseen mahdollisesti tehtävät tarkistukset, kun jakoperustetta tai peruspääomaa mukautetaan. Peruspääomaa on tarvittaessa siirrettävä jäsenvaltioiden kesken, jotta voidaan varmistaa, että peruspääoman jako vastaa mukautettua jakoperustetta. Jakoperuste määritetään sopimuksen liitteessä 1.

4 luku. **Operaatiot**

12 artikla. *Periaatteet.* EVM voi antaa koko euroalueen ja sen jäsenvaltioiden rahoit-

tusvakauden turvaamiseksi vakaustukea, joka on jäsenvaltion talouden tasapainottomuuksiin suhteutettua ja tiukan ehdollista. Vakaustuen antamisen tulee olla välttämätöntä koko euroalueen ja sen jäsenvaltioiden rahoitusvakauden turvaamiseksi. Ehdollisuus riippuu valitusta tukivälineestä. EVM:n vakaustukea voidaan myöntää lainana, ennakollisena tukena, myöntämällä tukea jäsenvaltion rahoituslaitosten pääomapohjan vahvistamiseen ja ostamalla jäsenen joukkovelkakirjoja ensi- tai jälkimarkkinoilta.

Artiklan 3 kohdan mukaan euroalueen kaikkien uusien, valtion laina-ajaltaan yli vuoden pituisten joukkovelkakirjojen ehtoihin sisällytetään vakio- tai yhteistoimintalausekkeet 1 päivästä tammikuuta 2013 lähtien. Yhteistoimintalausekkeet mahdollistavat erityisesti velkojen määräänemmistöllä tehtävät, kaikkia velkoja sitovat päätökset maksuehdoista (esimerkiksi lainanhoidon pysäyttäminen, laina-aikojen pidentäminen, koronalennukset tai velan pääoman alentaminen) oloissa, joissa velallisvaltio ei pysty hoitamaan velkaansa. Yhteistoimintalausekkeiden oikeusvaikutusten on oltava samanlaiset kaikissa euroalueen jäsenvaltioissa. Suomen varsin laajan sopimusvapauden vuoksi yhteistoimintalausekkeiden käyttöönotto ei aiheuta tarpeita kansallisen lainsäädännön muuttamiseen.

13 artikla. *Vakaustuen myöntämismenettely.* Artikla käsittelee vakaustuen myöntämismenettelyä. Tuen myöntäminen perustuu jäsenen esittämään pyyntöön. Pyyntö on esitettävä hallintoneuvoston puheenjohtajalle ja siinä on esitettävä, mitä tukivälineitä pyydetään käyttöön. Tukipyynnön jälkeen komissio, yhteistyössä EKP:n kanssa, arvioi, vaikuttaako tilanne koko euroalueen tai sen jäsenvaltioiden rahoitusvakauteen, ja aloittaa yhdessä IMF:n kanssa velkakestävyysarvioinnin sekä tekee arvion jäsenen todellisista tai mahdollisista rahoitustarpeista. Pyyntöön ja tehdyn arvion perusteella hallintoneuvosto voi päättää myöntää vakaustukea jäsenvaltiolleen rahoitustuen muodossa. Hallintoneuvosto tekee 5 artiklan 6 kohdan e alakohdan mukaisesti päätöksen vakaustuen myöntämisestä yksimielisesti.

Jos päätös tuen myöntämisestä tehdään, hallintoneuvosto antaa komission tehtäväksi

neuvotella yhdessä EKP:n ja mahdollisuuksiensa mukaan IMF:n kanssa yhteisymmärryspöytäkirjan, jossa määritellään tarkasti talouden tervehdyttämisohjelman ehdot. Yhteisymmärryspöytäkirjassa sovittujen toimien on oltava oikeassa suhteessa jäsenen talouden heikkouksiin ja suunniteltuun rahoitustukiohjelmaan. Yhteisymmärryspöytäkirjan on oltava unionin säädösten ja perussopimukseen perustuvien talouspolitiikan koordinaatiotoimenpiteiden mukainen. Komissio allekirjoittaa pöytäkirjan saatuaan tähän hallintoneuvoston hyväksynnän. Johtokunta hyväksyy tukea koskevan yksityiskohtaisen sopimuksen ja ensimmäisen tukierän maksamisen. EVM:n on perustettava asianmukainen järjestelmä, jolla varmistetaan, että se saa tuensaajalta erääntyvät takaisinmaksut sovitun mukaisesti. Komissio valvoo yhdessä EKP:n ja mahdollisuuksiensa mukaan IMF:n kanssa sopeutusohjelman noudattamista. Johtokunta päättää keskinäisellä sopimuksella, saatuaan komissiolta raportin sopeutusohjelman noudattamisesta, uusien tukierien maksamisesta.

EVM perustuu hallitustenväliseen toimintaan, mutta unionin perussopimusten määräykset eivät estä jäsenvaltioita antamasta unionin toimielimille sopimuksen täytäntöönpanoon liittyviä tehtäviä. Unionin tuomioistuin on oikeuskäytännössään (asia C-316/91 sekä yhdistetyt asiat C-181/91 ja C-248/91) vahvistanut, että unionin toimielimille voidaan delegoida myös jäsenvaltioiden toimivaltaan kuuluvan tai perussopimusten soveltamisalan ulkopuolelle jäävän toiminnan yhteensovittaminen ja täytäntöönpano.

EVM:n osalta voidaan lisäksi todeta, että 13 artiklassa komissiolle annetut tehtävät, kuten arviointien tekeminen, ohjelmien noudattamisen valvonta ja sopimusten neuvottelu jäsenvaltioiden puolesta, kuuluvat komission perussopimusten mukaisiin perustehtäviin.

14 artikla. *EVM:n ennalta varautuva rahoitusapu.* Hallintoneuvosto voi päättää myöntää tukea hakeneelle valtiolle ennakkolista tukea ehdollisen luoton muodossa. Ennakollisessa tuessa EVM:n tarkoituksena on tukea tervettä talouspolitiikkaa ja ehkäistä kriisitilanteita etukäteen varmistamalla rahoituksen saanti rahoitusmarkkinoilla esiintyvien ongelmien varalta. Ehdollisuus määritel-

lään yhteisymmärryspöytäkirjassa. Lopulliset ehdot määritellään rahoitustukiohjelmassa, jonka EVM:n toimitusjohtaja allekirjoittaa. Johtokunta vahvistaa yksityiskohtaiset toimintaohjeet, joiden pohjalta ennakkolista tukea myönnetään. Ennakollinen tuki voi olla joko lainaa tai EVM voi ostaa EVM:n jäsenvaltion arvopapereita liikkeeseenlaskusta.

Ennakollista tukea koskevaa välinettä käytetään väliaikaisten taloudellisten shokkien hoitamiseen ja kriisin ehkäisemiseen. Johtokunta päättää yksimielisesti toimitusjohtajan ehdotuksesta tukiohjelma sen jälkeen, kun komission raportti asiasta on saatu. Kun EVM:n jäsenvaltio on nostanut tukea ensimmäistä kertaa, johtokunta päättää yksimielisesti toimitusjohtajan esityksestä komission ja EKP:n arvioiden perusteella, onko tukiohjelma riittävä vai tarvitaanko jotain muuta tuen muotoa. Ennakollisen tuen myöntämisen periaatteet tulevat todennäköisesti olemaan pitkälti samankaltaiset kuin ERVV:n puitteissa sovitut periaatteet.

15 artikla. *EVM:n jäsenen rahoituslaitosten pääomapohjan vahvistamiseksi myönnettävä rahoitusapu.* Artikla käsittelee lainan antamista EVM:n jäsenvaltiolle rahoituslaitosten pääomittamiseksi. Rahoitustuen ehdollisuus määritellään yksityiskohtaisesti yhteisymmärryspöytäkirjassa. Lopulliset ehdot määrätään rahoitustukiohjelmassa. Johtokunta hyväksyy yksityiskohtaiset toimintaohjeet, joiden perusteella rahoitustukea myönnetään. Johtokunta päättää toimitusjohtajan esityksestä saatuaan komission raportin asiasta, myönnettäänkö rahoitustuen seuraavat erät. Johtokunta hyväksyy yksityiskohtaiset ohjeet, joissa määritetään EVM:n jäsenen rahoituslaitosten pääomapohjan vahvistamiseen myönnettävän rahoitusavun toteutusta koskevat järjestelyt.

Rahoituslaitosten pääomittamiseen liittyvät toimintaohjeet tulevat todennäköisesti olemaan pitkälti ERVV:ssä sovitun kaltaiset. Näiden mukaisesti rahoitusapua saavan valtion politiikkaympäristön tulee olla terve ja vakaus- ja kasvusopimuksen velvoitteita on noudatettava. Myös apua saavan valtion rahoitussektorin tulee olla yleisesti ottaen kunnossa. Tukea voidaan harkita, jos asianomainen rahoituslaitos on systeemisesti tärkeä ja sen vaikeudet voivat uhata rahoitusvakautta

euroalueella tai sen jäsenvaltioissa. Ensisijaisesti rahoituslaitoksen tuen olisi tultava yksityiseltä sektorilta ja toissijaisesti asianomaiselta jäsenvaltiolta. Edellä mainittujen ehtojen lisäksi tukeen liittyy myös erityisehtoja, jotka koskevat valtiontukia ja asianomaista rahoituslaitosta sekä asianomaisten valtion rahoitussektorin rakenneuudistuksia.

Tukea ei anneta suoraan rahoituslaitokselle, vaan se annetaan asianomaisten valtion välityksellä. Komissio ja EKP tekevät riippumattoman arvioinnin tuen edellytyksistä. Tarpeen mukaan arvioinnin tekemiseen osallistuvat eurooppalaiset valvontaviranomaiset (Euroopan pankkiviranomainen, Euroopan arvopaperiviranomainen, Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen). Asianomainen hallitus esittää myös tukea saavien rahoituslaitosten lisäksi pääomitusvälineet, joita käytetään. Kansallinen valvontaviranomainen tekee rahoituslaitoksille myös stressitestit yhteistyössä eurooppalaisten valvontaviranomaisten kanssa.

16 artikla. *EVM:n lainat.* Artiklan mukaan hallintoneuvosto voi päättää myöntää jäsenvaltiolle rahoitusapua lainan muodossa. Lainoihin liittyvä ehdollisuus sisällytetään makrotalouden sopeutusohjelmaan, jonka yksityiskohdat määritellään yhteisymmärryspöytäkirjassa. Lopulliset ehdot määritellään kutakin lainaerää koskevassa rahoitustukipäätöksessä. Johtokunta hyväksyy yksityiskohtaiset toimintaohjeet EVM:n lainojen myöntämisestä. Johtokunta päättää toimitusjohtajan ehdotuksesta yksimielisesti komission raportin pohjalta siitä, myönnetäänkö seuraava rahoitusapuerä.

17 artikla. *Ensimmäisten tukivälineiden.* Artiklan mukaan rahoitustukea voidaan antaa ostamalla EVM:n jäsenvaltion joukkovelkakirjoja liikkeeseenlaskusta. Myös ensimmäisten tukivälineitä koskevat suuntaviivat lienevät samankaltaiset kuin ERVV:ssä. Niiden mukaan tavoitteena on, että tukea saava valtio voisi pysyä markkinoilla, ja, että sen saama rahoitustuki olisi mahdollisimman kustannustehokasta. Ehdollisuudesta sovitaan yksityiskohtaisesti yhteisymmärryspöytäkirjassa ja lopullisista joukkovelkakirjojen ostossa noudatettavista ehdoista päätetään rahoitustukiohjelmassa. Johtokunta hyväksyy

yksityiskohtaiset toimintaohjeet rahoitustuen myöntämisestä.

18 artikla. *Jälkimarkkinoiden tukiväline.* Artiklan mukaan EVM voi ostaa jäsenvaltionsa joukkovelkakirjoja poikkeuksellisesti jälkimarkkinoilta. Ostolla on tarkoitus estää vaara taloudellisten vaikeuksien leviämisestä. Tämä edellyttää kuitenkin EKP:n arviota rahoitusmarkkinoiden poikkeuksellisuudesta ja riskeistä rahoitusvakauden vaarantumisesta. Ehdollisuudesta sovitaan yhteisymmärryspöytäkirjassa ja lopulliset ehdot päätetään rahoitustukisopimuksessa. Johtokunta hyväksyy yksityiskohtaiset toimintaohjeet rahoitustuen myöntämisestä. Nämä lienevät pitkälti ERVV:ssä sovittujen kaltaiset.

ERVV:n toimintaohjeiden mukaan joukkovelkakirjalainojen ostamisella jälkimarkkinoilta on tarkoitus tukea valtionlainamarkkinoiden toimintaa ja hinnoittelua poikkeusoloissa sekä poistaa epävarmuutta markkinoiden muodostuessa ohuiksi. Tuen käyttöön liittyvä ehdollisuus perustuu EKP:n analyysiin ja jäsenvaltioiden yhteiseen päätökseen, jonka taustalla ovat poikkeukselliset rahoitusmarkkinaolosuhteet ja rahoitusvakauteen kohdistuvat riskit. Välineen käyttö edellyttää asianomaiselta jäsenvaltiolta uudistustoimia, jotka eritellään yhteisymmärryspöytäkirjassa. EU-tason seurantakehikko määrittää uudistukset. Tähän sisältyvät vakaus- ja kasvusoitumusten sitoumusten noudattaminen, kestävä julkinen velka, liiallisia alijäämiä koskevien sitoumusten noudattaminen, pääsy kansainvälisille pääomamarkkinoille kohtuullisin ehdoin, kestävä ulkoinen rahoitusasema sekä pankkisektorin vakavaraisuus.

19 artikla. *Rahoitusapuvälineiden luettelon uudelleentarkastelu.* Artiklan mukaan hallintoneuvosto voi muuttaa rahoitustukivälineiden luetteloa, toisin sanoen poistaa luettelosta toimimattomia välineitä ja ottaa käyttöön uusia.

20 artikla. *Hinnoittelupolitiikka.* Tukivälineiden hinnoittelusta määrätään 20 artiklassa. Sen mukaan EVM pyrkii kattamaan rahoitus- ja toimintakulunsa riittävällä marginaalilla. Hinnoittelusta määrätään tarkemmin hinnoitteluohjeissa, jotka hallintoneuvosto hyväksyy. Hallintoneuvosto voi myös tarkistaa hinnoittelupolitiikkaa.

21 artikla. *Lainanotto-operaatiot.* EVM:llä on 21 artiklan mukaan valtuudet lainata pääomamarkkinoilla pankeilta, rahoituslaitoksilta taikka muilta henkilöiltä tai laitoksilta varat, joita se tarvitsee vakaustuen antamiseen. Toimitusjohtaja määrittää lainanotto toimia koskevat järjestelyt johtokunnan antamien yksityiskohtaisten ohjeiden mukaisesti. EVM:n on käytettävä asianmukaisia riskinhallintavälineitä, joita johtokunta tarkastelee säännöllisin väliajoin uudelleen. Riskinhallintavälineillä tarkoitetaan muun muassa riskienhallintapolitiikkaa sekä esimerkiksi korko-, valuutta- ja osapuoliriskeiltä suojautumista.

5 luku. Varainhoito

22 artikla. *Sijoituspolitiikka.* EVM voi sijoittaa varat, joita ei välittömästi tarvita sen veloitteiden täyttämiseen, raha- ja pääomamarkkinoille. Toimitusjohtaja vastaa sijoitustoiminnasta johtokunnan määrittämien ohjeiden mukaisesti. EVM:n sijoituspolitiikan on oltava varovaista, jotta EVM:n luottokelpoisuus säilyy parhaana mahdollisena. EVM:n on noudatettava hyviä varainhoidon ja riskienhallinnanperiaatteita. Riskienhallinnalla tarkoitetaan muun muassa korko-, valuuttakurssi- ja osapuoliriskeiltä suojautumista. EVM voi käyttää sijoitustoiminnan tuottoja toiminta- ja hallintokustannusten kattamiseen.

23 artikla. *Osingonjakopolitiikka.* Johtokunta voi päättää yksinkertaisella enemmistöllä jakaa osinkoa EVM:n jäsenille, jos maksetun osakepääoman ja vararahaston määrä ylittävät tason, joka on tarpeen lainanantokyvyn ylläpitämiseksi eikä tuottoja tarvita EVM:n suoritusmaksamiseen sen velkojille. Osinkoa maksetaan suhteessa maksettuun osakepääomaan. Niin kauan kuin EVM ei ole antanut rahoitusapua yhdellekään jäsenistään, maksetun pääoman sijoittamisesta saadut tuotot palautetaan jäsenvaltioille maksetun osakepääoman suhteessa sen jälkeen kun tuloista on vähennetty toimintakustannukset. Tosiasiallisen lainanantokapasiteetin on kuitenkin oltava aina käytettävissä kokonaisuudessaan. Johtokunta hyväksyy osinkopolitiikan, jota toimitusjohtaja toimeenpäänee.

24 artikla. *Vararahastot ja muut rahastot.* EVM:llä on vararahasto ja tarpeen mukaan muita rahastoja. Vararahastoon tuloutetaan se osa nettotuotoista, joita ei makseta osinkoina, sekä seuraamusmaksut, jotka tulevat EVM:n jäsenten maksettavaksi EUT-sopimuksen mukaisessa monenkeskisessä valvontamenettelyssä, liiallisten alijäämien menettelyssä ja liiallisten tasapainottomuuksien menettelyssä. Vararahaston varat on sijoitettava johtokunnan antamien ohjeiden mukaisesti. Johtokunta vahvistaa muiden rahastojen perustamisen, hallinnon ja käytön edellyttämät säännöt.

Monenkeskisestä valvontamenettelystä määrätään SEUT 121 artiklan 6 kohdassa. Liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä määrätään SEUT 126 artiklassa. Sen 11 kohdan mukaan neuvosto voi asettaa taloudellisia sanktioita jäsenvaltiolle, joka ei noudata neuvoston suosituksia. Vaihtoehtoina ovat koroton talletus, joka tehdään siihen saakka, kunnes liiallinen alijäämä on korjattu, tai sakko. Tarkempia määräyksiä on annettu neuvoston asetuksella (EU) N:o 1177/2011 liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntöönpanon nopeuttamisesta ja selkeyttämisestä annetun asetuksen (EY) N:o 1467/97 muuttamisesta. Uusi liiallisten tasapainottomuuksien ehkäisy- ja korjausmenettely antaa neuvostolle mahdollisuuden puuttua kokonaistaloudellisiin tasapainottomuuksiin ja kilpailukyvyyn poikkeamiin. Menettelyyn kuuluu tulostaulu, joka muodostuu kokonaistaloudellisia tasapainottomuuksia koskevista indikaattoreista. Asetus (EU) N:o 1173/2011 julkisen talouden valvonnan tehokkaasta täytäntöönpanosta euroalueella sisältää määräyksiä taloudellisten sanktioiden määräämisestä. Asetus koskee euroalueen jäsenvaltioita. Sanktioita voidaan määrätä, jos jäsenvaltio ei komission varoituksesta huolimatta edisty riittävästi julkisen talouden sopeutuksessa. Sanktiona on korollinen talletus.

25 artikla. *Tappioiden kattaminen.* EVM:n mahdolliset tappiot katetaan ensin vararahastosta, toiseksi maksetusta osakepääomasta ja kolmanneksi vaadittaessa maksettavasta, mutta vielä maksamattomasta pääomasta, joka määrätään maksettavaksi. Jos joku jäsenistä ei maksa osuuttaan vaadittaessa maksettavasta pääomasta, muut jäse-

net maksavat puuttuvan osan, jotta EVM:llä on riittävä maksettu pääoma. Hallintoneuvosto päättää tällöin toimista, joihin ryhdytään, jotta maksun laiminlyönyt jäsen täyttää velvollisuutensa. Viivästyneelle summalle voidaan vaatia maksettavaksi viivästyskorkoa. Maksuvelvollisuutensa laiminlyöneellä jäsenellä ei ole äänioikeutta EVM:n hallintoelinten päätöksissä. Kun EVM:n jäsen maksaa velkansa EVM:lle, ylimääräinen pääoma palautetaan muille EVM:n jäsenille hallintoneuvoston antamien sääntöjen mukaisesti.

26 artikla. *Talousarvio.* Johtokunta hyväksyy EVM:n vuotuisen talousarvion.

27 artikla. *Tilinpäätös.* Hallintoneuvosto hyväksyy vuotuisen tilinpäätöksen. EVM:n on julkaistava vuosikertomus, joka sisältää tarkastetun tilinpäätöksen, ja sen on lähetettävä EVM:n jäsenille neljännesvuosittain yhteenveto rahoitusasemastaan ja tuloslaskelmansa, josta nähdään sen toiminnan tulokset.

28 artikla. *Sisäinen tarkastus.* EVM:llä on sisäinen tarkastus, joka toimii kansainvälisten standardien mukaisesti. Sisäisen tarkastuksen kansainvälisillä standardeilla tarkoitetaan vakiintuneen tavan mukaan Kansainvälisen sisäisten tarkastajien instituutin IIA:n (*The Institute of Internal Auditors*), kansainvälisiä ammattistandardeja. Niihin kuuluvat muun muassa sisäisen tarkastuksen malli, sisäinen valvonta ja riskienhallinta, hallinto ja johtaminen sekä eettiset säännöt, ammattistandardit ja käytännön ohjeet.

29 artikla. *Ulkoinen tarkastus.* EVM:n tilit on tarkastutettava hallintoneuvoston hyväksymillä riippumattomilla ulkopuolisilla tilintarkastajilla. Tilintarkastajilla on oltava täydet valtuudet tarkastaa EVM:n koko kirjanpito ja kaikki tilit sekä saada kaikki tiedot EVM:n liiketapahtumista.

30 artikla. *Tilintarkastuslautakunta.* Tilintarkastuslautakunta koostuu viidestä hallintoneuvoston nimittämästä jäsenestä. Hallintoneuvosto nimittää jäsenet heidän tilintarkastus- ja rahoitusasioissa osoittamansa pätevyyden perusteella. Tilintarkastuslautakuntaan kuuluu kaksi jäsentä EVM:n jäsenvaltioiden valtionalouden tarkastusvirastoista tai vastaavista ylimmistä tilintarkastuselimistä sekä yksi jäsen Euroopan tilintarkastustuomioistuimesta. Tilintarkastuslautakunnan jäsenet ovat riippumattomia. He eivät saa pyy-

tää eivätkä ottaa vastaan ohjeita EVM:n hallintoelimiltä tai jäseniltä taikka muulta julkiselta tai yksityiseltä elimeltä.

Tilintarkastuslautakunta tutkii EVM:n tilit ja varmistaa, että toimintatilit ja tase ovat asianmukaisessa järjestyksessä. Sillä on mahdollisuus saada käyttöönsä kaikki EVM:n asiakirjat, jotka se tarvitsee hoitaakseen tehtävänsä. Lautakunta voi ilmoittaa johtokunnalle milloin vain havainnoistaan. Se antaa vuosittain kertomuksen hallintoneuvostolle. Hallintoneuvoston on annettava kyseinen vuosikertomus kansallisille parlamenteille ja ylimmille tarkastusviranomaisille sekä Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle. Tilintarkastuksesta määrätään yksityiskohtaisesti EVM:n ohjesäännössä.

Tilintarkastuslautakunnan tehtäviin kuuluu sisäisen ja ulkoisen tarkastuksen toteutuksen seuranta ja arviointi sekä organisaation sisäisen toimintaympäristön arviointi. Lautakunnalla on mahdollisuus esittää havaintoja johtokunnalle, mutta toisaalta se raportoi vuosittain hallintoneuvostolle. Kun tilintarkastuslautakunta koostuu kansallisista valtionalouden tarkastusvirastojen edustajista, EU:n tilintarkastustuomioistuimen edustajasta sekä muista tilintarkastus- ja rahoitusalan asiantuntijoista, sen asiantuntemus on varsin monipuolista. Näin ollen sen voidaan katsoa edustavan eduskunnan asettamat tavoitteet. Eduskunnan tarkastusvaliokunta on todennut lausunnossaan (TaVL 1/2012 vp) pitävänsä onnistuneena toimintaa, jossa euroalueen jäsenvaltioiden ylimpien tarkastuselinten (Suomessa Valtionalouden tarkastusvirasto) ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimen yhteistyön ja aloitteellisuuden tuloksena on Euroopan vakausmekanismista tehdyn valtiosopimuksen artikloihin 28—30 otettu uudistetut säännökset vakausmekanismin sisäisestä valvonnasta sekä ulkoisesta tarkastuksesta. Uudistetut artiklat vastaavat olennaisilta osin myös kansainvälisen valuuttarahaston IMF:n vastaavia menettelyitä.

6 luku. Yleiset määräykset

Luvun artikloissa 32, 35 ja 36 annetut erioikeudet ja vapaudet vastaavat pääpiirteisään Euroopan unionin erioikeuksista ja va-

pauksista tehdyn pöytäkirjan (N:o 7) sisältöä. Pöytäkirja kuuluu unionin perussopimukseen niiden erottamattomana osana ja sitä sovelletaan myös unionin perustamiin elimiin. Tässä mielessä EVM:n asema on hyvin samankaltainen esimerkiksi unionin perustamien virastojen kanssa. Myös IMF:n erioikeudet ja vapaudet ovat monilta osin identtiset sopimuksen 32, 35 ja 36 artiklan kanssa.

31 artikla. *Sijainti.* EVM:n kotipaikka ja pääkonttori sijaitsevat Luxemburgissa. Se voi perustaa toimiston Brysseliin.

32 artikla. *Oikeudellinen asema sekä erioikeudet ja vapaudet.* Artiklan 1 kohdan mukaan EVM:llä on kaikkien jäsentensä alueella tehtäviensä suorittamisen edellyttämät 32 artiklassa mainitut erioikeudet ja vapaudet. Artiklan 2 kohdan mukaan EVM on itsenäinen oikeushenkilö ja sen mukaisesti sillä on täysi oikeuskelpoisuus. Oikeuskelpoisuus antaa EVM:lle oikeuden tehdä sopimuksia, sitoutua velvoitteisiin ja hankkia oikeuksia.

Yhteisön, organisaation tai vastaavan oikeushenkilöllisyydestä sekä siihen liittyvästä oikeuskelpoisuudesta ja oikeudellisesta toimintakyvystä säädetään Suomessa lailla. Tällaisia säännöksiä sisältyy esimerkiksi yhdistyslakiin (503/1989), lakiin avoimesta yhtiöstä ja kommandiitti-yhtiöstä (389/1988), osakeyhtiölakiin (624/2006), osuuskuntalakiin (1488/2001) ja säätiölakiin (109/1930). Suomessa ei ole kansainvälisten järjestöjen oikeushenkilöllisyyttä koskevaa yleistä lainsäädäntöä. Kansainvälisten järjestöjen oikeushenkilöllisyydestä ja oikeustoimikelpoisuudesta säädetään yleensä blankettilailla, jolla saatetaan voimaan kyseessä olevan järjestön perustamisesta tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset, mukaan lukien kyseisen järjestön oikeushenkilöllisyyttä koskeva määräys. Koska erivapauksia ja -oikeuksia koskevia, lainsäädännön alaan kuuluvia sopimusmääräyksiä on tarkoitus soveltaa blankettilain nojalla, voidaan EVM:lle ilmoittaa, että mainitulla lailla taataan sen erivapauksia ja -oikeuksia koskevien määräysten toimeenpano Suomessa. EVM pyrkii saamaan samat erioikeudet ja vapaudet myös niissä muissa maissa, joissa se harjoittaa toimintaansa tai sillä on varoja.

Artiklan 3 kohdan mukaan EVM, sen varat ja omaisuus on vapautettu kaikista oikeuden-

käynneistä, jollei EVM nimenomaisesti luovu tästä vapaudesta tapauskohtaisesti tai etukäteen tekemässään sopimuksessa. Vastaava määräys sisältyy muidenkin kansainvälisten rahoituslaitosten perustamista koskeviin sopimukseen. Oikeudenkäynnistä on säädetty oikeudenkäymiskaassa ja muussa tuomioistuineläytöksen toimintaa koskevassa lainsäädännössä.

Artiklan 4 kohdan mukaan EVM on vapautettu takavarikosta, pakkoluovutuksesta ja pakkolunastuksesta. Takavarikosta rikosasioissa säädetään pakkokeinolain (450/1987) 3 ja 4 luvussa. Takavarikosta turvaamistoinena säädetään muun muassa oikeudenkäymiskaaren 7 luvussa. Hallinnollisista pakkotoimista säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990). Omaisuuden pakkolunastuksesta säädetään muun muassa laissa kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta (603/1977). Valmiuslaissa (1080/1991) säädetään omaisuuden pakkoluovutuksesta ja eräistä muista omaisuuteen kohdistuvista pakkotoimista poikkeusolojen aikana. Rikokseen liittyvästä menettämisseuraamuksesta säädetään muun muassa rikoslaissa (39/1889). Ulosottokaassa (705/2007) säädetään tuomioiden ja päätösten täytäntöönpanosta.

Artiklan 5 kohdan mukaan EVM:n arkistot ja kaikki EVM:lle kuuluvat tai sen hallussa olevat asiakirjat ovat loukkaamattomia.

Artiklan 6 kohdan mukaan EVM:n toimitilat ovat loukkaamattomia. Paikkaan kohdistuvan etsinnän edellytyksistä säädetään Suomessa pääosin pakkokeinolain (450/1987) 5 luvussa. Sopimusmääräykset rajoittavat lisäksi sekä poliisiviranomaisen että tuomioistuimen toimivaltaa, josta säädetään Suomessa lailla.

Artiklan 7 kohdan mukaan EVM:n virallisille viestiyhteyksille on annettava sama kohtelu, jonka se myöntää EVM:n jäsenvaltioiden viestiyhteyksille. Suomessa asiasta säädetään sähköisen viestinnän tietosuojalaissa (516/2004).

Artiklan 8 kohdan mukaan EVM:n omaisuus, rahoitus ja varat on vapautettava rajoituksista, sääntelystä, tarkastuksista ja maksujen keskeytyksistä. Määräys rajoittaa tuomioistuimen ja muiden viranomaisten toimivaltaa, josta säädetään lailla.

Artiklan 9 kohdan mukaan EVM on vapautettava kaikista vaatimuksista, jotka koskevat vaatimusta valtuutuksen tai toimiluvan saantiin luottolaitoksena, sijoituspalvelujen tarjoajana tai muuna kunkin EVM:n jäsenvaltion lain nojalla valtuutettuna toimiluvallisenä tai säänneltynä yhteisönä. Näistä asioista säädetään rahoitusmarkkinalainsäädännössä.

33 artikla. *EVM:n henkilöstö.* Johtokunta määrää toimitusjohtajan ja muun henkilökunnan palvelussuhteen ehdoista. Vastavia henkilökunnan asemaan liittyviä määräyksiä on muidenkin kansainvälisten organisaatioiden perussäännöissä.

34 artikla. Salassapitovelvollisuus. Kaikilla toimessaan olevilla ja entisillä hallintoneuvoston ja johtokunnan jäsenillä sekä EVM:n palveluksessa olevilla tai olleilla on velvollisuus olla ilmaisematta EVM:n toimintaa koskevia salassa pidettäviä tietoja. EVM toimii hyvin haasteellisessa ja monin tavoin ristiriitaisessa toimintaympäristössä toteuttaessaan tehtävänsä. Salassapitovelvollisuus on tarpeellinen, koska toimintaympäristössä vaikuttavat muun muassa erilaiset merkittävät pääomia sijoittavat tahot, kuten esimerkiksi hedge-rahastot ja muut institutionaaliset sijoittajat, jotka pyrkivät hyötymään kriisien tuomista mahdollisuuksista.

Sopimuksen 34 artiklaa vastaava määräys löytyy esimerkiksi Euroopan kemikaaliviraston perustamisasetuksen (N:o 1907/2006) 105 artiklasta ja unionin virkamiehiä koskevasta SEUT 339 artiklasta, jossa todetaan salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvaksi erityisesti tiedot yrityksistä taikka niiden liikesuhteista tai kustannustekijöistä.

Koska EVM ei ole unionin perustama elin, siihen ei sovelleta SEUT 15 artiklaa eikä unionin asiakirjajulkisuutta koskevaa sääntelyä, kuten asetusta (EY) N:o 1049/2001 Euroopan parlamentin, komission ja neuvoston asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi.

Uutta kansallista sääntelyä asiasta ei tarvita. Suomen hallussa olevien EVM:n asiakirjojen salassapitovelvoitteita arvioidaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999), jäljempänä *julkisuuslaki*, valossa. Sen säännökset kattavat laajasti EVM:ää koskevat salassapitotilanteet. Jul-

kisuuslain 23 §:n mukaan viranomaisen palveluksessa oleva samoin kuin luottamustehtävää hoitava ei saa paljastaa asiakirjan salassa pidettävää sisältöä tai tietoa, joka asiakirjaan merkittynä olisi salassa pidettävä, eikä muutakaan viranomaisessa toimiessaan tietoonsa saamaa seikkaa, josta lailla on säädetty vaitiolovelvollisuus. Vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvaa tietoa ei saa paljastaa senkään jälkeen, kun toiminta viranomaisessa tai tehtävän hoitaminen viranomaisen lukuun on päättynyt.

Julkisuuslain 24 §:n salassapitosäännöksistä voivat tulla sovellettaviksi ensinnäkin 1 momentin 2 kohta, jossa määrätään pidettäväksi salassa asiakirjat, jotka koskevat Suomen suhteita toiseen valtioon tai kansainväliseen järjestöön, jos tiedon antaminen niistä aiheuttaisi vahinkoa tai haittaa Suomen kansainvälisille suhteille tai edellytyksille toimia kansainvälisessä yhteistyössä. Sovellettavaksi voi tulla myös julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 11 kohta, jonka mukaan asiakirjat, jotka sisältävät tietoja raha- ja valuuttapoliittisista päätöksistä tai toimenpiteistä taikka niiden valmistelusta tai tietoja finanssi- ja tulopoliittikan valmistelusta taikka finanssi-, tulo-, raha- tai valuuttapoliittisten päätösten tai toimenpiteiden tarpeiden selvittämisestä, jos tiedon antaminen niistä olisi vastoin valtion etua neuvotteluosapuolena taikka vaarantaisi päätösten tai toimenpiteiden toteutumisen tai muutoin merkittävästi vaikeuttaisi finanssi-, tulo-, raha- tai valuuttapolitiikan hoitamista. Lisäksi voidaan soveltaa momentin 13 kohtaa, jonka mukaan salassa on pidettävä kansantalouden kehitystä kuvaava tilasto, talouspoliittinen aloite ja toimenpidesuunnitelma sekä muut sellaiset asiakirjat, joihin sisältyvillä tiedoilla ilmeisesti voi olla vaikutusta pääoma- ja rahoitusmarkkinoilla sekä 20 kohdan liikesalaisuutta koskevat asiakirjat.

Kansainväliset rahoituslaitokset, jollainen EVM:kin on, ovat hyväksyneet kukin oman avoimuuspolitiikkansa, joissa määritellään, missä määrin niiden toiminta on julkista. EVM:n hallintoneuvosto tulee hyväksymään EVM:n ohjesäännön jossa tullaan käsittelemään myös EVM:n avoimuuteen liittyviä kysymyksiä. Suomen hallitus tulee kiinnittämään huomiota avoimuuspolitiikan toteutta-

miseen EVM:ää sisäistä toimintaa koskevan ohjeistuksen laadinnassa ja sen soveltamisessa muita kansainvälisiä rahoituslaitoksia vastaavasti.

35 artikla. *Henkilöiden koskemattomuus.* Hallintoneuvoston jäsenet, johtokunnan jäsenet ja näiden varajäsenet, toimitusjohtaja, henkilökunta ja komiteoiden jäsenet on vapautettu kaikista oikeudellisista menettelyistä, jotka kohdistuvat heidän toimintaansa mainittua tehtävää suoritettaessa. Lisäksi he nauttivat loukkaamattomuutta kaikkien virallisten asiapapereidensa ja asiakirjojensa osalta. Hallintoneuvosto voi kuitenkin poistaa koskemattomuuden. Kunkin EVM:n jäsenen on toteutettava viipymättä toimet, jotka ovat tarpeen oikeudellisen koskemattomuuden panemiseksi täytäntöön, ja ilmoitettava toteuttamistaan toimista EVM:lle.

Henkilöiden koskemattomuuden tavoitteena on osaltaan suojata EVM:n tavoitteiden toteutumista. Huomattava on, että koskemattomuus ei esimerkiksi vapauta tehtävän ulkopuolella tapahtuvaan toimintaan kohdistuvista oikeudellisista menettelyistä. Koska erivapauksia ja -oikeuksia koskevia lainsäädännön alaan kuuluvia sopimusmääräyksiä on tarkoitus soveltaa blankettilain nojalla, voidaan EVM:lle ilmoittaa, että mainitulla lailla taataan artiklan erivapauksia ja -oikeuksia koskevien periaatteiden toimeenpano Suomessa.

Perustuslakivaliokunta on todennut, ettei Suomea edustavan ministerin toiminta hallintoneuvostossa voi jäädä perustuslain 114—116 §:ssä säädetyn ministerivastuun ulkopuolelle. Valiokunnan mielestä sopimusmääräystä ei näin tule ymmärtääkään. Valiokunta kiinnitti kuitenkin suuren valiokunnan huomiota mahdollisen selityksen tai sopimusvarauman tarpeellisuuteen, jos sopimusmääräyksestä aiheutuisi epäselvyyttä kansallisen ministerivastuun toteutumiseksi vakausmekanismien hallinnon toiminnassa (PeVL 25/2011 vp). Valiokunta katsoi, että edellä mainitun epäselvyyden poistamiseksi hallituksen tulisi antaa asiaa koskeva selitys. Tämän vuoksi esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi sopimukseen annettavan asiaa koskevan selityksen.

36 artikla. *Verovapaus.* Virallisen toimintansa osalta EVM, sen varat, tuotot, omai-

suus sekä valtiosopimuksen mukainen toiminta ja toimet on vapautettava kaikista välittömistä veroista. EVM:n jäsenten on ryhtyttävä mahdollisuuksien mukaan asianmukaisesti toimiin EVM:n maksamien, sen viralliseen toimintaan liittyviin hankintoihin sisältyvien välillisten verojen palauttamiseksi, sillä osin kuin kyse on huomattavista hankinnoista. Vapautus ei koske yleishyödyllisiin palveluihin sisältyviä veroja ja maksuja.

EVM:n maahantuomat, virallisen toiminnan harjoittamiseksi välttämättömät tavarat on vapautettava kaikista tuontituloista ja -veroista sekä kaikista tuontikielloista ja -rajoituksista.

EVM:n henkilöstö on EVM:n maksamien palkkojen ja korvausten osalta vapautettu kansallisesta tuloverosta. Henkilöstö maksaa sisäistä tuloveroa. Kaikki verot, jotka koskevat EVM:n liikkeeseen laskemia arvopapereita tai niiden tuottoa, ovat kiellettyjä, jos ne asettavat nämä arvopaperit eriarvoiseen asemaan liikkeeseen laskijan perusteella. Verovelvollisuuden perusteista säädetään Suomessa lailla. Määräys kuuluu siten lainsäädännön alaan.

37 artikla. *Tulkinta ja riitojen ratkaisu.* EVM:n ohjesäännön tulkintaa koskevat kysymykset ratkaisee johtokunta. Jäsenen ja EVM:n tai jäsenten keskinäiset sopimuksen tulkintaa ja soveltamista koskevat riidat ratkaisee hallintoneuvosto. Riidan osapuolena olevalla hallintoneuvoston jäsenellä ei ole äänioikeutta päätöksenteossa. Jos jäsen ei tyydy hallintoneuvoston ratkaisuun, riita saatetaan Euroopan unionin tuomioistuimen ratkaistavaksi SEUT 273 artiklan mukaisesti. SEUT 273 artiklan mukaan unionin tuomioistuimella on toimivalta ratkaista jokainen jäsenvaltioiden välinen asia, joka on yhteydessä perussopimusten kohteeseen, jos asia saatetaan sen käsiteltäväksi välityssopimuksen nojalla. Tuomioistuimen ratkaisu sitoo kaikkia osapuolia.

Jos sopimuksessa, joka muutoinkin sisältää lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä, on määräyksiä pakollisesta ja sopimuspuolia sitovasta menettelystä sopimuksen tulkintaa tai sen soveltamista koskevan riidan ratkaisemista sopimuspuolten välillä, voi riidan ratkaisu vaikuttaa siihen, miten Suomessa lain-
tasoisena säänneltyä asiaa koskevaa määräys-

tä on sovellettava. Tässä tapauksessa riitojen ratkaisemista koskeva määräys kuuluu lain-säädännön alaan.

38 artikla. *Kansainvälinen yhteistyö.* EVM:llä on oikeus tehdä yhteistyötä IMF:n, minkä tahansa sellaisen valtion kanssa, joka antaa EVM:n jäsenelle rahoitusapua tapauskohtaisesti, ja minkä tahansa sellaisen kansainvälisen järjestön tai tahon kanssa, jolla on erityisiä tehtäviä EVM:n tarkoituksen edistämiseen liittyvillä aloilla.

7 luku. Siirtymäjärjestelyt

39 artikla. *Suhde ERVV:n lainanantoon.* Artiklan mukaan siirtymäaikana EVM:n ja ERVV:n yhteenlaskettu rahoituskapasiteetti ei saa ylittää 500 miljardia euroa lukuun ottamatta tilannetta, jossa hallintoneuvosto on yksimielisesti tarkistanut lainanantokykyä. Johtokunta hyväksyy ohjeet sen varmistamiseksi, ettei yhdistettyä lainanannon ylärajaa ylitetä.

Euroryhmä sopi 30 päivänä maaliskuuta 2012 EVM:n ja ERVV:n yhteenlasketun kapasiteetin väliaikaisesta vahvistamisesta. Periaatepäätöksen mukaisesti yhteenlaskettu lainakapasiteetti nousee väliaikaisesti 700 miljardiin euroon. Tämä koostuu ERVV:n kautta jo myönnettyistä lainaohjelmista sekä EVM:n 500 miljardin euron lainakapasiteetista. EVM:stä tulee heti toimintansa alusta alkaen heinäkuun alusta 2012 lähtien euroalueen ensisijainen velkakriisinhallintaväline. Euroryhmän periaatepäätöksen toimeenpano saattaa edellyttää sopimusmuutosta. Mahdollisesta sopimusmuutoksesta annetaan joko tätä esitystä täydentävä hallituksen esitys tai kokonaan erillinen hallituksen esitys.

40 artikla. *ERVV:n tukien siirto.* Hallintoneuvosto voi päättää, että EVM ottaa vastatakseen sitoumukset, jotka ERVV on antanut rahoitusavun antamisesta siltä osin kuin sitoumukset liittyvät maksamatta ja rahoittamatta oleviin lainajärjestelyjen osiin. Näitä ovat maksamatta ja rahoittamattomat osat Irlannille, Portugalille ja Kreikalle myönnettyistä rahoitustuista. Saatuaan hallintoneuvoston hyväksynnän EVM voi artiklan 2 kohdan mukaan hankkia ERVV:n oikeudet ja

ottaa vastatakseen sen velvoitteet, erityisesti kaikki tai osan niistä jäljellä olevista oikeuksista ja velvoitteista, jotka sisältyvät ja liittyvät ERVV:n voimassa oleviin lainajärjestelyihin. Näitä 2 kohdan tarkoittamia oikeuksia ja velvollisuuksia ovat Irlannin, Portugalin ja Kreikan lainaohjelmista jo maksetut lainaerät ja niiden rahoittamiseksi suoritettu varainhankinta. Hallintoneuvosto hyväksyy oikeuksien ja velvoitteiden siirtämiseen liittyvät järjestelyt. Hallituksen esityksen antamisen aikaan tällaisia ERVV:ltä mahdollisesti EVM:n vastattavaksi siirrettävissä olevia velvoitteita ja oikeuksia on yhteensä noin 200 miljardin euron arvosta.

41 artikla. *Alkuperäoman maksaminen.* EVM:ää perustettaessa maksettava pääoma maksetaan neljässä erässä. Ensimmäinen erä maksetaan 15 päivän kuluessa sopimuksen voimaantulosta. Vuosien 2013—2017 välisenä siirtymäaikana maksetun pääoman ja EVM:n liikkeeseen laskemien, takaisinmaksamattomien velkojen välisen suhteen on säilyttävä vähintään 15 prosentissa. Jäsenvaltiot nopeuttavat osuuksiensa maksamista ja takaavat lainanantokyvyn säilymisen 500 miljardissa eurossa. Jäsenet voivat myös nopeuttaa osuutensa maksamista maksettuun pääomaan.

Euroryhmä päätti 30 päivänä maaliskuuta 2012 pääoman nopeutetusta maksamisesta neljässä erässä niin, että viimeinen erä maksetaan jo vuoden 2014 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana. Suomi on kuitenkin sitoutunut maksamaan sisään maksettavan pääoman yhdessä erässä, mikä oli edellytyksenä vakuuksien saamiselle Kreikalle ERVV:stä myönnettävän rahoitustuen saamiselle.

42 artikla. *Jakoperusteen väliaikainen korjaaminen.* Pääomaosuuden maksuun tehdään väliaikainen korjaus niiden jäsenten osalta, jonka henkeä kohti laskettu bruttokansantulo on alle 75 prosenttia Euroopan unionin keskiarvosta. Poikkeus on voimassa 12 vuoden ajan. Määräaika alkaa siitä, kun kyseinen valtio otti euron käyttöön. Korjauksessa valtion EKP:n pääoman jakosuhteesta vähennetään määrä, joka on kolme neljäsosaa erotuksesta, joka saadaan vähennettäessä kyseisen jäsenvaltion EKP:n pääomaavainosuudesta sen osuus kaikkien jäsenvaltioiden yhteenlasketusta bruttokansantulosta.

Jäsenen osallistumisosuuteen tuleva väliaikainen alennus katetaan jakamalla se muiden jäsenten kesken. EVM:n perustamisvaiheessa väliaikainen korjaus koskee Maltaa, Slovakiaa, Sloveniaa ja Viroa.

43 artikla. *Ensimmäiset nimitykset.* Kunkin jäsenen on nimitettävä hallintoneuvoston jäsenensä ja varajäsenensä kahden viikon kuluessa sopimuksen voimaantulosta. Hallintoneuvosto nimittää kahden kuukauden kuluessa sopimuksen voimaantulosta toimitusjohtajan sekä kukin hallintoneuvoston jäsen johdokunnan jäsenen ja varajäsenen. Sopimuksen 5 artiklan mukaan jäsenvaltiota hallintoneuvostossa edustaa valtiovarainministeri.

8 luku. Loppumääräykset

44 artikla. *Liittyminen.* Uudet euroalueeseen liittyvät valtiot voivat liittyä EVM:n jäseniksi sen jälkeen, kun kyseessä olevan valtion osalta on kumottu sitä koskeva poikkeus euron käyttöön otosta. Hallintoneuvosto hyväksyy EVM:n uuden jäsenen liittymishakemuksen ja siihen liittyvät yksityiskohtaiset tekniset ehdot sekä EVM-sopimukseen tehtävät mukautukset. Hallintoneuvoston hyväksyttyä jäsenyyshakemuksen liittyminen tapahtuu, kun liittymiskirjat on talletettu tallettajalle, joka antaa tästä tiedon muille EVM:n jäsenille.

45 artikla. *Liitteet.* Liitteet ovat olennainen ja erottamaton osa EVM-sopimusta. Liite I sisältää EVM:n pääoman alkuperäisen jakoperusteen. Liite II sisältää EVM:n jäsenvaltioiden osakkeiden lukumäärät ja osakkeiden arvon. Suomen jakoperuste on 1,7974 prosenttia, osakkeiden lukumäärä 125 818 osaketta ja pääomamerkintä 12 581 800 000 euroa.

46 artikla. *Tallettaminen.* Sopimus talletetaan Euroopan unionin neuvoston pääsihteeristöön.

47 artikla. *Ratifiointi ja hyväksyminen.* Allekirjoittajien on ratifioitava tai hyväksyttävä sopimus ja talletettava ratifioimiskirja tai hyväksymiskirja.

48 artikla. *Voimaantulo.* Valtiosopimus tulee voimaan, kun ratifioimiskirjan tai hyväksymiskirjan tallettaneiden allekirjoittajien osuus sopimuksen liitteessä II esitetyn pää-

oman kokonaismäärästä on vähintään 90 prosenttia. Sopimuksen voimaantulo ei olisi sidoksissa siihen, että riittävä määrä jäseniä on tallettanut sitoutumiskirjan. Sopimuksen tultua voimaan se tulee muiden allekirjoittajavaltioiden osalta voimaan kunkin valtion ratifioimis- tai hyväksymiskirjan tallettamista seuraavana päivänä. Sopimukseen myöhemmin liittyvän valtion osalta sopimus tulee voimaan kahdentenäkymmentenä päivänä liittymiskirjan tallettamisesta.

Sopimus laaditaan yhtenä kappaleena kaikilla euromaiden virallisilla kielillä, jonka jokainen teksti on yhtä todistusvoimainen. Sopimuksen todistusvoimainen kieli on myös ruotsi.

2 Lakiehdotuksen perustelut

1 §. Pykälä sisältää tavanomaisen blanketisäännöksen, jolla saatetaan voimaan laillat ne sopimuksen määräykset, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan. Lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset on yksilöity jäljempänä eduskunnan suostumuksen tarpeellisuutta käsittelevässä jaksossa.

2 §. Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan ja sopimuksen muut kuin lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset saatettavaksi voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samanaikaisesti, kun sopimus tulee voimaan.

3 Voimaantulo

Allekirjoittajien on ratifioitava tai hyväksyttävä sopimus ja talletettava sitoutumiskirjansa Euroopan unionin neuvoston pääsihteeristön huostaan. Sopimus tulee voimaan, kun ratifioimiskirjan tai hyväksymiskirjan tallettaneiden allekirjoittajien osuus pääoman kokonaismäärästä on vähintään 90 prosenttia. Sopimuksen tultua voimaan se tulee muiden allekirjoittajavaltioiden osalta voimaan, kunkin valtion ratifioimis- tai hyväksymiskirjan tallettamista seuraavana päivänä. Sopimukseen myöhemmin liittyvän valtion osalta sopimus on tarkoitettu tulemaan voimaan kah-

dentenä kymmenentenä päivänä liittymiskirjan tallettamisesta. Voimaansaattamislaki on tarkoitettu tulemaan voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan kuin sopimus tulee voimaan.

4 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys

4.1 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus

EVM-sopimus on oikeudelliselta muodoltaan tavanomainen kansainvälinen sopimus. Perustuslain 94 §:n 1 momentin mukaisesti eduskunta hyväksyy sellaiset valtiosopimukset ja muut kansainväliset velvoitteet, jotka sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä tai ovat muutoin merkitykseltään huomattavia taikka vaativat perustuslain mukaan muusta syystä eduskunnan suostumuksen. Muusta syystä eduskunnan hyväksymistä edellyttäviä määräyksiä ovat muun muassa eduskunnan budjettivaltaa sitovat kansainväliset velvoitteet (esim. PeVL 45/2000 vp). Budjettivaltaa sitovina velvoitteina on käytännössä pidetty lähinnä sellaisia määräyksiä, joissa valtiolle aiheutuu välittömiä menoja. Eduskunnan suostumus on tarpeen, jos sopimus aiheuttaa Suomelle sellaisia huomattavia toistuvia kustannuksia tai kertamenoja, joita ei voida kattaa jo talousarviossa olevilla määrärahoilla tai budjettivarauksilla.

Perustuslakivaliokunnan tulkintakäytännön mukaan määräys luetaan lainsäädännön alaan kuuluvaksi, jos määräys koskee jonkin perustuslaissa turvatun perusoikeuden käyttämistä tai rajoittamista, jos määräys muutoin koskee yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteita, jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on perustuslain mukaan säädettävä lailla tai jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on voimassa lain säännöksiä taikka siitä on Suomessa vallitsevan käsityksen mukaan säädettävä lailla. Kansainvälisen veloitteen määräys kuuluu näiden perusteiden mukaan lainsäädännön alaan siitä riippumatta, onko määräys ristiriidassa vai sopusoinnussa Suomessa lailla säädetyin säännöksen kanssa (PeVL 11 ja 12/2000 vp).

Perustuslakivaliokunta on kannanotossaan katsonut, että kokonaisuutena tarkastellen EVM- ja ERVV-sopimukset ovat vaikutuksiltaan huomattavia, millä perusteella eduskunnan tulisi päättää niistä (PeVP 11/2011 vp). Valiokunnan mukaan EVM-sopimus edellyttää eduskunnan suostumusta myös budjettivaikutustensa takia sekä siksi, että se sisältää useita lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä (PeVL 1/2011 vp).

Sopimuksen 1 artiklassa todetaan, että EVM on kansainvälinen rahoituslaitos. Sopimuksen 32 artiklan 2 kohdan mukaan EVM on täysimääräinen oikeushenkilö. Kohta sisältää myös määräyksen EVM:n oikeuskelppoisuudesta. Oikeushenkilöllisyydestä ja siihen liittyvästä oikeustoimikelpoisuudesta ja oikeudellisesta toimintakyvystä säädetään Suomessa lailla (PeVL 38/2000 vp). Määräys kuuluu näin ollen lainsäädännön alaan (ks. PeVL 1/2011 vp).

Sopimuksen 8—11, 23—25 sekä 41 ja 42 artiklassa määrätään EVM:n pääomasta, sen maksamisesta, jakoperusteesta, osingonjakopolitiikasta, rahastoista sekä tappioiden kattamisesta. Maksettua osakepääomaa koskeva velvoite liittyy välittömästi eduskunnalle perustuslain 3 §:n 1 momentin ja 7 luvun perusteella kuuluvaan budjettivaltaan. Vaadittaessa maksettavan pääomavelvoitteen täyttäminen edellyttää puolestaan perustuslain 82 §:n 2 momentin nojalla eduskunnan suostumusta (ks. PeVL 1/2011 vp). Näiden artikloiden mukaan tehtävillä päätöksillä on muutoinkin vaikutusta eduskunnan budjettivaltaan.

Sopimuksen 4 artiklan 8 kohdan mukaan voidaan veloitteensa suorittamatta jättäneeltä jäseneltä pidättää äänioikeus niin kauan kuin laiminlyönti jatkuu. Asiasta on Suomessa vallitsevan käsityksen mukaan säädettävä lailla.

Sopimuksen 27, 29 ja 30 artiklassa määrätään tilinpäätöksestä ja tilintarkastuksesta. Asia kuuluu lainsäädännön alaan, koska Suomessa tilintarkastuksesta säädetään kirjanpitolaissa (1336/1997) ja tilintarkastuslaissa (459/2007).

Sopimuksen 32 artiklassa määrätään EVM:n tehtävien edellyttämistä erioikeuksista ja vapauksista. EVM pyrkii saamaan samat erioikeudet ja vapaudet myös niissä muissa maissa, joissa se harjoittaa toimintaansa tai

sillä on varoja. EVM, sen varat ja omaisuus on vapautettu kaikista oikeudenkäynneistä, jollei EVM nimenomaisesti luovu tästä vapaudesta tapauskohtaisesti tai etukäteen tekemässään sopimuksessa. EVM on vapautettu kaikesta etsinnästä, takavarikosta, pakko-luovutuksesta ja pakkolunastuksesta. EVM:n asiakirjat ja toimitilat ovat loukkaamattomia. Määräykset vastaavat muiden kansainvälisen rahoituslaitosten vastaavia määräyksiä. Kansainvälisen järjestön ja sen henkilökunnan ja muiden siihen liittyvien henkilöiden erioikeuksia ja vapauksia koskevat määräykset kuuluvat lainsäädännön alaan (ks. PeVL 1/2011 vp ja PeVL 38/2000 vp).

Sopimuksen 34 artiklassa määrätään salassapitovelvollisuudesta. Julkisuuden rajoittaminen on perustuslain 12 §:n 2 momentin mukaan mahdollista välttämättömistä syistä lailla. Viranomaisasiakirjan julkisuudesta on säädetty laissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999). Lain 23 §:ssä säädetään viranomaisen palveluksessa olevan ja luottamustehtävää hoitavan vaitiolovelvollisuudesta. Sen 24 § sisältää poikkeukset asiakirjajulkisuudesta.

Sopimuksen 35 artiklassa määrätään hallintoneuvoston puheenjohtajan, jäsenten ja varajäsenten, johtokunnan jäsenten ja varajäsenten sekä toimitusjohtajan ja muun henkilöstön oikeudellisesta koskemattomuudesta virkatehtäviensä osalta. Artiklan mukaan mainitut henkilöt nauttivat myös loukkaamattomuutta kaikkien virallisten asiapapereiden ja asiakirjojensa osalta. Määräykset kuuluvat lainsäädännön alaan (ks. esim. PeVL 38/2000 vp ja PeVL 49/2001 vp).

Perustuslakivaliokunta on todennut, ettei Suomea edustavan ministerin toiminta EVM:n hallintoneuvostossa voi jäädä perustuslain 114—116 §:ssä säädetyn ministerivastuun ulkopuolelle (PeVL 25/2011 vp). Tilanteen selkeyttämiseksi Suomi antaa sopimuksen hyväksymisen yhteydessä selityksen, jonka mukaan sopimuksen 35 artiklan määräys hallintoneuvoston puheenjohtajan, jäsenen tai varajäsenen oikeudellisesta koskemattomuudesta ei rajoita Suomea hallintoneuvostossa edustavan ministerin Suomen perustuslain mukaista ministerivastuuta.

Perustuslakivaliokunnan käytännössä on lähdetty siitä, että eduskunta antaa nimen-

omaisella päätöksellä suostumuksen sellaisen lainsäädännön alaan kuuluvien sopimusmääräyksiä koskevien varaumien, selitysten ja julistusten antamiseen, jotka vaikuttavat Suomen kansainvälisten velvoitteiden sisältöön tai laajuuteen itse sopimukseen verrattuna (PeVL 16/2005 vp, PeVM 2/2008 vp, PeVL 19/2010 vp ja PeVL 29/2010 vp). Sopimuksen 35 artiklan määräysten suhteesta perustuslain ministerivastuusääntöksiin annettava selitys edellyttää näin ollen eduskunnan suostumusta.

Sopimuksen 36 artiklassa määrätään EVM:lle myönnettävistä verovapauksista. Perustuslain 81 §:n 1 momentin ja 121 §:n 3 momentin mukaan verovelvollisuuden perusteista säädetään lailla. Määräys kuuluu lainsäädännön alaan.

Sopimuksen 37 artiklassa määrätään sopimuksen tulkinnasta. Tällainen määräys, joka välillisesti vaikuttaa lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten tulkintaan ja soveltamiseen, kuuluu perustuslakivaliokunnan käytännön mukaan itsekin lainsäädännön alaan (PeVL 6/2001 vp). Artiklassa määrätään myös sitovasta riitojenratkaisusta, joka voi vaikuttaa siihen, miten Suomessa laintasoisena säänneltyä asiaa koskevaa määräystä on sovellettava. Tällainen määräys kuuluu lainsäädännön alaan (ks. PeVL 1/2011 vp ja PeVL 31/2001 vp).

4.2 Käsittelyjärjestys

Valtion taloudellinen vastuu

Perustuslakivaliokunta on EVM:ää ja ERVV:tä koskevissa lausunnoissaan korostanut, että Euroopan rahoitusvakauden turvaamiseen liittyviä Suomen taloudellisia vastuita tulee valtiosääntöoikeudellisessa arvioinnissa tarkastella kokonaisuutena niistä aiheutuvan eduskunnan budjettivallan rajoituksen selvittämiseksi (PeVL 25/2011 vp ja PeVL 3/2012 vp). Tähän liittyy myös kysymys siitä, voidaanko vastuilla vaarantaa "Suomen valtion mahdollisuudet vastata niistä velvoitteistaan, jotka sillä Suomen perustuslain mukaan on" (PeVL 5/2011 vp).

Perustuslakivaliokunta totesi, että EVM-sopimusluonnoksen II liitteen mukaan Suo-

men merkintäosuus EVM:n peruspääomasta on 12,58 miljardia euroa, mitä jo sinänsä voidaan määrältään pitää huomattavan suurena suhteessa esimerkiksi valtion vuotuisen talousarvioon. Perustuslakivaliokunta katsoi, että se voi kuitenkin arvioida Suomen rahoitusvastuun kasvun merkitystä valtiosääntöikeudelliselta kannalta vasta edellä mainituista seikoista saatavan selvityksen pohjalta (PeVL 25/2011 vp).

Valiokunta arvioi ERVV-puitesopimuksen muutoksen yhteydessä valtion taloudellisen vastuun euromääräistä kasvamista valtiosäännön kannalta (PeVL 5/2011 vp s. 4/II). Tuolloin Suomen osuutta ERVV:n takauksista nostettiin hallituksen esityksen mukaan noin 7,9 miljardista eurosta 13,97 miljardiin euroon (ks. myös PeVL 14/2011 vp). Valiokunta piti kyseistä määrää sinänsä merkittävänä. Valiokunnan mukaan sen vaikutusta käsittelyjärjestykseen oli kuitenkin arvioitava paitsi absoluuttisen eurossumman kannalta myös suhteessa siihen, miten todennäköinen riski on. Valiokunta ei pitänyt tällaisten riskien toteutumista niin todennäköisenä, että se vaarantaisi Suomen valtion mahdollisuudet vastata niistä velvoitteistaan, jotka sillä Suomen perustuslain mukaan on.

Suomen velkakriisinhallintavälineisiin liittyviä vaikutuksia ja riskejä on käsitelty varsin laajasti edellä esityksen taloudellisia vaikutuksia koskevassa jaksossa. EVM on euroalueen ensisijainen rahoitustukiväline heinäkuun alusta 2012 lähtien. ERVV:tä voidaan siirtymäkautena heinäkuusta 2012 kesäkuun loppuun 2013 myöntää uutta rahoitustukea vain siltä osin kuin EVM:n kapasiteetti ei tuen myöntämiseen riitä. EVM on myös Suomen vastuiden kannalta edullisempi vaihtoehto, koska sillä on ERVV:tä parempi velkoja-asema muihin velkoihin kuin IMF:ään nähden. Suomen EVM-vastuut myös rajoittuvat yksiselitteisesti 12,58 miljardiin euroon.

Perustuslakivaliokunta on kannanotossaan todennut, että kokonaisvastuiden määrän lisäksi eduskunnan budjettivallan rajoittamista koskevaan arviointiin vaikuttaa myös se, millä tavalla eduskunta voi vaikuttaa Suomen vastuiden lisääntymiseen, kun erillisiä takaus- tai rahoituspäätöksiä tehdään (PeVP 18/2012 vp).

EVM:n toiminnan aloittamisen ja ERVV:n ja EVM:n yhteenlasketun kapasiteetin kasvattaminen ei lisää Suomen tosiasiallisia vastuita. Kapasiteettia koskeva päätös ei muuttanut Suomen todellisia ERVV-takausvastuita. Myös EVM:n maksetun osakepääoman määrä, 1,44 miljardia euroa, on samansuuruinen kuin ennen kapasiteetin kasvattamista koskevaa päätöstä. Mahdollisista EVM:n pääomankorotuksista tai vaadittaessa maksettavaa pääomaa koskevista vaatimuksista päätetään EVM:n hallintoneuvostossa yksimielisyydellä. Eduskunnan vaikutusmahdollisuudet määräytyvät perustuslain 96 ja 97 §:n mukaisesti kuten edellä on selostettu. Myös mahdolliset päätökset ERVV:n jäljellä olevan kapasiteetin käyttöönotosta siirtymäaikana edellyttää Euroopan rahoitusvakausvälineelle annettavista valtiontakauksista annetun lain (668/2010) mukaista tiedonantoa. Suomen vastuita ei siten voida lisätä ilman eduskunnan nimenomaista hyväksyntää.

Perustuslakivaliokunta on myös todennut, että hallintoneuvoston päätöksenteossa tulee Suomen edustajan ottaa huomioon perustuslain 96 ja 97 §:n asettamat vaatimukset (PeVL 25/2011 vp). Edellä olevan mukaisesti eduskunnan käsittelyyn tullaan tuomaan hallintoneuvoston päätökset, jotka vaikuttavat eduskunnan tosiasialliseen lainsäädäntö tai finanssivaltaan, kuten eduskunnan vaikutusmahdollisuuksien turvaamista koskevassa jaksossa on selostettu. Kansainvälisiä rahoituslaitoksia koskevat pääomankorotukset on tuotu eduskunnan käsittelyyn budjettiprosessissa. EVM:n osalta kapasiteetin kasvattamiseen tarvittava pääoman lisäystä koskeva päätös tuodaan eduskunnan käsittelyyn perustuslain 94 §:n mukaisessa hyväksymismenettelyssä, minkä lisäksi laaditaan talousarvioesitys.

Sopimuksentekovallan siirto

Sopimuksen 2 artiklassa, 5 artiklan 6 kohdan k alakohdassa, 11 artiklan 3 kohdan a alakohdassa ja 44 artiklassa määrätään uuden jäsenten liittymisestä, liittymiseen liittyvästä päätöksenteosta, EVM:n pääoman jakoperusteena käytettyyn EKP:n jakoavaimen

muuttamisesta sekä näiden johdosta sopimukseen tehtävistä mukautuksista.

Perustuslain vuonna 2012 muutettujen 94 §:n 2 momentin ja 95 §:n 2 momentin mukaan Suomen täysivaltaisuuden kannalta merkittävän toimivallan siirrosta Euroopan unionille, kansainväliselle järjestölle tai kansainväliselle toimielimelle päätetään kahden kolmasosan enemmistöllä. Muutosten tarkoituksena oli kirjata perustuslakivaliokunnan tulkintakäytäntö perustuslain 1 §:n tarkoittamasta täysivaltaisuudesta (HE 60/2010 vp). Kuten perustuslain muutoksen esitöissä on selvitetty, toimivallan siirron merkittävyyttä täysivaltaisuuden kannalta arvioitaessa valiokunta on kiinnittänyt huomiota toimivallan siirron asialliseen rajattaisuuteen ja soveltamisalaan (esim. PeVL 38/2010 vp ja PeVL 51/2001 vp) sekä esimerkiksi sopimusmääräysten luonteeseen, tarkoitukseen ja aineelliseen merkitykseen yleisemminkin (esim. PeVL 61/2002 vp ja PeVL 19/2010 vp). Tulkinna lähtökohtana on, että kansainväliset velvoitteet, jotka ovat tavanomaisia nykyaikaisessa valtioiden kansainvälisessä yhteistoiminnassa ja jotka vain vähän vaikuttavat valtion täysivaltaisuuteen, eivät ole sellaisinaan merkittäviä perustuslain 1 §:n 1 momentin kannalta (HE 60/2010 vp).

Perustuslakivaliokunta on katsonut, että sopimukseen perustuvalla toimielimellä voidaan antaa toimivaltaa mukauttaa sopimusta mutta ei muuttaa sitä. Sallittujen mukautusten tulee olla asialliselta merkitykseltään sellaisia, että ne eivät vaikuta itse sopimuksen luonteeseen eivätkä toisaalta koske asioita, jotka perustuslain mukaan edellyttävät eduskunnan myötävaikutusta (ks. esim. PeVL 13/2008 vp ja PeVL 36/2006 vp). Merkityksellistä täysivaltaisuuden kannalta on myös se, voidaanko mukautuksia tehdä Suomen vastustuksesta huolimatta (ks. esim. PeVL 51/2001 vp ja PeVL 36/2006 vp). Viimeaikaisessa käytännössään valiokunta on arvioinut uudelleen toimivallan siirtoa koskevien määräysten vaikutusta täysivaltaisuuteen antamalla enemmän painoa siirrettävän toimivallan aineelliselle merkitykselle, eikä niinkään pelkästään sille seikalle, kuuluuko jokin määräys lainsäädännön alaan (PeVL 19/2010 vp).

Sopimuksen edellä mainituissa artikloissa on kyse hallintoneuvoston yksimielisyyttä edellyttävästä päätöksenteosta, jolla ei lisätä jäsenvaltioiden taloudellista vastuuta. Kyse ei näin ollen ole sellaisesta täysivaltaisuuden kannalta merkittävästä toimivallan siirrosta, josta tulisi päättää kahden kolmasosan enemmistöllä.

Hätätilamenettely

Sopimuksen 4 artiklassa ja 5 artiklan 6 kohdan f ja g alakohdissa määrätään vakaustuen antamisesta hätätilamenettelyssä ja siihen liittyvästä päätöksentekomenettelystä. Määräyksestä käy selvästi ilmi, ettei sitä voi soveltaa pääoman korottamista tai maksamista koskeviin päätöksiin. Näin ollen Suomen rahoitusvastuuta ei voida kasvattaa vastoin Suomen omaa kantaa. Lisäksi hätätilarahaston perustaminen rajaa vielä lisää Suomen vastuita. Sopimuksen 4 artiklan 4 kohdan mukaan hätätilamenettelyä käytetään vasta sen jälkeen, kun Euroopan komissio ja Euroopan keskuspankki ovat todenneet, että kiireellisen 13—18 artiklassa tarkoitetun rahoitusavun myöntämistä tai toteutusta koskevan päätöksen tekemättä jättäminen vaarantaisi euroalueen talouden ja rahoituksen kestävyys-

Lisäksi 4 artiklan 4 kohta edellyttää, että hätätilamenettelyä käytettäessä tehdään vararahastosta tai maksetusta pääomasta siirto erilliseen hätätilarahastoon, jolla muodostetaan erityinen puskuri tässä menettelyssä myönnetystä rahoitustuesta aiheutuvien riskien kattamiseksi. Hallintoneuvosto voi keskinäisellä sopimuksella, yksimielisellä päätöksellä, päättää hätätilarahaston purkamisesta ja sen varojen siirtämisestä takaisin vararahastoon tai maksettuun pääomaan.

Perustuslakivaliokunta totesi lausunnossaan (PeVL 25/2011 vp), että sopimuksen uusi muotoilu poisti yksiselitteisesti mahdollisuuden korottaa jäsenvaltion rahoitusvastuuta määräänemmistö päätöksellä rajatessaan hätätilamenettelyssä tehtävät päätökset vain 13—18 artikloissa tarkoitettuun rahoitusapuun. Sopimuksen 10 ja 11 artiklassa tarkoitettujen päätösten vakausmekanismien peruspääoman ja sen merkinnässä käytettävän ja-

koperusteen muutoksista tehdään sopimusluonnoksen mukaan aina yksimielisesti. Lisäksi hätätilamenettelystä aiheutuvia riskejä vastaan suojautuminen erillisellä hätätilarahastolla rajaa edelleen osaltaan Suomen vastuita sellaisessa tilanteessa, että Suomi olisi äänestänyt rahoitusapua vastaan. Ottaen huomioon sen, että vakauserämekanismien toiminnassa voi olla kyse poikkeuksellisen merkittävistä rahoitusvastuista, on myös hätätilarahastoa koskevalla sääntelyllä merkitystä eduskunnan budjettivallan turvaamisessa. Valiokunta katsoi, ettei sopimus päätöksentekomenettelyä koskevilta osin ollut enää ongelmallinen Suomen täysivaltaisuuden ja eduskunnan budjettivallan kannalta.

Ministerivastuu

Sopimuksen 35 artiklassa määrätään hallintoneuvoston jäsenten oikeudellisesta koskemattomuudesta virkatehtäviensä osalta. Perustuslakivaliokunta on todennut, ettei Suomea edustavan ministerin toiminta hallintoneuvostossa voi jäädä perustuslain 114—116 §:ssä säädetyn ministerivastuun ulkopuolelle. Valiokunnan mielestä sopimusmääräystä ei ole näin ymmärrettäväkään. Valiokunta on kiinnittänyt kuitenkin suuren valiokunnan huomiota mahdollisen selityksen tai sopimusvarauman tarpeellisuuteen, jos sopimusmääräyksestä aiheutuisi epäselvyyttä kansallisen ministerivastuun toteutumiseksi vakauserämekanismien hallintoneuvoston toiminnassa (PeVL 25/2011 vp). Esityksessä ehdotetaan annettavaksi selitys, jonka mukaan hallintoneuvoston jäsenten oikeudellinen

koskemattomuus ei koske perustuslain 114—116 §:ssä säädettyä ministerivastuuta.

Hallituksen käsityksen mukaan sopimus ei sisällä määräyksiä, jotka koskisivat perustuslakia sen 94 §:n 2 momentissa tai 95 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla. Hallitus katsoo, että sopimus voidaan hyväksyä äänten enemmistöllä ja ehdotus sen voimaansaattamislainsäädännön hyväksymiseksi voidaan hyväksyä tavallisen lain säätämismenettelyssä.

Edellä olevan perusteella sekä perustuslain 94 §:n mukaisesti esitetään, että

eduskunta hyväksyisi Euroopan vakauserämekanismien perustamisesta Belgian kuningaskunnan, Saksan liittotasavallan, Viron tasavallan, Irlannin, Helleenien tasavallan, Espanjan kuningaskunnan, Ranskan tasavallan, Italian tasavallan, Kyproksen tasavallan, Luxemburgin suurherttuakunnan, Maltaan, Alankomaiden kuningaskunnan, Itävallan tasavallan, Portugalin tasavallan, Slovenian tasavallan, Slovakian tasavallan ja Suomen tasavallan välillä Brysselissä 2 päivänä helmikuuta 2012 tehdyn sopimuksen.

ja että eduskunta hyväksyisi annettavaksi selityksen, jonka mukaan sopimuksen 35 artiklan määräys hallintoneuvoston puheenjohtajan, jäsenen ja varajäsenen oikeudellisesta koskemattomuudesta ei rajoita Suomea hallintoneuvostossa edustavan ministerin Suomen perustuslain mukaista ministerivastuuta.

Koska sopimus sisältää määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan samalla eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

1.

Laki**Euroopan vakausmekanismin perustamisesta tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Euroopan vakausmekanismin perustamista Belgian kuningaskunnan, Saksan liittotasavallan, Viron tasavallan, Irlannin, Helleenien tasavallan, Espanjan kuningaskunnan, Ranskan tasavallan, Italian tasavallan, Kyproksen tasavallan, Luxemburgin suurherttuakunnan, Maltan tasavallan, Alankomaiden kuningaskunnan, Itävallan tasavallan, Portugalin tasavallan, Slovenian tasavallan, Slovakian tasavallan ja Suomen tasavallan välillä Brysselis-

sä 2 päivänä helmikuuta 2012 tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §

Sopimuksen muiden määräysten voimaansaattamisesta ja tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Helsingissä 26 päivänä huhtikuuta 2012

Pääministeri

JYRKI KATAINEN

Valtiovarainministeri *Jutta Urpilainen*

Sopimusteksti

BELGIAN KUNINGASKUNNAN, SAKSAN LIITTOTASAVALLAN, VIRON TASAVALLAN, IRLANNIN, HELLEENIEN TASAVALLAN, ESPANJAN KUNINGASKUNNAN, RANSKAN TASAVALLAN, ITALIAN TASAVALLAN, KYPROKSEN TASAVALLAN, LUXEMBURGIN SUURHERTTUAKUNNAN, MALTAN, ALANKOMAIDEN KUNINGASKUNNAN, ITÄVALLAN TASAVALLAN, PORTUGALIN TASAVALLAN, SLOVENIAN TASAVALLAN, SLOVAKIAN TASAVALLAN JA SUOMEN TASAVALLAN VÄLINEN SOPIMUS EUROOPAN VAKAUSMEKANISMIN PERUSTAMISESTA

SOPIMUSPUOLET, Belgian kuningaskunta, Saksan liittotasavalta, Viron tasavalta, Irlanti, Helleenien tasavalta, Espanjan kuningaskunta, Ranskan tasavalta, Italian tasavalta, Kyproksen tasavalta, Luxemburgin suurherttuakunta, Malta, Alankomaiden kuningaskunta, Itävallan tasavalta, Portugalin tasavalta, Slovenian tasavalta, Slovakian tasavalta ja Suomen tasavalta, jäljempänä 'euroalueen jäsenvaltiot' tai 'EVM:n jäsenet', jotka

OVAT SITOUTUNEET turvaamaan euroalueen rahoitusvakauden,

PALAUTTAVAT MIELEEN 25 päivänä maaliskuuta 2011 annetut Eurooppa-neuvoston päätelmät Euroopan vakausmekanismin perustamisesta,

SEKÄ KATSOVAT SEURAAVAA:

1) Eurooppa-neuvosto pääsi 17 päivänä joulukuuta 2010 sopimukseen siitä, että euroalueen jäsenvaltioita varten on tarpeen perustaa pysyvä vakausmekanismi. Tämä Euroopan

TREATY ESTABLISHING THE EUROPEAN STABILITY MECHANISM BETWEEN THE KINGDOM OF BELGIUM, THE FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY, THE REPUBLIC OF ESTONIA, IRELAND, THE HELLENIC REPUBLIC, THE KINGDOM OF SPAIN, THE FRENCH REPUBLIC, THE ITALIAN REPUBLIC, THE REPUBLIC OF CYPRUS, THE GRAND DUCHY OF LUXEMBOURG, MALTA, THE KINGDOM OF THE NETHERLANDS, THE REPUBLIC OF AUSTRIA, THE PORTUGUESE REPUBLIC, THE REPUBLIC OF SLOVENIA, THE SLOVAK REPUBLIC AND THE REPUBLIC OF FINLAND

THE CONTRACTING PARTIES, the Kingdom of Belgium, the Federal Republic of Germany, the Republic of Estonia, Ireland, the Hellenic Republic, the Kingdom of Spain, the French Republic, the Italian Republic, the Republic of Cyprus, the Grand Duchy of Luxembourg, Malta, the Kingdom of the Netherlands, the Republic of Austria, the Portuguese Republic, the Republic of Slovenia, the Slovak Republic and the Republic of Finland (the "euro area Member States" or "ESM Members");

COMMITTED TO ensuring the financial stability of the euro area;

RECALLING the Conclusions of the European Council adopted on 25 March 2011 on the establishment of a European stability mechanism;

WHEREAS:

(1) The European Council agreed on 17 December 2010 on the need for euro area Member States to establish a permanent stability mechanism. This European Stability

vakausmekanismi, jäljempänä 'EVM,' ottaa hoitaakseen Euroopan rahoitusvakausvälineen, jäljempänä 'ERVV', ja Euroopan rahoitusvakautusmekanismin, jäljempänä 'ERVM', tällä hetkellä hoitamat tehtävät, huolehtien tarvittaessa rahoitusavun antamisesta euroalueen jäsenvaltioille.

2) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 25 päivänä maaliskuuta 2011 päätöksen 2011/199/EU Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 136 artiklan muuttamisesta niitä jäsenvaltioita koskevaa vakausmekanismia varten, joiden rahayksikkö on euro; tällä päätöksellä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 136 artiklaan lisättiin seuraava kohta: "Jäsenvaltiot, joiden rahayksikkö on euro, voivat perustaa vakausmekanismin, joka aktivoidaan, jos se on välttämätöntä koko euroalueen vakauden turvaamiseksi. Mahdollisen pyydetyn rahoitustuen myöntämiselle mekanismin puitteissa asetetaan tiukat ehdot."

3) Rahoitusavun tehokkuuden parantamiseksi ja finanssikriisin leviämisen vaaran välttämiseksi jäsenvaltioiden, joiden rahayksikkö on euro, valtion- tai hallitusten päämiehet sopivat 21 päivänä heinäkuuta 2011 "[EVM:n] joustavuuden lisäämisestä yhdistettynä asianmukaiseen ehdollisuuteen".

4) Euroopan unionin säädöskehityksen tiukan noudattamisen, makrotalouden yhdennehty seurannan ja erityisesti vakaus- ja kasvusopimuksen, makrotalouden epätasapainoa koskevan kehityksen sekä talouden ohjausta ja hallintaa koskevan Euroopan unionin sääntösten olisi oltava edelleen ensisijaisia suoja-keinoja euroalueen vakautta heikentäviä luotamus-kriisejä vastaan.

5) Niiden jäsenvaltioiden, joiden rahayksikkö on euro, valtion tai hallitusten päämiehet sopivat 9 päivänä joulukuuta 2011 siirtymisestä kohti vahvempaa talousunionia, mihin sisältyy uusi julkistaloutta koskeva sopimus ja tehostettu talouden yhteensovittaminen, mikä pannaan täytäntöön kansainvälisellä sopimuksella, sopimuksella talous- ja rahoituksen vakaudesta, yhteensovittamisesta sekä

Mechanism ("ESM") will assume the tasks currently fulfilled by the European Financial Stability Facility ("EFSF") and the European Financial Stabilisation Mechanism ("EFSM") in providing, where needed, financial assistance to euro area Member States.

(2) On 25 March 2011, the European Council adopted Decision 2011/199/EU amending Article 136 of the Treaty on the Functioning of the European Union with regard to a stability mechanism for Member States whose currency is the euro adding the following paragraph to Article 136: "The Member States whose currency is the euro may establish a stability mechanism to be activated if indispensable to safeguard the stability of the euro area as a whole. The granting of any required financial assistance under the mechanism will be made subject to strict conditionality".

(3) With a view to increasing the effectiveness of the financial assistance and to prevent the risk of financial contagion, the Heads of State or Government of the Member States whose currency is the euro agreed on 21 July 2011 to "increase [the] flexibility [of the ESM] linked to appropriate conditionality".

(4) Strict observance of the European Union framework, the integrated macroeconomic surveillance, in particular the Stability and Growth Pact, the macroeconomic imbalances framework and the economic governance rules of the European Union, should remain the first line of defence against confidence crises affecting the stability of the euro area.

(5) On 9 December 2011 the Heads of State or Government of the Member States whose currency is the euro agreed to move towards a stronger economic union including a new fiscal compact and strengthened economic policy coordination to be implemented through an international agreement, the Treaty on Stability, Coordination and Governance in the Economic and Monetary Un-

ohjauksesta ja hallinnasta, jäljempänä, 'vakaussopimus'. Vakaussopimus edistää tiiviimmän yhteensovittamisen aikaansaamista euroalueella tarkoituksena varmistaa kestävä, asianmukainen ja vahva julkistalouden hallinta ja siinä käsitellään siten erästä rahoituksen epätasapainon tärkeimmistä syistä. Tämä sopimus ja vakaussopimus täydentävät toisiaan edistäessään julkistaloutta koskevaa vastuullisuutta ja yhteenkuuluvuutta talous- ja rahaliitossa. On tunnustettu ja sovittu, että rahoitusavun myöntäminen EVM:n mukaisten uusien ohjelmien puitteissa riippuu 1 päivästä maaliskuuta 2013 lukien siitä, onko asianomainen EVM:n jäsen ratifioinut vakaussopimuksen ja, vakaussopimuksen 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua siirtymäkauden päätyttyä, mainitun artiklan mukaisten vaatimusten noudattamisesta.

6) Euroalueella vallitsevan voimakkaan keskinäisen riippuvuuden vuoksi jäsenvaltioiden, joiden rahayksikkö on euro, rahoitusvakautta uhkaavat vakavat riskit voivat vaarantaa koko euroalueen rahoitusvakauden. Sen vuoksi EVM voi antaa vakautta lisäävää tukea noudattaen tiukkoja ehtoja, jotka ovat tarkoituksenmukaisia valittuun rahoitusapuvälineeseen nähden, jos se on välttämätöntä koko euroalueen ja sen jäsenvaltioiden rahoitusvakauden turvaamiseksi. EVM:n alkuvaiheen enimmäislainanantokyky on 500 000 miljoonaa euroa, mukaan lukien ERVV:n maksamatta oleva vakaustuki. EVM:n ja ERVV:n yhdistetyn enimmäislainanantokyvyn riittävyys arvioidaan kuitenkin uudelleen ennen tämän sopimuksen voimaantuloa. EVM:n hallintoneuvosto kasvattaa sitä tarvittaessa 10 artiklan mukaisesti tämän sopimuksen tultua voimaan..

7) Kaikista euroalueen jäsenvaltioista tulee EVM:n jäseniä. Euroopan unionin jäsenvaltion liittyessä euroalueeseen siitä olisi tullava EVM:n jäsen täysin oikeuksin ja velvoittein samalla tavoin kuin sopimuspuolista.

8) EVM tekee hyvin tiivistä yhteistyötä Kansainvälisen valuuttarahaston, jäljempänä 'IMF', kanssa vakaustukea annettaessa. Pyrkimyksenä on IMF:n aktiivinen sekä tekninen

ion ("TSCG"). The TSCG will help develop a closer coordination within the euro area with a view to ensuring a lasting, sound and robust management of public finances and thus addresses one of the main sources of financial instability. This Treaty and the TSCG are complementary in fostering fiscal responsibility and solidarity within the economic and monetary union. It is acknowledged and agreed that the granting of financial assistance in the framework of new programmes under the ESM will be conditional, as of 1 March 2013, on the ratification of the TSCG by the ESM Member concerned and, upon expiration of the transposition period referred to in Article 3(2) TSCG on compliance with the requirements of that article.

(6) Given the strong interrelation within the euro area, severe risks to the financial stability of Member States whose currency is the euro may put at risk the financial stability of the euro area as a whole. The ESM may therefore provide stability support on the basis of a strict conditionality, appropriate to the financial assistance instrument chosen if indispensable to safeguard the financial stability of the euro area as a whole and of its Member States. The initial maximum lending volume of the ESM is set at EUR 500 000 million, including the outstanding EFSF stability support. The adequacy of the consolidated ESM and EFSF maximum lending volume will, however, be reassessed prior to the entry into force of this Treaty. If appropriate, it will be increased by the Board of Governors of the ESM, in accordance with Article 10, upon entry into force of this Treaty.

(7) All euro area Member States will become ESM Members. As a consequence of joining the euro area, a Member State of the European Union should become an ESM Member with full rights and obligations, in line with those of the Contracting Parties.

(8) The ESM will cooperate very closely with the International Monetary Fund ("IMF") in providing stability support. The active participation of the IMF will be

että rahoitusta koskeva osallistuminen. Euroalueen jäsenvaltion, joka pyytää rahoitusapua EVM:ltä, odotetaan esittävän mahdollisuuksien mukaan samanlaisen pyynnön IMF:lle.

9) Euroopan unionin jäsenvaltiot, joiden rahayksikkö ei ole euro, jäljempänä 'euroalueen ulkopuoliset jäsenvaltiot', ja jotka osallistuvat EVM:n ohella tapauskohtaisesti euroalueen jäsenvaltioita koskevaan vakaustukioperaatioon, kutsutaan osallistumaan tarkkailijoina tätä vakaustukea ja sen seurantaä käsitteleviin EVM:n kokouksiin. Kaikki tiedot asetetaan riittävän ajoissa niiden saataville, ja niitä kuullaan asianmukaisesti.

10) Euroopan unionin jäsenvaltioiden hallitusten edustajat valtuuttivat 20 päivänä kesäkuuta 2011 tämän sopimuksen sopimuspuolet pyytämään Euroopan komissiota ja Euroopan keskuspankkia suorittamaan tässä sopimuksessa määrätyt tehtävät.

11) Euroryhmä totesi 28 päivänä marraskuuta 2010 antamassaan lausunnossaan, että euroalueen kaikkien uusien valtion joukko-velkakirjalainojen ehtoihin sisällytetään samanlaiset vakio- tai muotoiset yhteistoimintalausekkeet siten, että markkinalikviditeetti voidaan säilyttää. Talous- ja rahoituskomitea on Eurooppa-neuvoston 25 päivänä maaliskuuta 2011 esittämästä pyynnöstä viimeistellyt yksityiskohtaiset oikeudelliset järjestelyt yhteistoimintalausekkeiden sisällyttämiseksi euroalueen valtionvelkakirjoihin.

12) IMF:n käytännön mukaisesti yksityisen sektorin riittävää ja suhteutettua osallistumista harkitaan poikkeustapauksissa silloin, kun vakaustukea myönnetään ehdollisena siten, että se sidotaan makrotaloudelliseen sopeutusohjelmaan.

13) EVM antaa IMF:n tavoin vakaustukea jäsenelleen, kun tämän mahdollisuus saada markkinoilta tavanomaista rahoitusta on heikentynyt tai on vaarassa heikentyä. Tämän vuoksi valtion- tai hallitusten päämiehet ovat

sought, both at technical and financial level. A euro area Member State requesting financial assistance from the ESM is expected to address, wherever possible, a similar request to the IMF.

(9) Member States of the European Union whose currency is not the euro ("non euro area Member States") participating on an ad hoc basis alongside the ESM in a stability support operation for euro area Member States will be invited to participate, as observers, in the ESM meetings when this stability support and its monitoring will be discussed. They will have access to all information in a timely manner and be properly consulted.

(10) On 20 June 2011, the representatives of the Governments of the Member States of the European Union authorised the Contracting Parties of this Treaty to request the European Commission and the European Central Bank ("ECB") to perform the tasks provided for in this Treaty.

(11) In its statement of 28 November 2010, the Euro Group stated that standardised and identical Collective Action Clauses ("CACs") will be included, in such a way as to preserve market liquidity, in the terms and conditions of all new euro area government bonds. As requested by the European Council on 25 March 2011, the detailed legal arrangements for including CACs in euro area government securities were finalised by the Economic and Financial Committee.

(12) In accordance with IMF practice, in exceptional cases an adequate and proportionate form of private sector involvement shall be considered in cases where stability support is provided accompanied by conditionality in the form of a macro-economic adjustment programme.

(13) Like the IMF, the ESM will provide stability support to an ESM Member when its regular access to market financing is impaired or is at risk of being impaired. Reflecting this, Heads of State or Government have

ilmoittaneet, että EVM:n lainoilla on sama etuoikeusasema kuin IMF:n lainoilla, kuitenkin niin, että IMF:llä on valkojana etuoikeusasema suhteessa EVM:hen. Tämä asema tulee voimaan tämän sopimuksen voimaantulopäivänä. Siinä tapauksessa, että EVM:n lainojen muodossa annettava EVM:n rahoitusapu seuraisi tämän sopimuksen allekirjoittamishetkellä voimassa olevaa Euroopan taloudellisen avun ohjelmaa, EVM:llä on sama etuoikeus kuin tukea saavan jäsenvaltion kaikilla muilla lainoilla ja velvoitteilla, lukuun ottamatta IMF:n lainoja.

14) Euroalueen jäsenvaltiot tukevat EVM:n ja EVM:n yhteen sovittamina kahdenvälisinä lainanantajina toimivien muiden valtioiden samantarvoista asemaa velkojina.

15) EVM:n jäsenvaltioille antamien lainojen ehdot riippuvat makrotaloudellisesta sopeutusohjelmasta, mukaan lukien ne, joita tarkoitetaan tämän sopimuksen 40 artiklassa ja ne kattavat EVM:n rahoitus- ja toimintakulut, minkä lisäksi niiden olisi oltava yhdenmukaiset ERVV:n, Irlannin ja Irlannin keskuspankin ja toisaalta ERVV:n, Portugalin tasavallan ja Banco de Portugalin välillä allekirjoitettujen rahoitustukiohjelmien mukaisen sopimusten lainaehtojen kanssa.

16) Sopimuspuolten väliset tai sopimuspuolten ja EVM:n väliset riidat, jotka koskevat tämän sopimuksen tulkintaa ja soveltamista, olisi saatettava Euroopan unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 273 artiklan mukaisesti.

17) Euroopan komissio ja Euroopan unionin neuvosto suorittavat ohjelman toteuttamisen jälkeisen valvonnan SEUT-sopimuksen 121 ja 136 artiklan mukaisesti,

stated that the ESM loans will enjoy preferred creditor status in a similar fashion to those of the IMF, while accepting preferred creditor status of the IMF over the ESM. This status will be effective as of the date of entry into force of this Treaty. In the event of ESM financial assistance in the form of ESM loans following a European financial assistance programme existing at the time of the signature of this Treaty, the ESM will enjoy the same seniority as all other loans and obligations of the beneficiary ESM Member, with the exception of the IMF loans.

(14) The euro area Member States will support equivalent creditor status of the ESM and that of other States lending bilaterally in coordination with the ESM.

(15) ESM lending conditions for Member States subject to a macroeconomic adjustment programme, including those referred to in Article 40 of this Treaty, shall cover the financing and operating costs of the ESM and should be consistent with the lending conditions of the Financial Assistance Facility Agreements signed between the EFSF, Ireland and the Central Bank of Ireland on the one hand and the EFSF, the Portuguese Republic and Banco de Portugal on the other.

(16) Disputes concerning the interpretation and application of this Treaty arising between the Contracting Parties or between the Contracting Parties and the ESM should be submitted to the jurisdiction of the Court of Justice of the European Union, in accordance with Article 273 of the Treaty on the Functioning of the European Union ("TFEU").

(17) Post-programme surveillance will be carried out by the European Commission and by the Council of the European Union within the framework laid down in Articles 121 and 136 TFEU,

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

1 LUKU
JÄSENYYS JA TARKOITUS

1 ARTIKLA

Perustaminen ja jäsenet

1. Tällä sopimuksella sopimuspuolet perustavat keskenään kansainvälisen rahoituslaitoksen, jonka nimi on ”Euroopan vakausmekanismi”, jäljempänä ’EVM’.

2. Sopimuspuolet ovat EVM:n jäseniä.

2 ARTIKLA

Uudet jäsenet

1. EVM:n jäsenyys on avoin Euroopan unionin muille jäsenvaltioille päivästä, jona Euroopan unionin neuvoston SEUT-sopimuksen 140 artiklan 2 kohdan mukaisesti hyväksymä päätös, jolla kumotaan niitä koskeva poikkeus euron käyttöönotosta, tulee voimaan.

2. EVM:n uudet jäsenet otetaan 44 artiklan mukaisesti jäseniksi samoin ehdoin kuin sen entiset jäsenet.

3. EVM:ään sen perustamisen jälkeen liittyvä uusi jäsen saa EVM:n osakkeita vastineena pääomaosuudestaan, joka lasketaan 11 artiklassa määrätyn jakoperusteen mukaisesti.

3 ARTIKLA

Tarkoitus

EVM:n tehtävänä on hankkia rahoitusta ja antaa tiukkoja, valitun rahoitusapuvälineen kannalta tarkoituksenmukaisia ehtoja noudattaen vakaustukea niille EVM:n jäsenille, joilla on tai joille uhkaa tulla vakavia rahoitusongelmia, jos tuki on välttämätöntä koko euroalueen ja sen jäsenvaltioiden rahoitusva-

CHAPTER 1
MEMBERSHIP AND PURPOSE

ARTICLE 1

Establishment and members

1. By this Treaty, the Contracting Parties establish among themselves an international financial institution, to be named the "European Stability Mechanism" ("ESM").

2. The Contracting Parties are ESM Members.

ARTICLE 2

New members

1. Membership in the ESM shall be open to the other Member States of the European Union as from the entry into force of the decision of the Council of the European Union taken in accordance with Article 140(2) TFEU to abrogate their derogation from adopting the euro.

2. New ESM Members shall be admitted on the same terms and conditions as existing ESM Members, in accordance with Article 44.

3. A new member acceding to the ESM after its establishment shall receive shares in the ESM in exchange for its capital contribution, calculated in accordance with the contribution key provided for in Article 11.

ARTICLE 3

Purpose

The purpose of the ESM shall be to mobilise funding and provide stability support under strict conditionality, appropriate to the financial assistance instrument chosen, to the benefit of ESM Members which are experiencing, or are threatened by, severe financing problems, if indispensable to safeguard the

kauden turvaamiseksi. Tässä tarkoituksessa EVM:llä on oikeus kerätä varoja laskemalla liikkeeseen rahoitusvälineitä tai tekemällä rahoitussopimuksia tai muita sopimuksia tai järjestelyjä EVM:n jäsenten, rahoituslaitosten tai muiden kolmansien osapuolten kanssa.

financial stability of the euro area as a whole and of its Member States. For this purpose, the ESM shall be entitled to raise funds by issuing financial instruments or by entering into financial or other agreements or arrangements with ESM Members, financial institutions or other third parties.

2 LUKU

CHAPTER 2

HALLINTO

GOVERNANCE

4 ARTIKLA

ARTICLE 4

Rakenne ja äänestysäännöt

Structure and voting rules

1. EVM:llä on hallintoneuvosto ja johtokunta sekä toimitusjohtaja ja muu tarvittava henkilöstö.

1. The ESM shall have a Board of Governors and a Board of Directors, as well as a Managing Director and other dedicated staff as may be considered necessary.

2. Hallintoneuvoston ja johtokunnan päätökset tehdään keskinäisellä sopimuksella, määräenemmistöllä tai yksinkertaisella enemmistöllä tämän sopimuksen määräysten mukaisesti. Kaikki päätökset edellyttävät, että läsnä on kaksi kolmasosaa äänioikeutetuista jäsenistä, jotka edustavat vähintään kahta kolmasosaa äänioikeuksista.

2. The decisions of the Board of Governors and the Board of Directors shall be taken by mutual agreement, qualified majority or simple majority as specified in this Treaty. In respect of all decisions, a quorum of 2/3 of the members with voting rights representing at least 2/3 of the voting rights must be present.

3. Päätöksen tekeminen keskinäisellä sopimuksella edellyttää äänestykseen osallistuvien jäsenten yksimielisyyttä. Äänestyksestä pidäytyminen ei estä päätöksen tekemistä keskinäisellä sopimuksella.

3. The adoption of a decision by mutual agreement requires the unanimity of the members participating in the vote. Abstentions do not prevent the adoption of a decision by mutual agreement.

4. Poiketen siitä, mitä 3 kohdassa määrätään, kiireellistä äänestysmenettelyä käytetään, jos sekä komissio että EKP toteavat, että laiminlyönti tehdä pikaisesti päätös rahoitusavun myöntämisestä tai toteutuksesta siten kuin 13–18 artiklassa on tarkemmin määrätty, uhkaisi euroalueen talouden ja rahoituksen kestävyyttä. Keskinäisellä sopimuksella tapahtuva 5 artiklan 6 kohdan f ja g alakohdassa tarkoitettujen hallintoneuvoston päätöksen ja johtokunnan tuon kiireellisen menettelyn mukaisesti tapahtuva päätöksen tekeminen edellyttää 85 prosentin määräenemmistöä annetuista äänistä.

4. By way of derogation from paragraph 3, an emergency voting procedure shall be used where the Commission and the ECB both conclude that a failure to urgently adopt a decision to grant or implement financial assistance, as defined in Articles 13 to 18, would threaten the economic and financial sustainability of the euro area. The adoption of a decision by mutual agreement by the Board of Governors referred to in points (f) and (g) of Article 5(6) and the Board of Directors under that emergency procedure requires a qualified majority of 85% of the votes cast.

Jos ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua

Where the emergency procedure referred to

kiireellistä menettelyä käytetään, vararahas-
tosta ja/tai maksetusta osakepääomasta teh-
dään siirto hätärahaan tarkoituksena muo-
dostaa erityinen varanto, jolla katetaan kii-
reellisen menettelyn mukaisesti myönnetystä
rahoitusavusta aiheutuvat riskit. Hallintoneu-
vosto voi päättää peruuttaa hätärahaan ja
siirtää sen käsittämät varat takaisin vararahas-
toon ja/tai maksettuun osakepääomaan.

5. Päätöksen tekeminen määräenemmistöllä
edellyttää 80 prosentin osuutta annetuista ää-
nistä.

6. Päätöksen tekeminen yksinkertaisella
enemmistöllä edellyttää enemmistöä an-
netuista äänistä.

7. Kunkin EVM:n jäsenen äänioikeudet,
joita sen nimeämä henkilö tai tämän edustaja
hallintoneuvostossa tai johtokunnassa käyt-
tää, vastaavat kyseiselle jäsenelle EVM:n pe-
ruspääomasta liitteen II mukaisesti jaettujen
osakkeiden lukumäärää .

8. Jos EVM:n jäsen jättää maksamatta osan
sellaisesta erääntyneestä maksusta, jonka pe-
rustana ovat 8, 9 ja 10 artiklassa tarkoitetut
täysin maksetut osakkeet tai vaadittaessa
maksettavaa pääomaa koskevat maksuvaati-
mukset taikka 16 tai 17 artiklassa tarkoitettu
rahoitusavun takaisinmaksu, kyseinen EVM:n
jäsen ei voi käyttää äänioikeuksiaan niin kau-
an kuin maksun laiminlyönti jatkuu. Päätök-
senteon edellyttämät äänimäärät lasketaan
tämän mukaisesti uudelleen.

5 ARTIKLA

Hallintoneuvosto

1. Kukin EVM:n jäsen nimittää hallinto-
neuvoston jäsenen ja varajäsenen. Nimitykset
voidaan peruuttaa milloin tahansa. Hallinto-
neuvoston jäsen on asianomaisen EVM:n jä-
senen hallituksen jäsen, joka vastaa valtion-
varoista. Varajäsenellä on täydet valtuudet
toimia varsinaisen jäsenen puolesta, kun tämä
ei ole läsnä.

in the first subparagraph is used, a transfer
from the reserve fund and/or the paid-in capi-
tal to an emergency reserve fund is made in
order to constitute a dedicated buffer to cover
the risks arising from the financial support
granted under that emergency procedure. The
Board of Governors may decide to cancel the
emergency reserve fund and transfer its con-
tent back to the reserve fund and/or paid-in
capital.

5. The adoption of a decision by qualified
majority requires 80 % of the votes cast.

6. The adoption of a decision by simple
majority requires a majority of the votes cast.

7. The voting rights of each ESM Member,
as exercised by its appointee or by the latter's
representative on the Board of Governors or
Board of Directors, shall be equal to the
number of shares allocated to it in the author-
ised capital stock of the ESM as set out in
Annex II.

8. If any ESM Member fails to pay any part
of the amount due in respect of its obliga-
tions in relation to paid in shares or calls of
capital under Articles 8, 9 and 10, or in rela-
tion to the reimbursement of the financial as-
sistance under Article 16 or 17, such ESM
Member shall be unable, for so long as such
failure continues, to exercise any of its voting
rights. The voting thresholds shall be recal-
culated accordingly.

ARTICLE 5

Board of Governors

1. Each ESM Member shall appoint a Gov-
ernor and an alternate Governor. Such ap-
pointments are revocable at any time. The
Governor shall be a member of the govern-
ment of that ESM Member who has respon-
sibility for finance. The alternate Governor
shall have full power to act on behalf of the
Governor when the latter is not present.

2. Hallintoneuvosto joko päättää, että sen puheenjohtajana toimii Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja SEUT-sopimukseen liitetystä euroryhmästä tehdyssä pöytäkirjassa (N:o 14) tarkoitettu euroryhmän puheenjohtaja, tai valitsee jäsentensä keskuudesta puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan kahden vuoden kaudeksi. Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja voidaan valita uudelleen. Uusi valinta on suoritettava viipymättä, jos tehtävää hoitava henkilö ei enää hoida tehtävää, jota hallintoneuvoston jäseneksi nimittäminen edellyttää.

3. Talous- ja raha-asioista vastaava Euroopan komission jäsen ja EKP:n johtokunnan puheenjohtaja sekä euroryhmän puheenjohtaja (jos hän ei ole hallintoneuvoston puheenjohtaja tai jäsen) voivat osallistua hallintoneuvoston kokouksiin tarkkailijoina.

4. Euroalueen jäsenvaltioita koskevaan vakaustukioperaatioon EVM:n ohella tapauskohtaisesti osallistuvien euroalueen ulkopuolisten jäsenvaltioiden edustajat kutsutaan myös osallistumaan tarkkailijoina hallintoneuvoston kokouksiin, kun kokouksissa käsitellään tätä vakaustukea ja sen seurantaa.

5. Hallintoneuvosto voi kutsua muita henkilöitä, mukaan lukien toimielinten tai järjestöjen, kuten IMF:n, edustajia, osallistumaan kokouksiin tapauskohtaisesti tarkkailijoina.

6. Hallintoneuvosto tekee seuraavat päätökset keskinäisellä sopimuksella:

a) 4 artiklan 4 kohdan mukainen päätös peruuttaa hätärahoitus ja siirtää sen käsittämät varat takaisin vararahastoon ja/tai maksettuun osakepääomaan;

b) 8 artiklan 2 kohdan mukainen päätös uusien osakkeiden laskemisesta liikkeeseen muutoin kuin nimellisarvoisina;

c) 9 artiklan 1 kohdan mukainen päätös tehdä vaadittaessa maksettavaa pääomaa koskevia maksuvaatimuksia;

2. The Board of Governors shall decide either to be chaired by the President of the Euro Group, as referred to in Protocol (No 14) on the Euro Group annexed to the Treaty on the European Union and to the TFEU or to elect a Chairperson and a Vice-Chairperson from among its members for a term of two years. The Chairperson and the Vice-Chairperson may be re-elected. A new election shall be organised without delay if the incumbent no longer holds the function needed for being designated Governor.

3. The Member of the European Commission in charge of economic and monetary affairs and the President of the ECB, as well as the President of the Euro Group (if he or she is not the Chairperson or a Governor) may participate in the meetings of the Board of Governors as observers.

4. Representatives of non-euro area Member States participating on an ad hoc basis alongside the ESM in a stability support operation for a euro area Member State shall also be invited to participate, as observers, in the meetings of the Board of Governors when this stability support and its monitoring will be discussed.

5. Other persons, including representatives of institutions or organisations, such as the IMF, may be invited by the Board of Governors to attend meetings as observers on an ad hoc basis.

6. The Board of Governors shall take the following decisions by mutual agreement:

(a) to cancel the emergency reserve fund and transfer its content back to the reserve fund and/or paid-in capital, in accordance with Article 4(4);

(b) to issue new shares on terms other than at par, in accordance with Article 8(2);

(c) to make the capital calls, in accordance with Article 9(1);

- d) 10 artiklan 1 kohdan mukainen päätös EVM:n peruspääoman muuttamisesta ja EVM:n enimmäislainanantokyvyn mukauttamisesta; (d) to change the authorised capital stock and adapt the maximum lending volume of the ESM, in accordance with Article 10(1);
- e) 11 artiklan 3 kohdan mukainen päätös ottaa huomioon EKP:n pääoman merkitsemisen jakoperusteen mahdollinen tarkistus, ja tehdä 11 artiklan 6 kohdan mukaisesti muutokset liitteeseen 1; (e) to take into account a possible update of the key for the subscription of the ECB capital, in accordance with Article 11(3), and the changes to be made to Annex I in accordance with Article 11(6);
- f) 12–18 artiklan mukaisesti tehtävä päätös EVM:n vakaustuen antamisesta, mukaan lukien 13 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua yhteistyöpöytäkirjassa mainitut talouspolitiikkaa koskevat ehdot, sekä välineiden valinnan ja rahoitusehtojen vahvistamisesta; (f) to provide stability support by the ESM, including the economic policy conditionality as stated in the memorandum of understanding referred to in Article 13(3), and to establish the choice of instruments and the financial terms and conditions, in accordance with Articles 12 to 18;
- g) 13 artiklan 3 kohdan mukaisesti tehtävä päätös antaa Euroopan komission tehtäväksi neuvotella yhteistyössä EKP:n kanssa kuhunkin rahoitusapuun liittyvät talouspoliittiset ehdot; (g) to give a mandate to the European Commission to negotiate, in liaison with the ECB, the economic policy conditionality attached to each financial assistance, in accordance with Article 13(3);
- h) 20 artiklan mukaisesti tehtävä päätös muutoksista rahoitusavun hinnoittelupolitiikassa ja -ohjeissa; (h) to change the pricing policy and pricing guideline for financial assistance, in accordance with Article 20;
- i) 19 artiklan mukaiset tehtävä päätös muuttaa EVM:n käytettävissä olevien rahoitusapuvälineiden luetteloa; (i) to change the list of financial assistance instruments that may be used by the ESM, in accordance with Article 19;
- j) 40 artiklan mukaisesti tehtävä päätös ERVV:n tuen siirtämistä EVM:lle koskevista järjestelyistä; (j) to establish the modalities of the transfer of EFSF support to the ESM, in accordance with Article 40;
- k) 44 artiklassa tarkoitettu päätös uusien jäsenten EVM:lle esittämien jäsenyyshakemusten hyväksymisestä; (k) to approve the application for membership of the ESM by new members, referred to in Article 44;
- l) 44 artiklan mukaisesti tehtävä päätös tähän sopimukseen tehtävistä mukautuksista, jotka ovat johtuvat välittömästi uusien jäsenten liittymisestä EVM:ään, mukaan lukien pääoman jakoon EVM:n jäsenten kesken ja tätä jakoa koskeviin laskelmiin tehtävät muutokset, jotka ovat johtuvat välittömästi uuden jäsenen liittymisestä EVM:ään; ja (l) to make adaptations to this Treaty as a direct consequence of the accession of new members, including changes to be made to the distribution of capital among ESM Members and the calculation of such a distribution as a direct consequence of the accession of a new member to the ESM, in accordance with Article 44; and
- m) päätös tässä artiklassa lueteltujen tehtä- (m) to delegate to the Board of Directors

vien siirtämisestä johtokunnalle.

the tasks listed in this Article.

7. Hallintoneuvosto tekee seuraavat päätökset määräenemmistöllä:

7. The Board of Governors shall take the following decisions by qualified majority:

a) 44 artiklan mukaisesti tehtävä päätös niiden yksityiskohtaisten teknisten ehtojen hyväksymisestä, jotka koskevat uuden jäsenen liittymistä EVM:ään 44 artiklan mukaisesti;

(a) to set out the detailed technical terms of accession of a new member to the ESM, in accordance with Article 44;

b) 2 kohdan mukaisesti tehtävä päätös siitä, toimiiko hallintoneuvoston puheenjohtajana euroryhmän puheenjohtaja, vai valitaanko hallintoneuvoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja määräenemmistöllä;

(b) whether to be chaired by the President of the Euro Group or to elect, by qualified majority, the Chairperson and Vice-Chairperson of the Board of Governors, in accordance with paragraph 2;

c) 9 kohdan mukaisesti tehtävä päätös hyväksyä EVM:n ohjesääntö sekä hallintoneuvoston ja johtokunnan työjärjestykset (mukaan lukien oikeus perustaa komiteoita ja avustavia elimiä);

(c) to set out by-laws of the ESM and the rules of procedure applicable to the Board of Governors and Board of Directors (including the right to establish committees and subsidiary bodies), in accordance with paragraph 9;

d) 6 artiklan 8 kohdan mukainen päätös vahvistaa johtokunnan jäsenen tai varajäsenen tehtävien kanssa yhteensopimattomien toimintojen luettelo;

(d) to determine the list of activities incompatible with the duties of a Director or an alternate Director, in accordance with Article 6(8);

e) 7 artiklan mukainen päätös nimittää toimitusjohtaja ja päättää tämän toimikausi;

(e) to appoint and to end the term of office of the Managing Director, in accordance with Article 7;

f) 24 artiklan mukainen päätös perustaa muita rahastoja;

(f) to establish other funds, in accordance with Article 24;

g) 25 artiklan 2 ja 3 kohdan mukaisesti tehtävät päätökset toimista, jotka toteutetaan velan perimiseksi EVM:n jäseneltä;

(g) on the actions to be taken for recovering a debt from an ESM Member, in accordance with Article 25(2) and (3);

h) 27 artiklan 1 kohdan mukainen päätös hyväksyä EVM:n tilinpäätös;

(h) to approve the annual accounts of the ESM, in accordance with Article 27(1);

i) 30 artiklan 1 kohdan mukainen päätös nimittää tilintarkastuslautakunnan jäsenet;

(i) to appoint the members of the Board of Auditors, in accordance with Article 30(1);

j) 29 artiklan mukainen päätös hyväksyä ulkopuoliset tilintarkastajat;

(j) to approve the external auditors, in accordance with Article 29;

k) 35 artiklan 2 kohdan mukainen päätös pidättää hallintoneuvoston puheenjohtajan, hallintoneuvoston jäsenen tai varajäsenen, tai johtokunnan jäsenen tai varajäsenen taikka toimitusjohtajan koskemattomuus;

(k) to waive the immunity of the Chairperson of the Board of Governors, a Governor, alternate Governor, Director, alternate Director or the Managing Director, in accordance with Article 35(2);

l) 36 artiklan 5 kohdan mukainen päätös hyväksyä EVM:n henkilöstöön sovellettava verojärjestelmä;

m) 37 artiklan 2 kohdan mukainen riidan johdosta tehtävä päätös; ja

n) mikä tahansa muu tarpeellinen päätös, josta ei erikseen määrätä tässä sopimuksessa.

8. Puheenjohtaja kutsuu hallintoneuvoston kokoukset koolle ja johtaa niitä. Varapuheenjohtaja johtaa kokouksia, kun puheenjohtaja on estynyt osallistumasta niihin.

9. Hallintoneuvosto hyväksyy työjärjestyksensä sekä EVM:n ohjesäännön.

(l) to determine the taxation regime applicable to the ESM staff, in accordance with Article 36(5);

(m) on a dispute, in accordance with Article 37(2); and

(n) any other necessary decision not explicitly provided for by this Treaty.

8. The Chairperson shall convene and preside over the meetings of the Board of Governors. The Vice Chairperson shall preside over these meetings when the Chairperson is unable to participate.

9. The Board of Governors shall adopt their rules of procedure and the by-laws of the ESM.

6 ARTIKLA

Johtokunta

1. Kukin hallintoneuvoston jäsen nimittää erityisen pätevien talous- ja raha-asioiden asiantuntijoiden keskuudesta yhden johtokunnan jäsenen ja yhden varajäsenen. Nimitys voidaan peruuttaa milloin tahansa. Johtokunnan varajäsenellä on täydet valtuudet toimia johtokunnan jäsenen puolesta, kun tämä ei ole läsnä.

2. Talous- ja raha-asioista vastaava Euroopan komission jäsen ja EKP:n puheenjohtaja voivat nimittää kukin yhden tarkkailijan.

3. Euroalueen jäsenvaltioita koskevaan rahoitusapuoperaatioon EVM:n ohella tapauskohtaisesti osallistuvien euroalueen ulkopuolisten jäsenvaltioiden edustajat kutsutaan myös osallistumaan tarkkailijoina johtokunnan kokouksiin, kun kokouksissa käsitellään tätä rahoitusapua ja sen seurantaa.

4. Hallintoneuvosto voi kutsua muita henkilöitä, mukaan lukien toimielinten tai järjestöjen edustajia, osallistumaan kokouksiin tapauskohtaisesti tarkkailijoina.

ARTICLE 6

Board of Directors

1. Each Governor shall appoint one Director and one alternate Director from among people of high competence in economic and financial matters. Such appointments shall be revocable at any time. The alternate Directors shall have full power to act on behalf of the Director when the latter is not present.

2. The Member of the European Commission in charge of economic and monetary affairs and the President of the ECB may appoint one observer each.

3. Representatives of non-euro area Member States participating on an ad hoc basis alongside the ESM in a financial assistance operation for a euro area Member State shall also be invited to participate, as observers, in the meetings of the Board of Directors when this financial assistance and its monitoring will be discussed.

4. Other persons, including representatives of institutions or organisations, may be invited by the Board of Governors to attend meetings as observers on an ad hoc basis.

5. Johtokunta tekee päätökset määränemistöllä, jollei tässä sopimuksessa toisin määrätä. Hallintoneuvoston siirtämien valtuuksien perusteella tehtävät päätökset hyväksytään 5 artiklan 6 ja 7 kohdassa määrättyjen asianomaisten äänestysääntöjen mukaisesti.

6. Johtokunta varmistaa, että EVM:n toiminta on tämän sopimuksen ja hallintoneuvoston hyväksymän EVM:n ohjesäännön mukaista, sanotun kuitenkin rajoittamatta 5 artiklan mukaisia hallintoneuvoston valtuuksia. Johtokunta tekee päätökset siten kuin tässä sopimuksessa on määrätty, tai hallintoneuvoston sille antaman valtuutuksen perusteella.

7. Johtokunnassa vapautuneet paikat on täytettävä viipymättä 1 kohdan mukaisesti.

8. Hallintoneuvosto vahvistaa, mitkä toiminnot ovat yhteensopimattomia johtokunnan jäsenen tai varajäsenen tehtävien, EVM:n ohjesäännön ja johtokunnan työjärjestyksen kanssa.

5. The Board of Directors shall take decisions by qualified majority, unless otherwise stated in this Treaty. Decisions to be taken on the basis of powers delegated by the Board of Governors shall be adopted in accordance with the relevant voting rules set in Article 5(6) and (7).

6. Without prejudice to the powers of the Board of Governors as set out in Article 5, the Board of Directors shall ensure that the ESM is run in accordance with this Treaty and the by laws of the ESM adopted by the Board of Governors. It shall take decisions as provided for in this Treaty or which are delegated to it by the Board of Governors.

7. Any vacancy in the Board of Directors shall be immediately filled in accordance with paragraph 1.

8. The Board of Governors shall lay down what activities are incompatible with the duties of a Director or an alternate Director, the by-laws of the ESM and rules of procedure of the Board of Directors.

7 ARTIKLA

Toimitusjohtaja

1. Hallintoneuvosto nimittää toimitusjohtajan ehdokkaista, joilla on EVM:n jäsenen kansalaisuus, asianmukaista kansainvälistä kokemusta ja korkeatasoinen asiantuntemus talous- ja raha-asioista. Hoitaessaan tehtävänsä toimitusjohtaja ei voi olla hallintoneuvoston tai johtokunnan jäsen tai varajäsen.

2. Toimitusjohtajan toimikausi on viisi vuotta. Toimitusjohtaja voidaan nimittää keran uudelleen. Hän luopuu kuitenkin tehtävästään, jos hallintoneuvosto niin päättää.

3. Toimitusjohtaja johtaa johtokunnan kokouksia ja osallistuu hallintoneuvoston koko-

ARTICLE 7

Managing Director

1. The Managing Director shall be appointed by the Board of Governors from among candidates having the nationality of an ESM Member, relevant international experience and a high level of competence in economic and financial matters. Whilst holding office, the Managing Director may not be a Governor or Director or an alternate of either.

2. The term of office of the Managing Director shall be five years. He or she may be re appointed once. The Managing Director shall, however, cease to hold office when the Board of Governors so decides.

3. The Managing Director shall chair the meetings of the Board of Directors and shall

uksiin.

4. Toimitusjohtaja on EVM:n henkilöstön päällikkö. Hän on vastuussa henkilöstön organisoinnista, nimittämisestä ja erottamisesta johtokunnan hyväksymien henkilöstösääntöjen mukaisesti.

5. Toimitusjohtaja on EVM:n laillinen edustaja ja hän hoitaa johtokunnan valvonassa EVM:n juoksevia asioita.

participate in the meetings of the Board of Governors.

4. The Managing Director shall be chief of the staff of the ESM. He or she shall be responsible for organising, appointing and dismissing staff in accordance with staff rules to be adopted by the Board of Directors.

5. The Managing Director shall be the legal representative of the ESM and shall conduct, under the direction of the Board of Directors, the current business of the ESM.

3 LUKU

PÄÄOMA

8 ARTIKLA

Peruspääoma

1. Peruspääoma on 700 000 miljoonaa euroa. Se jaetaan seitsemään miljoonaan nimellisarvoltaan 100 000 euron arvoiseen osakkeeseen, jotka ovat merkittävissä 11 artiklassa määrätyn ja liitteessä I lasketun alkuperäisen jakoperusteen mukaan.

2. Peruspääoma jaetaan maksettuihin osakkeisiin ja vaadittaessa maksettaviin osakkeisiin. Maksettujen osakkeiden alkuperäinen yhteenlaskettu kokonaisnimellisarvo on 80 miljardia euroa. Ensimmäinen osakemerkintä tapahtuu nimellisarvoisena. Muut osakkeet annetaan merkittäviksi nimellisarvoisina, jollei hallintoneuvosto pääätä laskea niitä liikkeeseen erityisolosuhteissa muilla ehdoilla.

3. Peruspääoman osakkeita ei saa antaa vakuudeksi tai rasittaa millään tavoin, eivätkä ne ole siirrettävissä muutoin kuin 11 artiklassa määrätyn jakoperusteen mukauttamisen täytäntöön panemiseksi siltä osin kuin se on tarpeen sen varmistamiseksi, että osakkeiden jako vastaa mukautettua jakoperustetta.

4. EVM:n jäsenet sitoutuvat peruuttamat-

CHAPTER 3

CAPITAL

ARTICLE 8

Authorised capital stock

1. The authorised capital stock shall be EUR 700 000 million. It shall be divided into seven million shares, having a nominal value of EUR 100 000 each, which shall be available for subscription according to the initial contribution key provided for in Article 11 and calculated in Annex I.

2. The authorised capital stock shall be divided into paid-in shares and callable shares. The initial total aggregate nominal value of paid-in shares shall be EUR 80 000 million. Shares of authorised capital stock initially subscribed shall be issued at par. Other shares shall be issued at par, unless the Board of Governors decides to issue them in special circumstances on other terms.

3. Shares of authorised capital stock shall not be encumbered or pledged in any manner whatsoever and they shall not be transferable, with the exception of transfers for the purposes of implementing adjustments of the contribution key provided for in Article 11 to the extent necessary to ensure that the distribution of shares corresponds to the adjusted key.

4. ESM Members hereby irrevocably and

tomasti ja ehdoitta suorittamaan osuutensa peruspääomasta liitteessä I olevan jaksopuoleen mukaisesti. Niiden on vastattava kaikkiin vaadittaessa maksettavaa pääomaa koskeviin maksuvaatimuksiin ajallaan tässä sopimuksessa määrättyjen ehtojen mukaisesti.

5. Kunkin EVM:n jäsenen vastuu rajoittuu kaikissa olosuhteissa sen osuuteen liikkeenlaskuhinnan mukaisesta peruspääomasta. Yksikään EVM:n jäsen ei ole jäsenyytensä vuoksi vastuussa EVM:n velvoitteista. Sillä, että EVM:n jäsen voi saada tai saa EVM:n rahoitusapua, ei ole vaikutusta EVM:n jäsenen velvoitteisiin osallistua EVM:n peruspääomaan tämän sopimuksen mukaisesti.

9 ARTIKLA

Vaadittaessa maksettavaa pääomaa koskevat maksuvaatimukset

1. Hallintoneuvosto voi milloin tahansa vaatia vaadittaessa maksettavaa, vielä maksamatonta peruspääomaa maksettavaksi ja vahvistaa asianmukaisen määräjän EVM:n jäsenten maksujen suorittamiselle.

2. Johtokunta voi yksinkertaisella enemmistöllä tehtävällä päätöksellä vaatia maksettavaksi vaadittaessa maksettavaa, vielä maksamatonta peruspääomaa maksetun pääoman määrän palauttamiseksi ennalleen, jos tämän määrä supistuu tappioiden kattamisen vuoksi alle 8 artiklan 2 kohdassa vahvistetun tason, jota hallintoneuvosto voi muuttaa 10 artiklassa määrätyn menettelyn mukaisesti, ja asettaa asianmukaisen määräjän, johon mennessä EVM:n jäsenten on suoritettava maksu.

3. Toimitusjohtaja vaatii tarvittaessa vaadittaessa maksettavan, vielä maksamattoman peruspääoman maksettavaksi riittävän ajoissa sen välttämiseksi, että EVM laiminlyö maksuaikataulun mukaisen maksuvelvoitteen tai muun maksuvelvoitteen maksamisen velkojilleen. Toimitusjohtaja ilmoittaa tällaisista maksuvaatimuksista johtokunnalle ja hallintoneuvostolle. Kun EVM:n varoissa havaitaan mahdollinen vaje, toimitusjohtaja esittää vaa-

unconditionally undertake to provide their contribution to the authorised capital stock, in accordance with their contribution key in Annex I. They shall meet all capital calls on a timely basis in accordance with the terms set out in this Treaty.

5. The liability of each ESM Member shall be limited, in all circumstances, to its portion of the authorised capital stock at its issue price. No ESM Member shall be liable, by reason of its membership, for obligations of the ESM. The obligations of ESM Members to contribute to the authorised capital stock in accordance with this Treaty are not affected if any such ESM Member becomes eligible for, or is receiving, financial assistance from the ESM.

ARTICLE 9

Capital calls

1. The Board of Governors may call in authorised unpaid capital at any time and set an appropriate period of time for its payment by the ESM Members.

2. The Board of Directors may call in authorised unpaid capital by simple majority decision to restore the level of paid-in capital if the amount of the latter is reduced by the absorption of losses below the level established in Article 8(2), as may be amended by the Board of Governors following the procedure provided for in Article 10, and set an appropriate period of time for its payment by the ESM Members.

3. The Managing Director shall call authorised unpaid capital in a timely manner if needed to avoid the ESM being in default of any scheduled or other payment obligation due to ESM creditors. The Managing Director shall inform the Board of Directors and the Board of Governors of any such call. When a potential shortfall in ESM funds is detected, the Managing Director shall make such capital call(s) as soon as possible with a

dittaessa maksettavaa pääomaa koskevan yhden tai useamman maksuvaatimuksen mahdollisimman pian, jotta voidaan varmistaa, että EVM:llä on riittävästi varoja suorittaakseen erääntyvät maksut kokonaisuudessaan velkojille määräajassa. EVM:n jäsenet sitoutuvat peruuttamattomasti ja ehdoitta vastaamaan toimitusjohtajan niille tämän kohdan nojalla esittämään vaadittavaa maksettavaa pääomaa koskevaan maksuvaatimukseen, jonka mukaiset maksut on suoritettava seitsemän päivän kuluessa vaatimuksen vastaanottamisesta.

4. Johtokunta hyväksyy yksityiskohtaiset ehdot, joita sovelletaan tämän artiklan nojalla esitettäviin vaadittavaa maksettavaa pääomaa koskeviin maksuvaatimuksiin.

10 ARTIKLA

Peruspääoman muutokset

1. Hallintoneuvosto tarkastelee säännöllisin väliajoin ja vähintään viiden vuoden välein uudelleen EVM:n enimmäislainanantokykyä ja peruspääoman riittävyyttä. Se voi päättää muuttaa peruspääomaa ja sen mukaisesti 8 artiklaa ja liitettä II. Päätös tulee voimaan EVM:n jäsenten ilmoitettua tallettajalle asiaan sovellettavien kansallisten menettelyjensä saattamisesta päätökseen. Uudet osakkeet jaetaan EVM:n jäsenten kesken 11 artiklassa ja liitteessä I määrätyn jakoperusteen mukaisesti.

2. Johtokunta hyväksyy yksityiskohtaiset ehdot, joita sovelletaan kaikkiin 1 kohdan nojalla tehtyihin pääomaa koskeviin muutoksiin.

3. Kun Euroopan unionin jäsenvaltiosta tulee uusi EVM:n jäsen, EVM:n peruspääomaa korotetaan automaattisesti kertomalla kunkin jäsenen tuolloinen määrä uuden EVM:n jäsenen painotuksen ja vanhojen EVM:n jäsenten painotuksen välisellä suhdeluvulla 11 artiklassa määrätyn tarkistetun jakoperusteen rajoissa.

view to ensuring that the ESM shall have sufficient funds to meet payments due to creditors in full on their due date. ESM Members hereby irrevocably and unconditionally undertake to pay on demand any capital call made on them by the Managing Director pursuant to this paragraph, such demand to be paid within seven days of receipt.

4. The Board of Directors shall adopt the detailed terms and conditions which shall apply to calls on capital pursuant to this Article.

ARTICLE 10

Changes in authorised capital stock

1. The Board of Governors shall review regularly and at least every five years the maximum lending volume and the adequacy of the authorised capital stock of the ESM. It may decide to change the authorised capital stock and amend Article 8 and Annex II accordingly. Such decision shall enter into force after the ESM Members have notified the Depositary of the completion of their applicable national procedures. The new shares shall be allocated to the ESM Members according to the contribution key provided for in Article 11 and in Annex I.

2. The Board of Directors shall adopt the detailed terms and conditions which shall apply to all or any capital changes made under paragraph 1.

3. Upon a Member State of the European Union becoming a new ESM Member, the authorised capital stock of the ESM shall be automatically increased by multiplying the respective amounts then prevailing by the ratio, within the adjusted contribution key provided for in Article 11, between the weighting of the new ESM Member and the weighting of the existing ESM Members.

11 ARTIKLA

Jakoperuste

1. Jollei 2 ja 3 kohdasta muuta johdu, EVM:n peruspääoman merkinnässä käytettävä jakoperuste perustuu EVM:n jäsenten kansallisiin keskuspankkeihin sovellettavaan EKP:n pääoman merkitsemisen jakoperusteeseen, josta määrätään Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja SEUT-sopimukseen liitetyn Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännöstä, jäljempänä 'EKP:n perussääntö', tehdyn pöytäkirjan (N:o 4) 29 artiklassa.

2. EVM:n peruspääoman merkitsemisen jakoperuste määritetään liitteessä I.

3. EVM:n peruspääoman merkitsemisen jakoperustetta on mukautettava, kun

a) Euroopan unionin jäsenvaltiosta tulee uusi EVM:n jäsen ja EVM:n peruspääomaa korotetaan automaattisesti 10 artiklan 3 kohdan mukaisesti, tai

b) EVM:n jäsenen 42 artiklan mukaisesti sovellettavan, kaksitoista vuotta voimassa olevan väliaikaisen korjauksen voimassaolo päättyy.

4. Hallintoneuvosto voi päättää ottaa huomioon 1 kohdassa tarkoitettuun EKP:n pääoman merkinnän jakoperusteeseen mahdollisesti tehtävät tarkistukset, kun jakoperustetta mukautetaan 3 kohdan mukaisesti tai kun peruspääomaa muutetaan 10 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

5. Kun EVM:n peruspääoman merkinnän jakoperustetta mukautetaan, EVM:n jäsenet tekevät keskenään peruspääomasiirtoja siltä osin kuin tämä on tarpeen sen varmistamiseksi, että peruspääoman jako vastaa mukautettua jakoperustetta.

ARTICLE 11

Contribution key

1. The contribution key for subscribing to ESM authorised capital stock shall, subject to paragraphs 2 and 3, be based on the key for subscription, by the national central banks of ESM Members, of the ECB's capital pursuant to Article 29 of Protocol (No 4) on the Statute of the European System of Central Banks and of the European Central Bank (the "ESCB Statute") annexed to the Treaty on European Union and to the TFEU.

2. The contribution key for the subscription of the ESM authorised capital stock is specified in Annex I.

3. The contribution key for the subscription of the ESM authorised capital stock shall be adjusted when:

(a) a Member State of the European Union becomes a new ESM Member and the ESM's authorised capital stock automatically increases, as specified in Article 10(3); or

(b) the twelve year temporary correction applicable to an ESM Member established in accordance with Article 42 ends.

4. The Board of Governors may decide to take into account possible updates to the key for the subscription of the ECB's capital referred to in paragraph 1 when the contribution key is adjusted in accordance with paragraph 3 or when there is a change in the authorised capital stock, as specified in Article 10(1).

5. When the contribution key for the subscription of the ESM authorised capital stock is adjusted, the ESM Members shall transfer among themselves authorised capital stock to the extent necessary to ensure that the distribution of authorised capital stock corresponds to the adjusted key.

6. Liite I muutetaan hallintoneuvoston päätöksellä tässä artiklassa tarkoitettujen mukautusten yhteydessä.

7. Johtokunta toteuttaa kaikki muut tämän artiklan soveltamisen edellyttämät toimenpiteet.

6. Annex I shall be amended upon decision by the Board of Governors upon any adjustment referred to in this Article.

7. The Board of Directors shall take all other measures necessary for the application of this Article.

4 LUKU

OPERAATIOT

12 ARTIKLA

Periaatteet

1. Jos se on koko euroalueen ja sen jäsenvaltioiden rahoitusvakauden turvaamiseksi välttämätöntä, EVM voi antaa vakaustukea EVM:n jäsenelle soveltaen tiukkoja ehtoja, jotka ovat tarkoituksenmukaisia valitun rahoitusapuvälineen kannalta. Nämä ehdot voivat vaihdella makrotalouden sopeutusohjelmasta ennalta vahvistettujen tuen myöntämiskelpoisuuden jatkuvaan täyttämiseen.

2. EVM:n vakaustukea voidaan myöntää 14—18 artiklassa määrittyjen välineiden välityksellä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 19 artiklan soveltamista.

3. Kaikkiin uusiin euroalueen valtion joukkovelkakirjoihin, joiden laina-aika on pitempi kuin yksi vuosi, sisällytetään 1 päivästä tammikuuta 2013 alkaen yhteistoimintalausekkeet tavalla, jolla varmistetaan, että niiden oikeusvaikutus on samanlainen.

13 ARTIKLA

Vakaustuen myöntämismenettely

1. EVM:n jäsen voi esittää hallintoneuvoston puheenjohtajalle vakaustuen saamista koskevan pyynnön. Tällaisessa pyynnössä on esitettävä yksi tai useampi suunniteltu rahoitusapuväline. Saatuaan tällaisen pyynnön hallintoneuvoston puheenjohtaja antaa Euroopan komission tehtäväksi seuraavien toimenpiteiden toteuttamisen yhteistyössä EKP:n kanssa:

CHAPTER 4

OPERATIONS

ARTICLE 12

Principles

1. If indispensable to safeguard the financial stability of the euro area as a whole and of its Member States, the ESM may provide stability support to an ESM Member subject to strict conditionality, appropriate to the financial assistance instrument chosen. Such conditionality may range from a macro-economic adjustment programme to continuous respect of pre-established eligibility conditions.

2. Without prejudice to Article 19, ESM stability support may be granted through the instruments provided for in Articles 14 to 18.

3. Collective action clauses shall be included, as of 1 January 2013, in all new euro area government securities, with maturity above one year, in a way which ensures that their legal impact is identical.

ARTICLE 13

Procedure for granting stability support

1. An ESM Member may address a request for stability support to the Chairperson of the Board of Governors. Such a request shall indicate the financial assistance instrument(s) to be considered. On receipt of such a request, the Chairperson of the Board of Governors shall entrust the European Commission, in liaison with the ECB, with the fol-

lowing tasks:

a) arvioida, onko koko euroalueen tai sen jäsenvaltioiden rahoitusvakaus vaarantunut, jollei EKP ole jo toimittanut 18 artiklan 2 kohdan mukaista analyysia;

b) arvioida, onko julkinen velka kestävä. Tällainen arviointi odotetaan toteutettavan tarvittaessa ja mahdollisuuksien mukaan yhdessä IMF:n kanssa;

c) arvioida kyseisen EVM:n jäsenen todelliset tai mahdolliset rahoitustarpeet.

(a) to assess the existence of a risk to the financial stability of the euro area as a whole or of its Member States, unless the ECB has already submitted an analysis under Article 18(2);

(b) to assess whether public debt is sustainable. Wherever appropriate and possible, such an assessment is expected to be conducted together with the IMF;

(c) to assess the actual or potential financing needs of the ESM Member concerned.

2. Hallintoneuvosto voi EVM:n jäsenen pyynnöstä ja 1 kohdassa tarkoitetun arvioinnin perusteella tehdä periaatepäätöksen vakaustuen myöntämisestä kyseiselle EVM:n jäsenelle rahoitusapujärjestelyn muodossa.

2. On the basis of the request of the ESM Member and the assessment referred to in paragraph 1, the Board of Governors may decide to grant, in principle, stability support to the ESM Member concerned in the form of a financial assistance facility.

3. Jos tehdään 2 kohdan mukainen päätös, hallintoneuvosto antaa Euroopan komission tehtäväksi – yhteistyössä EKP:n kanssa ja mahdollisuuksien mukaan yhdessä IMF:n kanssa – neuvotella kyseisen EVM:n jäsenen kanssa yhteisymmärryspöytäkirjan, jossa määrätään yksityiskohtaisesti rahoitusapujärjestelyyn liittyvät ehdot. Yhteisymmärryspöytäkirjan sisällössä on otettava huomioon toimienpiteiden kohteena olevien heikkouksien vakavuus ja valittu rahoitusapuväline. EVM:n toimitusjohtaja laatii samaan aikaan hallintoneuvoston hyväksyttäväksi ehdotuksen rahoitusapujärjestelyä koskeväksi sopimukseksi, johon sisältyvät rahoitusehdot sekä välineiden valinta.

3. If a decision pursuant to paragraph 2 is adopted, the Board of Governors shall entrust the European Commission – in liaison with the ECB and, wherever possible, together with the IMF – with the task of negotiating, with the ESM Member concerned, a memorandum of understanding (an "MoU") detailing the conditionality attached to the financial assistance facility. The content of the MoU shall reflect the severity of the weaknesses to be addressed and the financial assistance instrument chosen. In parallel, the Managing Director of the ESM shall prepare a proposal for a financial assistance facility agreement, including the financial terms and conditions and the choice of instruments, to be adopted by the Board of Governors.

Yhteisymmärryspöytäkirjan on oltava kaikilta osin SEUT-sopimuksessa määrättyjen talouspolitiikan yhteensovittamistoimenpiteiden ja erityisesti kaikkien Euroopan unionin oikeuteen kuuluvien säädösten mukainen, mukaan lukien kyseiselle EVM:n jäsenelle osoitetut lausunnot, varoitukset, suositukset ja päätökset.

The MoU shall be fully consistent with the measures of economic policy coordination provided for in the TFEU, in particular with any act of European Union law, including any opinion, warning, recommendation or decision addressed to the ESM Member concerned.

4. Euroopan komissio allekirjoittaa yhteisymmärryspöytäkirjan EVM:n puolesta edellyttäen, että 3 kohdassa määrätty edellytykset

4. The European Commission shall sign the MoU on behalf of the ESM, subject to prior compliance with the conditions set out in

on täytetty ja hallintoneuvostolta on saatu hyväksyntä.

5. Johtokunta hyväksyy rahoitusapujärjestelyä koskevan sopimuksen, jossa vahvistetaan yksityiskohtaisesti myönnettävään vakaustukeen liittyvät rahoitusta koskevat näkökohdat ja tapauksen mukaan ensimmäisen rahoitusapuerän maksaminen.

6. EVM ottaa käyttöön asianmukaisen varoitustajärjestelmän, jolla varmistetaan, että se saa vakaustukea saavan EVM:n jäsenen erääntyvät takaisinmaksut ajallaan.

7. Euroopan komission tehtävänä on seurata – yhteistyössä EKP:n kanssa ja mahdollisuuksien mukaan yhdessä IMF:n kanssa – rahoitusapujärjestelylle asetettujen ehtojen noudattamista.

14 ARTIKLA

EVM:n ennalta varautuva rahoitusapu

1. Hallintoneuvosto voi 12 artiklan 1 kohdan mukaisesti päättää myöntää ennalta varautuvaa rahoitusapua joko ennalta varautuvan ehdollisen luoton tai laajennettuihin ehtoihin perustuvan luoton muodossa.

2. EVM:n ennalta varautuvan rahoitusavun ehdot määrätään yksityiskohtaisesti yhteisymmärryspöytäkirjassa 13 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

3. EVM:n ennalta varautuvan rahoitusavun rahoitusehdot määritetään ennalta varautuvan rahoitusapujärjestelyä koskevassa sopimuksessa, jonka toimitusjohtaja allekirjoittaa.

4. Johtokunta hyväksyy yksityiskohtaiset ohjeet, joissa määrätään tarkemmin EVM:n ennalta varautuvan rahoitusavun toteutusta koskevat järjestelyt.

5. Johtokunta tekee keskinäisellä sopimuksella, toimitusjohtajan ehdotuksesta ja saatuaan Euroopan komissiolta 13 artiklan 7 koh-

paragraph 3 and approval by the Board of Governors.

5. The Board of Directors shall approve the financial assistance facility agreement detailing the financial aspects of the stability support to be granted and, where applicable, the disbursement of the first tranche of the assistance.

6. The ESM shall establish an appropriate warning system to ensure that it receives any repayments due by the ESM Member under the stability support in a timely manner.

7. The European Commission – in liaison with the ECB and, wherever possible, together with the IMF – shall be entrusted with monitoring compliance with the conditionality attached to the financial assistance facility.

ARTICLE 14

ESM precautionary financial assistance

1. The Board of Governors may decide to grant precautionary financial assistance in the form of a precautionary conditioned credit line or in the form of an enhanced conditions credit line in accordance with Article 12(1).

2. The conditionality attached to the ESM precautionary financial assistance shall be detailed in the MoU, in accordance with Article 13(3).

3. The financial terms and conditions of the ESM precautionary financial assistance shall be specified in a precautionary financial assistance facility agreement, to be signed by the Managing Director.

4. The Board of Directors shall adopt the detailed guidelines on the modalities for implementing the ESM precautionary financial assistance.

5. The Board of Directors shall decide by mutual agreement on a proposal from the Managing Director and after having received

dan mukaisesti annettavan kertomuksen, päätöksen siitä, onko luottojärjestely pidettävä voimassa.

6. EVM:n jäsenen käytettyä varoja ensimmäistä kertaa (lainan tai ensimarkkinoilla tehtävän oston kautta) johtokunta tekee keskinäisellä sopimuksella toimitusjohtajan ehdotuksesta ja Euroopan komission suorittaman arvioinnin perusteella sekä yhteistyössä EKP:n kanssa päätöksen siitä, onko luotto edelleen riittävä vai tarvitaanko toisessa muodossa myönnettävää rahoitusapua.

15 ARTIKLA

EVM:n jäsenen rahoituslaitosten pääomapohjan vahvistamiseksi myönnettävä rahoitusapu

1. Hallintoneuvosto voi päättää myöntää EVM:n jäsenelle lainoina annettavaa rahoitusapua, jonka nimenomaisena tarkoituksena on asianomaisen EVM:n jäsenen rahoituslaitosten pääomapohjan vahvistaminen.

2. EVM:n jäsenen rahoituslaitosten pääomapohjan vahvistamiseen myönnettävän rahoitusavun ehdot määrätään yksityiskohtaisesti yhteisymmärryspöytäkirjassa 13 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

3. EVM:n jäsenen rahoituslaitosten pääomapohjan vahvistamiseen myönnettävän rahoitusavun rahoitusehdot määritetään rahoitusapujärjestelyä koskevassa sopimuksessa, jonka toimitusjohtaja allekirjoittaa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta SEUT-sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamista.

4. Johtokunta hyväksyy yksityiskohtaiset ohjeet, joissa määritetään EVM:n jäsenen rahoituslaitosten pääomapohjan vahvistamiseen myönnettävän rahoitusavun toteutusta koskevat järjestelyt.

5. Johtokunta tekee keskinäisellä sopimuksella, toimitusjohtajan ehdotuksesta ja saatuaan Euroopan komissiolta 13 artiklan 7 kohdan mukaisesti annettavan kertomuksen, tar-

a report from the European Commission in accordance with Article 13(7), whether the credit line should be maintained.

6. After the ESM Member has drawn funds for the first time (via a loan or a primary market purchase), the Board of Directors shall decide by mutual agreement on a proposal from the Managing Director and based on an assessment conducted by the European Commission, in liaison with the ECB, whether the credit line continues to be adequate or whether another form of financial assistance is needed.

ARTICLE 15

Financial assistance for the re-capitalisation of financial institutions of an ESM Member

1. The Board of Governors may decide to grant financial assistance through loans to an ESM Member for the specific purpose of re-capitalising the financial institutions of that ESM Member.

2. The conditionality attached to financial assistance for the re-capitalisation of an ESM Member's financial institutions shall be detailed in the MoU, in accordance with Article 13(3).

3. Without prejudice to Articles 107 and 108 TFEU, the financial terms and conditions of financial assistance for the re-capitalisation of an ESM Member's financial institutions shall be specified in a financial assistance facility agreement, to be signed by the Managing Director.

4. The Board of Directors shall adopt the detailed guidelines on the modalities for implementing financial assistance for the re-capitalisation of an ESM Member's financial institutions.

5. Where applicable, the Board of Directors shall decide by mutual agreement, on a proposal from the Managing Director and after having received a report from the European

vittaessa päätöksen ensimmäistä rahoitusapuerää seuraavien rahoitusapuerien maksamisesta.

Commission in accordance with Article 13(7), the disbursement of the tranches of the financial assistance subsequent to the first tranche.

16 ARTIKLA

EVM:n lainat

1. Hallintoneuvosto voi päättää myöntää EVM:n jäsenelle 12 artiklan mukaisesti rahoitusapua lainan muodossa.

2. EVM:n lainojen ehdot sisältyvät makrotaloudelliseen sopeutusohjelmaan, jonka yksityiskohdat määrätään yhteisymmärryspöytäkirjassa 13 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

3. Kunkin EVM:n lainan rahoitusehdot määritetään rahoitusapujärjestelyä koskevassa sopimuksessa, jonka toimitusjohtaja allekirjoittaa.

4. Johtokunta hyväksyy yksityiskohtaiset ohjeet, joissa määritetään EVM:n lainojen toteutusta koskevat järjestelyt.

5. Johtokunta tekee keskinäisellä sopimuksella, toimitusjohtajan ehdotuksesta ja saatuaan Euroopan komissiolta 13 artiklan 7 kohdan mukaisesti annettavan kertomuksen, päätöksen ensimmäistä rahoitusapuerää seuraavien rahoitusapuerien maksamisesta.

ARTICLE 16

ESM loans

1. The Board of Governors may decide to grant financial assistance in the form of a loan to an ESM Member, in accordance with Article 12.

2. The conditionality attached to the ESM loans shall be contained in a macro-economic adjustment programme detailed in the MoU, in accordance with Article 13(3).

3. The financial terms and conditions of each ESM loan shall be specified in a financial assistance facility agreement, to be signed by the Managing Director.

4. The Board of Directors shall adopt the detailed guidelines on the modalities for implementing ESM loans.

5. The Board of Directors shall decide by mutual agreement, on a proposal from the Managing Director and after having received a report from the European Commission in accordance with Article 13(7), the disbursement of the tranches of the financial assistance subsequent to the first tranche.

17 ARTIKLA

Ensimmäisten tukivälineiden

1. Hallintoneuvosto voi päättää 12 artiklan mukaisesti ja varmistaakseen, että rahoitusapu on mahdollisimman kustannustehokasta, järjestelystä, jolla EVM:n jäsenen joukkovelkakirjalainoja ostetaan ensimmäisillä.

2. Ensimmäisten tukivälineiden ehdot määritetään yksityiskohtaisesti yhteisymmärryspöytäkirjassa 13 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

ARTICLE 17

Primary market support facility

1. The Board of Governors may decide to arrange for the purchase of bonds of an ESM Member on the primary market, in accordance with Article 12 and with the objective of maximising the cost efficiency of the financial assistance.

2. The conditionality attached to the primary market support facility shall be detailed in the MoU, in accordance with Article

sesti.

3. Joukkovelkakirjojen ostossa noudatettavat rahoitusehdot määritetään rahoitusapujärjestelyä koskevassa sopimuksessa, jonka toimitusjohtaja allekirjoittaa.

4. Johtokunta hyväksyy yksityiskohtaiset ohjeet, joissa määritetään ensimarkkinoiden tukivälineen toteutusta koskevat järjestelyt.

5. Johtokunta tekee keskinäisellä sopimuksella, toimitusjohtajan ehdotuksesta ja saatuaan Euroopan komissiolta 13 artiklan 7 kohdan mukaisesti annettavan kertomuksen, päätöksen rahoitusavun maksamisesta avunsaajana olevalle jäsenvaltiolle ensimarkkinaoperaatioiden avulla.

13(3).

3. The financial terms and conditions under which the bond purchase is conducted shall be specified in a financial assistance facility agreement, to be signed by the Managing Director.

4. The Board of Directors shall adopt the detailed guidelines on the modalities for implementing the primary market support facility.

5. The Board of Directors shall decide by mutual agreement, on a proposal from the Managing Director and after having received a report from the European Commission in accordance with Article 13(7), the disbursement of financial assistance to a beneficiary Member State through operations on the primary market.

18 ARTIKLA

Jälkimarkkinoiden tukiväline

1. Hallintoneuvosto voi päättää 12 artiklan 1 kohdan mukaisesti järjestelystä, joka koskee EVM:n jäsenen joukkovelkakirjalainoja koskevia operaatioita jälkimarkkinoilla.

2. Päätökset vaikeuksien leviämisen vaaran välttämiseksi jälkimarkkinoilla tehtävistä interventioista tehdään sellaisen EKP:n analyysiin perusteella, jossa todetaan rahoitusmarkkinoiden poikkeukselliset olosuhteet ja rahoitusvakauden vaarantuminen.

3. Jälkimarkkinoiden tukivälineen ehdot määritetään yksityiskohtaisesti yhteisymmärryspöytäkirjassa 13 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

4. Jälkimarkkinaoperaatioiden toteutuksessa noudatettavat rahoitusehdot määritetään rahoitusapujärjestelyä koskevassa sopimuksessa, jonka toimitusjohtaja allekirjoittaa.

5. Johtokunta hyväksyy yksityiskohtaiset ohjeet, joissa määritetään jälkimarkkinoiden

ARTICLE 18

Secondary market support facility

1. The Board of Governors may decide to arrange for operations on the secondary market in relation to the bonds of an ESM Member in accordance with Article 12(1).

2. Decisions on interventions on the secondary market to address contagion shall be taken on the basis of an analysis of the ECB recognising the existence of exceptional financial market circumstances and risks to financial stability.

3. The conditionality attached to the secondary market support facility shall be detailed in the MoU, in accordance with Article 13(3).

4. The financial terms and conditions under which the secondary market operations are to be conducted shall be specified in a financial assistance facility agreement, to be signed by the Managing Director.

5. The Board of Directors shall adopt the detailed guidelines on the modalities for im-

tukivälineen toteutusta koskevat järjestelyt.

6. Johtokunta tekee keskinäisellä sopimuksella ja toimitusjohtajan ehdotuksesta päätöksen operaatioiden aloittamisesta jälkimarkkinoilla.

19 ARTIKLA

Rahoitusapuvälineiden luettelon uudelleentarkastelu

Hallintoneuvosto voi tarkastella uudelleen 14–18 artiklassa määrättyjen rahoitusapuvälineiden luetteloa ja päättää tehdä muutoksia siihen.

20 ARTIKLA

Hinnoittelupolitiikka

1. Myöntäessään vakaustukea EVM pyrkii kattamaan rahoitus- ja toimintakustannuksensa kokonaisuudessaan ja se saa asianmukaisen marginaalin.

2. Kaikkien rahoitusapuvälineiden hinnoittelu määrätään yksityiskohtaisesti hallintoneuvoston hyväksymissä hinnoitteluohjeissa.

3. Hallintoneuvosto voi tarkastella uudeen hinnoittelupolitiikkaa.

21 ARTIKLA

Lainanotto-operaatiot

1. EVM:lla on valtuudet ottaa tarkoituksensa täyttämiseksi lainaa pääomamarkkinoilla pankeilta, rahoituslaitoksilta taikka muilta henkilöiltä tai laitoksilta.

2. Toimitusjohtaja määrittää lainanotto-operaatioita koskevat järjestelyt johtokunnan antamien yksityiskohtaisten ohjeiden mukaisesti.

plementing the secondary market support facility.

6. The Board of Directors shall decide by mutual agreement, on a proposal from the Managing Director, to initiate operations on the secondary market.

ARTICLE 19

Review of the list of financial assistance instruments

The Board of Governors may review the list of financial assistance instruments provided for in Articles 14 to 18 and decide to make changes to it.

ARTICLE 20

Pricing policy

1. When granting stability support, the ESM shall aim to fully cover its financing and operating costs and shall include an appropriate margin.

2. For all financial assistance instruments, pricing shall be detailed in a pricing guideline, which shall be adopted by the Board of Governors.

3. The pricing policy may be reviewed by the Board of Governors.

ARTICLE 21

Borrowing operations

1. The ESM shall be empowered to borrow on the capital markets from banks, financial institutions or other persons or institutions for the performance of its purpose.

2. The modalities of the borrowing operations shall be determined by the Managing Director, in accordance with detailed guidelines to be adopted by the Board of Directors.

3. EVM käyttää asianmukaisia riskinhallintavälineitä, joita johtokunta tarkastelee säännöllisin väliajoin uudelleen.

3. The ESM shall use appropriate risk management tools, which shall be reviewed regularly by the Board of Directors.

5 LUKU

CHAPTER 5

VARAINHOITO

FINANCIAL MANAGEMENT

22 ARTIKLA

ARTICLE 22

Sijoituspolitiikka

Investment policy

1. Toimitusjohtaja huolehtii siitä, että EVM:n sijoituspolitiikka on varovaista, jotta voidaan johtokunnan hyväksymien ja säännöllisin väliajoin uudelleen tarkastelemien ohjeiden mukaisesti varmistaa, että EVM:n luottokelpoisuus on paras mahdollinen. EVM:llä on oikeus käyttää osa sijoitussalkkunsu tuotosta toiminta- ja hallintokustannustensa kattamiseen.

1. The Managing Director shall implement a prudent investment policy for the ESM, so as to ensure its highest creditworthiness, in accordance with guidelines to be adopted and reviewed regularly by the Board of Directors. The ESM shall be entitled to use part of the return on its investment portfolio to cover its operating and administrative costs.

2. EVM:n operaatioiden on oltava moitteetoman varainhoidon ja riskinhallinnan periaatteiden mukaisia.

2. The operations of the ESM shall comply with the principles of sound financial and risk management.

23 ARTIKLA

ARTICLE 23

Osingonjakopolitiikka

Dividend policy

1. Johtokunta voi päättää yksinkertaisella enemmistöllä osingon jakamisesta EVM:n jäsenille, jos maksetun pääoman määrä ja vararahasto ylittävät EVM:n lainanantokapasiteetin ylläpidon edellyttämän tason eikä sijoitustuloja ole tarpeen käyttää EVM:n velkojille suoritettavan maksun laiminlyönnin välttämiseen. Osingot jaetaan suhteessa osuuksiin maksetussa pääomassa ja ottaen huomioon mahdollisuuden, että maksuja nopeutetaan 41 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

1. The Board of Directors may decide, by simple majority, to distribute a dividend to the ESM Members where the amount of paid-in capital and the reserve fund exceed the level required for the ESM to maintain its lending capacity and where proceeds from the investment are not required to avoid a payment shortfall to creditors. Dividends are distributed pro rata to the contributions to the paid-in capital, taking into account the possible acceleration referred to in Article 41(3).

2. Niin kauan kuin EVM ei ole antanut rahoitusapua jollekin jäsenistään, EVM:n maksetun pääoman sijoittamisesta kertyvät tulot palautetaan EVM:n jäsenille sen mukaan,

2. As long as the ESM has not provided financial assistance to one of its members, the proceeds from the investment of the ESM paid-in capital shall be returned to the ESM

kuinka suurella osuudella kukin jäsen on osallistunut maksettuihin pääomaan, sen jälkeen, kun tuloista on vähennetty toimintakustannukset ja edellyttäen, että tavoitteeksi asetettu tosiasiallinen lainanantokapasiteetti on kokonaisuudessaan käytettävissä.

3. Toimitusjohtaja panee EVM:n osingonjakopolitiikan täytäntöön johtokunnan antamien ohjeiden mukaisesti.

Members according to their respective contributions to the paid-in capital, after deductions for operational costs, provided that the targeted effective lending capacity is fully available.

3. The Managing Director shall implement the dividend policy for the ESM in accordance with guidelines to be adopted by the Board of Directors.

24 ARTIKLA

Vararahasto ja muut rahastot

1. Hallintoneuvosto perustaa vararahaston ja tarvittaessa muita rahastoja.

2. EVM:n operaatioista kertyvät nettotulot ja EVM:n jäsenille SEUT-sopimuksen nojalla aloitetuissa monenvälisessä valvontamenetelyssä, liiallisia alijäämiä koskevassa menetelyssä ja makrotalouden epätasapainoa koskevassa menettelyssä määrätyistä taloudellisista seuraamuksista kertyvät tulot sijoitetaan vararahastoon, sanotun kuitenkin rajoittamatta 23 artiklan soveltamista.

3. Vararahaston varat sijoitetaan johtokunnan antamien ohjeiden mukaisesti.

4. Johtokunta hyväksyy muiden rahastojen perustamisen, hallinnon ja käytön edellyttämät säännöt.

25 ARTIKLA

Tappioiden kattaminen

1. EVM:n operaatioista aiheutuvat tappiot katetaan

- a) ensisijaisesti vararahastosta,
- b) toissijaisesti maksetusta pääomasta, sekä

ARTICLE 24

Reserve and other funds

1. The Board of Governors shall establish a reserve fund and, where appropriate, other funds.

2. Without prejudice to Article 23, the net income generated by the ESM operations and the proceeds of the financial sanctions received from the ESM Members under the multilateral surveillance procedure, the excessive deficit procedure and the macro economic imbalances procedure established under the TFEU shall be put aside in a reserve fund.

3. The resources of the reserve fund shall be invested in accordance with guidelines to be adopted by the Board of Directors.

4. The Board of Directors shall adopt such rules as may be required for the establishment, administration and use of other funds.

ARTICLE 25

Coverage of losses

1. Losses arising in the ESM operations shall be charged:

- (a) firstly, against the reserve fund;
- (b) secondly, against the paid-in capital; and

c) viime kädessä asianmukaisesta määrästä vaadittaessa maksettavaa, vielä maksamaton-ta pääomaa, joka vaaditaan maksettavaksi 9 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

2. Jos EVM:n jäsen laiminlyö 9 artiklan 2 tai 3 kohdan nojalla esitettyyn pääoman maksuvaatimukseen perustuvan maksun suorittamisen, kaikille EVM:n jäsenille esitetään tarkistettu korotettu pääoman maksuvaatimus, jotta voidaan varmistaa, että EVM saa kaiken tarvitsemansa maksetun pääoman. Hallintoneuvosto päättää asianmukaisesta toimintatavasta, jolla varmistetaan, että kyseinen EVM:n jäsen maksaa velkansa EVM:lle kohtuullisessa ajassa. Hallintoneuvostolla on oikeus vaatia, että maksettavaksi erääntyneelle määrälle maksetaan viivästyskorkoa.

3. Kun EVM:n jäsen maksaa 2 kohdassa tarkoitettua velkansa EVM:lle, ylimääräinen pääoma palautetaan muille EVM:n jäsenille hallintoneuvoston hyväksymien sääntöjen mukaisesti.

(c) lastly, against an appropriate amount of the authorised unpaid capital, which shall be called in accordance with Article 9(3).

2. If an ESM Member fails to meet the required payment under a capital call made pursuant to Article 9(2) or (3), a revised increased capital call shall be made to all ESM Members with a view to ensuring that the ESM receives the total amount of paid-in capital needed. The Board of Governors shall decide an appropriate course of action for ensuring that the ESM Member concerned settles its debt to the ESM within a reasonable period of time. The Board of Governors shall be entitled to require the payment of default interest on the overdue amount.

3. When an ESM Member settles its debt to the ESM, as referred to in paragraph 2, the excess capital shall be returned to the other ESM Members in accordance with rules to be adopted by the Board of Governors.

26 ARTIKLA

Talousarvio

Johtokunta hyväksyy EVM:n talousarvion vuosittain.

27 ARTIKLA

Tilinpäätös

1. Hallintoneuvosto hyväksyy EVM:n tilinpäätöksen vuosittain.

2. EVM julkaisee vuosikertomuksen, joka sisältää tarkastetun tilinpäätöksen, ja se lähettää EVM:n jäsenille neljännesvuosittain yhteenvedon rahoitusasemastaan ja tuloslaskelmansa, joka osoittaa sen operaatioiden tulokset.

ARTICLE 26

Budget

The Board of Directors shall approve the ESM budget annually.

ARTICLE 27

Annual accounts

1. The Board of Governors shall approve the annual accounts of the ESM.

2. The ESM shall publish an annual report containing an audited statement of its accounts and shall circulate to ESM Members a quarterly summary statement of its financial position and a profit and loss statement showing the results of its operations.

28 ARTIKLA

ARTICLE 28

Sisäinen tarkastus

Internal Audit

Perustetaan kansainvälisten standardien mukainen sisäinen tarkastus.

An internal audit function shall be established according to international standards.

29 ARTIKLA

ARTICLE 29

Ulkoinen tarkastus

External audit

EVM:n tilit tarkastutetaan hallintoneuvoston hyväksymillä riippumattomilla ulkopuolisilla tilintarkastajilla, jotka ovat vastuussa vuotuisen tilinpäätöksen varmentamisesta. Ulkoisilla tilintarkastajilla on täydet valtuudet tarkastaa EVM:n koko kirjanpito ja kaikki tilit sekä saada kaikki tiedot EVM:n liiketapah- tumista.

The accounts of the ESM shall be audited by independent external auditors approved by the Board of Governors and responsible for certifying the annual financial statements. The external auditors shall have full power to examine all books and accounts of the ESM and obtain full information about its transac- tions.

30 ARTIKLA

ARTICLE 30

Tilintarkastuslautakunta

Board of Auditors

1. Tilintarkastuslautakunnassa on viisi jäsentä, jotka hallintoneuvosto nimittää heidän tilintarkastus- ja rahoitusasioissa osoittaman- sa pätevyyden perusteella, ja joista kaksi on EVM:n jäsenten ylimmistä tilintarkastuseli- mistä – siten, että viimeksi mainittujen jäse- nyys kiertää – sekä yksi Euroopan tilintarkas- tustuomioistuimesta.

1. The Board of Auditors shall consist of five members appointed by the Board of Governors for their competence in auditing and financial matters and shall include two members from the supreme audit institutions of the ESM Members - with a rotation be- tween the latter - and one from the European Court of Auditors.

2. Tilintarkastuslautakunnan jäsenet ovat riippumattomia. He eivät saa pyytää eivätkä ottaa vastaan ohjeita EVM:n hallintoelimiltä tai jäseniltä eivätkä muulta julkiselta tai yksi- tyiseltä elimeltä.

2. The members of the Board of Auditors shall be independent. They shall neither seek nor take instructions from the ESM govern- ing bodies, the ESM Members or any other public or private body.

3. Tilintarkastuslautakunta tekee riippumat- tomia tarkastuksia. Se tutkii EVM:n tilit ja varmistaa, että toimintatilit ja tase ovat asianmukaiset. Sillä on mahdollisuus saada käyttöönsä kaikki EVM:n asiakirjat, jotka se tarvitsee täyttääkseen tehtävänsä.

3. The Board of Auditors shall draw up in- dependent audits. It shall inspect the ESM accounts and verify that the operational ac- counts and balance sheet are in order. It shall have full access to any document of the ESM needed for the implementation of its tasks.

4. Tilintarkastuslautakunta voi milloin ta- hansa antaa havaintonsa tiedoksi johtokunnal- le. Se laatii vuosittain kertomuksen toimitet- tavaksi hallintoneuvostolle

4. The Board of Auditors may inform the Board of Directors at any time of its findings. It shall, on an annual basis, draw up a report to be submitted to the Board of Governors.

5. Hallintoneuvosto asettaa vuosikertomuksen EVM:n jäsenten kansallisten parlamenttien ja ylinten tilintarkastuselinten sekä Euroopan tilintarkastustuomioistuimen saataville.

5. The Board of Governors shall make the annual report accessible to the national parliaments and supreme audit institutions of the ESM Members and to the European Court of Auditors.

6. Tähän artiklaan liittyvistä kysymyksistä määrätään yksityiskohtaisesti EVM:n ohjesäännössä.

6. Any matter relating to this Article shall be detailed in the by-laws of the ESM.

6 LUKU

CHAPTER 6

YLEISET MÄÄRÄYKSET

GENERAL PROVISIONS

31 ARTIKLA

ARTICLE 31

Sijainti

Location

1. EVM:n kotipaikka ja päätoimipaikka ovat Luxemburgissa.

1. The ESM shall have its seat and principal office in Luxembourg.

2. EVM voi perustaa yhteystoimiston Brysseliin.

2. The ESM may establish a liaison office in Brussels.

32 ARTIKLA

ARTICLE 32

Oikeudellinen asema sekä erioikeudet ja -vapaudet

Legal status, privileges and immunities

1. Jotta EVM voi täyttää tarkoituksensa, EVM:lle myönnetään tämän artiklan mukainen oikeudellinen asema sekä tämän artiklan mukaiset erioikeudet ja -vapaudet kunkin EVM:n jäsenen alueella. EVM pyrkii saamaan oikeudellisen asemansa ja erioikeutensa ja -vapautensa tunnustetuiksi myös muilla alueilla, joilla se hoitaa tehtäviään tai joilla sillä on varoja.

1. To enable the ESM to fulfil its purpose, the legal status and the privileges and immunities set out in this Article shall be accorded to the ESM in the territory of each ESM Member. The ESM shall endeavour to obtain recognition of its legal status and of its privileges and immunities in other territories in which it performs functions or holds assets.

2. EVM on täysimääräinen oikeushenkilö; sillä on täysi oikeuskelpoisuus

2. The ESM shall have full legal personality; it shall have full legal capacity to:

a) hankkia ja luovuttaa irtainta ja kiinteää omaisuutta,

(a) acquire and dispose of movable and immovable property;

b) tehdä sopimuksia,

(b) contract;

c) olla kantajana tai vastaajana oikeudenkäynneissä, ja

(c) be a party to legal proceedings; and

d) tehdä päätoimipaikkaa koskeva sopimus ja/tai pöytäkirjoja, jotka ovat tarpeen sen varmistamiseksi, että sen oikeudellinen asema sekä erivapaudet ja -oikeudet tunnustetaan ja pannaan täytäntöön.

3. EVM sekä sen omaisuus, rahoitus ja varat, olivatpa ne missä tahansa ja kenen hallussa tahansa, nauttivat oikeudellista koskemattomuutta kaikenlaisten oikeudenkäyntienosalta lukuun ottamatta tilanteita, joissa EVM luopuu nimenomaisesti koskemattomuudestaan mitä tahansa menettelyä varten tai minkä tahansa sopimusehdon mukaisesti, mukaan lukien rahoitusvälineitä koskeva asiakirjaineisto.

4. EVM:n omaisuus, rahoitus ja varat, olivatpa ne missä tahansa ja kenen hallussa tahansa, on vapautettu etsinnästä, takavarikosta, pakkoluovutuksesta ja menetetyn julistamisesta sekä kaikenlaisesta muusta täytäntöönpano-, oikeus-, hallinto- tai lainsäädäntötoimella toteutettavasta takavarikosta, haltuunotosta tai ulosotosta.

5. EVM:n arkistot ja kaikki EVM:lle kuuluvat tai sen hallussa olevat asiakirjat ovat loukkaamattomia.

6. EVM:n tilat ovat loukkaamattomia.

7. Kunkin EVM:n jäsenen ja kunkin valtion, joka on tunnustanut EVM:n oikeudellisen aseman sekä erioikeudet ja -vapaudet, on annettava EVM:n virallisille viestintäyhteisille sama kohtelu, jonka se myöntää EVM:n jäsenen virallisille viestintäyhteisille.

8. Siinä määrin kuin tässä sopimuksessa tarkoitettuna toiminnan toteuttamiseksi on tarpeen, kaikki EVM:n omaisuus, rahoitus ja varat on vapautettava kaikenlaisista rajoituksista, sääntelystä, tarkastuksista ja maksujen keskeytyksistä.

9. EVM on vapautettava kaikista vaatimuksista, jotka koskevat vaatimusta valtuutuksen tai toimiluvan saantiin luottolaitoksena, sijoit-

(d) enter into a headquarter agreement and/or protocols as necessary for ensuring that its legal status and its privileges and immunities are recognised and enforced.

3. The ESM, its property, funding and assets, wherever located and by whomsoever held, shall enjoy immunity from every form of judicial process except to the extent that the ESM expressly waives its immunity for the purpose of any proceedings or by the terms of any contract, including the documentation of the funding instruments.

4. The property, funding and assets of the ESM shall, wherever located and by whomsoever held, be immune from search, requisition, confiscation, expropriation or any other form of seizure, taking or foreclosure by executive, judicial, administrative or legislative action.

5. The archives of the ESM and all documents belonging to the ESM or held by it, shall be inviolable.

6. The premises of the ESM shall be inviolable.

7. The official communications of the ESM shall be accorded by each ESM Member and by each state which has recognised the legal status and the privileges and immunities of the ESM, the same treatment as it accords to the official communications of an ESM Member.

8. To the extent necessary to carry out the activities provided for in this Treaty, all property, funding and assets of the ESM shall be free from restrictions, regulations, controls and moratoria of any nature.

9. The ESM shall be exempted from any requirement to be authorised or licensed as a credit institution, investment services pro-

tuspalvelujen tarjoajana tai muuna kunkin EVM:n jäsenen lain nojalla valtuutettuna toimiluvallisena tai säänneltynä yhteisönä toimimista varten.

vider or other authorised licensed or regulated entity under the laws of each ESM Member.

33 ARTIKLA

ARTICLE 33

EVM:n henkilöstö

Staff of the ESM

Johtokunta määrää EVM:n toimitusjohtajan ja muun henkilöstön työehdot.

The Board of Directors shall lay down the conditions of employment of the Managing Director and other staff of the ESM.

34 ARTIKLA

ARTICLE 34

Salassapitovelvollisuus

Professional secrecy

Hallintoneuvoston ja johtokunnan jäsenet tai entiset jäsenet taikka muut henkilöt, jotka työskentelevät tai ovat työskennelleet EVM:n palveluksessa tai sen yhteydessä, eivät saa ilmaista salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja. He eivät tehtäviensä päättymisen jälkeenkään saa ilmaista sellaisia tietoja, joita koskee salassapitovelvollisuus.

The Members or former Members of the Board of Governors and of the Board of Directors and any other persons who work or have worked for or in connection with the ESM shall not disclose information that is subject to professional secrecy. They shall be required, even after their duties have ceased, not to disclose information of the kind covered by the obligation of professional secrecy.

35 ARTIKLA

ARTICLE 35

Henkilöiden koskemattomuus

Immunities of persons

1. EVM:n edun mukaisesti hallintoneuvoston puheenjohtaja, jäsenet ja varajäsenet, johtokunnan jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja muut henkilöstön jäsenet nauttivat oikeudellista koskemattomuutta suorittamiensa virkatehtävien osalta, ja he nauttivat loukkaamattomuutta kaikkien virallisten asiakirjojensa ja asiakirjojensa osalta.

1. In the interest of the ESM, the Chairperson of the Board of Governors, Governors, alternate Governors, Directors, alternate Directors, as well as the Managing Director and other staff members shall be immune from legal proceedings with respect to acts performed by them in their official capacity and shall enjoy inviolability in respect of their official papers and documents.

2. Hallintoneuvosto voi harkintansa mukaisessa laajuudessa ja määräämiensä ehtojen mukaisesti pidättää tämän artiklan nojalla annetun hallintoneuvoston puheenjohtajan, jäsenen tai varajäsenen, johtokunnan jäsenen tai varajäsenen tai toimitusjohtajan koskemattomuuden.

2. The Board of Governors may waive to such extent and upon such conditions as it determines any of the immunities conferred under this Article in respect of the Chairperson of the Board of Governors, a Governor, an alternate Governor, a Director, an alter-

3. Toimitusjohtaja voi pidättää kenen tahansa EVM:n henkilöstön jäsenen koskemattomuuden itseään lukuun ottamatta.

4. Kukin EVM:n jäsen toteuttaa viipymättä toimet, jotka ovat tarpeen tämän artiklan panemiseksi täytäntöön lainsäädäntönsä mukaisesti, ja ilmoittaa toteuttamistaan toimista EVM:lle.

nate Director or the Managing Director.

3. The Managing Director may waive any such immunity in respect of any member of the staff of the ESM other than himself or herself.

4. Each ESM Member shall promptly take the action necessary for the purposes of giving effect to this Article in the terms of its own law and shall inform the ESM accordingly.

36 ARTIKLA

Verovapaus

1. EVM:n virallisen toiminnan puitteissa EVM sekä sen varat, tulot ja omaisuus sekä tämän sopimuksen mukaisesti sallitut operatiot ja transaktiot on vapautettava kaikista välittömistä veroista.

2. EVM:n jäsenet toteuttavat mahdollisuuksien mukaan tarvittavat toimenpiteet hyvittääkseen tai maksaakseen takaisin irtaimen tai kiinteän omaisuuden hintaan sisältyvät arvonnäköveron ja muut välilliset verot, kun EVM suorittaa virkakäyttöön huomattavia hankintoja, joiden hintaan sisältyy tällaisia veroja.

3. Vapautus ei koske sellaisia veroja ja maksuja, jotka ovat ainoastaan korvausta yleishyödyllisistä palveluista.

4. EVM:n maahantuomat, sen virallisen toiminnan harjoittamisen kannalta välttämättömät tavarat on vapautettava kaikista tuontitulleista ja -veroista sekä kaikista tuontikielloista ja -rajoituksista.

5. EVM:n henkilöstölleen maksamiin palkkoihin ja palkkioihin sovelletaan EVM:n hyväksyä tulevaa sisäistä veroa, johon sovelletaan hallintoneuvoston hyväksymiä sääntöjä. Nämä palkat ja palkkiot on vapautettava kansallisesta tuloverosta siitä päivästä alkaen, jona mainittua veroa aletaan soveltaa.

ARTICLE 36

Exemption from taxation

1. Within the scope of its official activities, the ESM, its assets, income, property and its operations and transactions authorised by this Treaty shall be exempt from all direct taxes.

2. The ESM Members shall, wherever possible, take the appropriate measures to remit or refund the amount of indirect taxes or sales taxes included in the price of movable or immovable property where the ESM makes, for its official use, substantial purchases, the price of which includes taxes of this kind.

3. No exemption shall be granted in respect of taxes and dues which amount merely to charges for public utility services.

4. Goods imported by the ESM and necessary for the exercise of its official activities shall be exempt from all import duties and taxes and from all import prohibitions and restrictions.

5. Staff of the ESM shall be subject to an internal tax for the benefit of the ESM on salaries and emoluments paid by the ESM, subject to rules to be adopted by the Board of Governors. From the date on which this tax is applied, such salaries and emoluments shall be exempt from national income tax.

6. EVM:n liikkeeseen laskemasta obligaatiosta tai arvopaperista, mukaan lukien niistä maksettavat korot tai osingot, ei saa kantaa minkäänlaista veroa, riippumatta siitä, kenen hallussa ne ovat,

a) jos tämä vero asettaisi tällaisen obligation tai arvopaperin huonompaan asemaan pelkästään sen alkuperän vuoksi, tai

b) jos tällaisen verotuksen ainoa oikeudellinen peruste on paikkakunta, jolla asianomainen obligatio tai arvopaperi on laskettu liikkeeseen, määrätty maksettavaksi tai maksettu, tai valuutta, jossa asianomainen obligatio tai arvopaperi on laskettu liikkeeseen, taikka EVM:n toimiston tai toimipaikan sijainti.

6. No taxation of any kind shall be levied on any obligation or security issued by the ESM including any interest or dividend thereon by whomsoever held:

(a) which discriminates against such obligation or security solely because of its origin; or

(b) if the sole jurisdictional basis for such taxation is the place or currency in which it is issued, made payable or paid, or the location of any office or place of business maintained by the ESM.

37 ARTIKLA

Tulkinta ja riitojen ratkaisu

1. Kaikki EVM:n jäsenen ja EVM:n taikka EVM:n jäsenten väliset tämän sopimuksen määräysten ja EVM:n ohjesäännön tulkintaa tai soveltamista koskevat kysymykset saatetaan johtokunnan päätettäväksi.

2. Hallintoneuvosto ratkaisee riidat, joita EVM:n jäsenen ja EVM:n taikka EVM:n jäsenten välillä syntyy tämän sopimuksen tulkinnaasta ja soveltamisesta, mukaan lukien riidat, jotka koskevat EVM:n tekemien päätösten yhteensopivuutta tämän sopimuksen kanssa. Kyseessä olevia EVM:n jäseniä edustavien hallintoneuvoston jäsenten äänioikeudet pidätetään ratkaisua tehtäessä, ja päätöksenteon edellyttämä äänimäärä lasketaan uudelleen tämän mukaisesti.

3. Jos EVM:n jäsen riitauttaa 2 kohdassa tarkoitetun ratkaisun, riita saatetaan Euroopan unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi. Euroopan unionin tuomioistuimen tuomio sitoo menettelyn osapuolia, ja osapuolten on toteutettava tarvittavat toimenpiteet tuomion noudattamiseksi tuomioistuimen päättämässä

ARTICLE 37

Interpretation and dispute settlement

1. Any question of interpretation or application of the provisions of this Treaty and the by laws of the ESM arising between any ESM Member and the ESM, or between ESM Members, shall be submitted to the Board of Directors for its decision.

2. The Board of Governors shall decide on any dispute arising between an ESM Member and the ESM, or between ESM Members, in connection with the interpretation and application of this Treaty, including any dispute about the compatibility of the decisions adopted by the ESM with this Treaty. The votes of the member(s) of the Board of Governors of the ESM Member(s) concerned shall be suspended when the Board of Governors votes on such decision and the voting threshold needed for the adoption of that decision shall be recalculated accordingly.

3. If an ESM Member contests the decision referred to in paragraph 2, the dispute shall be submitted to the Court of Justice of the European Union. The judgement of the Court of Justice of the European Union shall be binding on the parties in the procedure, which shall take the necessary measures to

määrääjassa.

comply with the judgment within a period to be decided by said Court.

38 ARTIKLA

ARTICLE 38

Kansainvälinen yhteistyö

International cooperation

EVM:llä on tarkoituksensa edistämiseksi oikeus tehdä tämän sopimuksen ehtojen mukaisesti yhteistyötä IMF:n, minkä tahansa sellaisen valtion kanssa, joka antaa EVM:n jäsenelle rahoitusapua tapauskohtaisesti, ja minkä tahansa sellaisen kansainvälisen järjestön tai tahon kanssa, jolla on erityisiä tehtäviä asiaan liittyvillä aloilla.

The ESM shall be entitled, for the furtherance of its purposes, to cooperate, within the terms of this Treaty, with the IMF, any State which provides financial assistance to an ESM Member on an ad hoc basis and any international organisation or entity having specialised responsibilities in related fields.

7 LUKU

CHAPTER 7

SIIRTYMÄJÄRJESTELYT

TRANSITIONAL ARRANGEMENTS

39 ARTIKLA

ARTICLE 39

Suhde ERVV:n lainanantoon

Relation with EFSF lending

Siirtymäkaudella, joka kattaa tämän sopimuksen voimaantulosta alkavan ja ERVV:n täydelliseen lakkauttamiseen päättyvän jakson, EVM:n ja ERVV:n yhdistetty lainananto ei saa ylittää 500 000 miljoonaa euroa, sanotun kuitenkin rajoittamatta enimmäislainanantokyvyn tarkastelemista säännöllisin väliajoin uudelleen 10 artiklan mukaisesti. Johtokunta hyväksyy yksityiskohtaiset ohjeet etukäteissitoumuskyvyn laskennasta, jotta voidaan varmistaa, ettei yhdistettyä lainanannon ylärajaa ylitetä.

During the transitional phase spanning the period from the entry into force of this Treaty until the complete run down of the EFSF, the consolidated ESM and EFSF lending shall not exceed EUR 500 000 million, without prejudice to the regular review of the adequacy of the maximum lending volume in accordance with Article 10. The Board of Directors shall adopt detailed guidelines on the calculation of the forward commitment capacity to ensure that the consolidated lending ceiling is not breached.

40 ARTIKLA

ARTICLE 40

ERVV:n tukien siirto

Transfer of EFSF supports

1. Poiketen siitä, mitä 13 artiklassa määrätään, hallintoneuvosto voi päättää, että EVM ottaa vastatakseen sitoumukset, jotka ERVV on antanut rahoitusavun antamisesta EVM:n jäsenelle tämän jäsenen kanssa tehdyn sopimuksen nojalla, siltä osin kuin sitoumukset

1. By way of derogation from Article 13, the Board of Governors may decide that the EFSF commitments to provide financial assistance to an ESM Member under its agreement with that member shall be assumed by the ESM as far as such commitments relate

liittyvät maksamatta ja rahoittamatta oleviin lainajärjestelyjen osiin.

2. Saatuaan hallintoneuvoston hyväksynnän EVM voi hankkia ERVV:n oikeudet ja ottaa vastatakseen sen velvoitteet, erityisesti kaikki tai osan niistä jäljellä olevista oikeuksista ja velvoitteista, jotka sisältyvät ja liittyvät tämän voimassa oleviin lainajärjestelyihin.

3. Hallintoneuvosto hyväksyy yksityiskohdalliset järjestelyt, jotka ovat tarpeen velvoitteiden siirtämiseksi ERVV:ltä EVM:lle 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla sekä oikeuksien ja velvoitteiden siirtämiseksi 2 kohdassa kuvatulla tavalla.

to undisbursed and unfunded parts of loan facilities.

2. The ESM may, if authorised by its Board of Governors, acquire the rights and assume the obligations of the EFSF, in particular in respect of all or part of its outstanding rights and obligations under, and related to, its existing loan facilities.

3. The Board of Governors shall adopt the detailed modalities necessary to give effect to the transfer of the obligations from the EFSF to the ESM, as referred to in paragraph 1 and any transfer of rights and obligations as described in paragraph 2.

41 ARTIKLA

Alkupääoman maksaminen

1. Kunkin EVM:n jäsenen on maksettava ensimmäisessä merkinnässä merkitsemänsä määrä maksetuista osakkeista viidessä vuosittaisessa erässä, joista kukin on 20 prosenttia kokonaismäärästä, sanotun kuitenkin rajoittamatta 2 kohdan soveltamista. Kunkin EVM:n jäsenen on maksettava ensimmäinen erä viidentoista päivän kuluessa tämän sopimuksen voimaantulosta. Jäljellä olevat neljä maksuerää erääntyvät maksettavaksi yhden, kahden, kolmen ja neljän vuoden kuluttua ensimmäisen erän maksupäivästä.

2. Sen viiden vuoden jakson aikana, jona pääoma maksetaan erissä, EVM:n jäsenet nopeuttavat maksettujen osakkeiden maksamista riittävän ajoissa ennen liikkeeseenlaskupäivää, jotta maksetun pääoman ja liikkeessä olevan EVM:n velan välinen suhde saadaan pidettyä vähintään 15 prosentissa, ja ne takaavat EVM:n ja ERVV:n yhdistetyn lainantokapasiteetin vähimmäismäärän, joka on 500 000 miljoonaa euroa.

3. EVM:n jäsen voi päättää nopeuttaa osuutensa maksamista maksettuun pääomaan.

ARTICLE 41

Payment of the initial capital

1. Without prejudice to paragraph 2, payment of paid-in shares of the amount initially subscribed by each ESM Member shall be made in five annual instalments of 20 % each of the total amount. The first instalment shall be paid by each ESM Member within fifteen days of the date of entry into force of this Treaty. The remaining four instalments shall each be payable on the first, second, third and fourth anniversary of the payment date of the first instalment.

2. During the five year period of capital payment by instalments, ESM Members shall accelerate the payment of paid-in shares, in a timely manner prior to the issuance date, in order to maintain a minimum 15 % ratio between paid in capital and the outstanding amount of ESM issuances and guarantee a minimum combined lending capacity of the ESM and of the EFSF of EUR 500 000 million.

3. An ESM Member may decide to accelerate the payment of its share of paid-in capital.

42 ARTIKLA

Jakoperusteen väliaikainen korjaaminen

1. EVM:n jäsenet merkitsevät aluksi peruspääoman tämän sopimuksen liitteessä I määritetyn alkuperäisen jakoperusteen mukaan. Tähän alkuperäiseen jakoperusteeseen sisältyvää väliaikaista korjausta sovelletaan kahdentoista vuoden ajan alkaen päivästä, jona kyseinen EVM:n jäsen ottaa euron käyttöön.

2. Jos uuden EVM:n jäsenen bruttokansantuote (BKT) asukasta kohden euromääräisinä markkinahintoina sen liittymistä EVM:ään välittömästi edeltävänä vuonna on alle 75 prosenttia Euroopan unionin keskimääräisestä BKT:sta asukasta kohden markkinahintoina, siihen sovellettavaa EVM:n peruspääoman merkinnässä käytettävää jakoperustetta, joka on määritetty 10 artiklan mukaisesti, korjataan väliaikaisesti siten, että se on seuraavien summa:

a) 25 prosenttia kyseisen EVM:n jäsenen kansallisen keskuspankin prosentuaalisesta osuudesta EKP:n pääomasta, siten kuin se on määritetty EKPJ:n perussäännön 29 artiklan mukaisesti, ja

b) 75 prosenttia kyseisen EVM:n jäsenen prosentuaalisesta osuudesta euroalueen bruttokansantulosta (BKTL) euroalueen euromääräisinä markkinahintoina sen EVM:ään liittymistä edeltäneenä vuonna.

Edellä a ja b alakohdassa tarkoitettut prosentiosuudet pyöristetään alas- tai ylöspäin lähimpään 0,0001 prosenttiyksikön kerrannaiseen. Tilastollisina numerotietoina käytetään Eurostatin julkaisemia tietoja.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettua väliaikaista korjausta sovelletaan kahdentoista vuoden ajan alkaen päivästä, jona kyseinen EVM:n jäsen ottaa euron käyttöön.

4. Jakoperusteen väliaikaisen korjauksen seurauksena EVM:n jäsenelle 2 kohdan mukaisesti jaettu osuus osakkeista jaetaan uudel-

ARTICLE 42

Temporary correction of the contribution key

1. At inception, the ESM Members shall subscribe the authorised capital stock on the basis of the initial contribution key as specified in Annex I. The temporary correction included in this initial contribution key shall apply for a period of twelve years after the date of adoption of the euro by the ESM Member concerned.

2. If a new ESM Member's gross domestic product (GDP) per capita at market prices in euro in the year immediately preceding its accession to the ESM is less than 75 % of the European Union average GDP per capita at market prices, then its contribution key for subscribing to ESM authorised capital stock, determined in accordance with Article 10, shall benefit from a temporary correction and equal the sum of:

(a) 25 % of the percentage share in the ECB capital of the national central bank of that ESM Member, determined in accordance with Article 29 of the ESCB Statute; and

(b) 75 % of that ESM Member's percentage share in the gross national income (GNI) at market prices in euro of the euro area in the year immediately preceding its accession to the ESM.

The percentages referred to in points (a) and (b) shall be rounded up or down to the nearest multiple of 0,0001 percentage points. The statistical terms shall be those published by Eurostat.

3. The temporary correction referred to in paragraph 2 shall apply for a period of twelve years from the date of adoption of the euro by the ESM Member concerned.

4. As a result of the temporary correction of the key, the relevant proportion of shares allocated to an ESM Member pursuant to

leen niiden EVM:n jäsenten kesken, joihin ei sovelleta väliaikaista korjausta, sen mukaan, mikä näiden jäsenten EKPJ:n perussäännön 29 artiklan mukaisesti määritetty osuus EKP:n pääomasta oli juuri ennen osakkeiden liikkeeseenlaskua EVM:ään liittyvälle jäsenelle.

paragraph 2 shall be reallocated amongst the ESM Members not benefiting from a temporary correction on the basis of their shareholding in the ECB, determined in accordance with Article 29 of the ESCB Statute, subsisting immediately prior to the issue of shares to the acceding ESM Member.

43 ARTIKLA

Ensimmäiset nimitykset

1. Kukin EVM:n jäsen nimeää hallintoneuvoston jäsenensä ja varajäsenensä kahden viikon kuluessa tämän sopimuksen voimaantulosta.

2. Hallintoneuvosto nimittää toimitusjohtajan, ja kukin hallintoneuvoston jäsen nimittää johtokunnan jäsenen ja varajäsenen kahden kuukauden kuluessa tämän sopimuksen voimaantulosta.

ARTICLE 43

First appointments

1. Each ESM Member shall designate its Governor and alternate Governor within the two weeks of the entry into force of this Treaty.

2. The Board of Governors shall appoint the Managing Director and each Governor shall appoint a Director and an alternate Director within the two months of the entry into force of this Treaty.

8 LUKU

LOPPUMÄÄRÄYKSET

44 ARTIKLA

Liittyminen

Tämä sopimus on 2 artiklan mukaisesti avoimena liittymistä varten muille Euroopan unionin jäsenvaltioille asianomaisen Euroopan unionin jäsenvaltion toimitettua EVM:lle jäsenyyshakemuksen sen jälkeen kun Euroopan unionin neuvosto on hyväksynyt SEUT-sopimuksen 140 artiklan 2 kohdan mukaisesti päätöksen, jolla kumotaan kyseiselle jäsenvaltiolle myönnetty poikkeus euron käyttöönotosta. Hallintoneuvosto hyväksyy EVM:n uuden jäsenen liittymishakemuksen ja siihen liittyvät yksityiskohtaiset tekniset ehdot sekä mukautukset, jotka tähän sopimukseen tehdään liittymisen välittömänä seurauksena. Hallintoneuvoston hyväksyttyä jäsenyyshakemuksen EVM:n uusien jäsenten liittyminen

CHAPTER 8

FINAL PROVISIONS

ARTICLE 44

Accession

This Treaty shall be open for accession by other Member States of the European Union in accordance with Article 2 upon application for membership that any such Member State of the European Union shall file with the ESM after the adoption by the Council of the European Union of the decision to abrogate its derogation from adopting the euro in accordance with Article 140(2) TFEU. The Board of Governors shall approve the application for accession of the new ESM Member and the detailed technical terms related thereto, as well as the adaptations to be made to this Treaty as a direct consequence of the accession. Following the approval of the application for membership by the Board of

tapahtuu, kun liittymiskirjat on talletettu tallettajalle, joka antaa tästä tiedon muille EVM:n jäsenille.

Governors, new ESM Members shall accede upon the deposit of the instruments of accession with the Depositary, who shall notify other ESM Members thereof.

45 ARTIKLA

Liitteet

Tämän sopimuksen seuraavat liitteet ovat sen erottamaton osa:

1. Liite I: EVM:n jakoperuste; ja
2. Liite II: Peruspääomaan tehdyt merkinnät.

ARTICLE 45

Annexes

The following Annexes to this Treaty shall constitute an integral part thereof:

- 1) Annex I: Contribution key of the ESM; and
- 2) Annex II: Subscriptions to the authorised capital stock.

46 ARTIKLA

Tallettaminen

Tämä sopimus talletetaan Euroopan unionin neuvoston pääsihteeristön, 'tallettaja', huostaan. Tallettaja toimittaa oikeaksi todistetut jäljennökset kaikille allekirjoittajille.

ARTICLE 46

Deposit

This Treaty shall be deposited with the General Secretariat of the Council of the European Union ("the Depositary"), which shall communicate certified copies to all the signatories.

47 ARTIKLA

Ratifiointi tai hyväksyminen

1. Tämän sopimuksen voimaantulo edellyttää, että allekirjoittajat ratifioivat tai hyväksyvät sen. Ratifioimis- tai hyväksymiskirjat talletetaan tallettajan huostaan.

2. Tallettaja ilmoittaa kustakin tallettamisesta ja tallettamispäivästä muille allekirjoittajille.

ARTICLE 47

Ratification, approval or acceptance

1. This Treaty shall be subject to ratification, approval or acceptance by the signatories. Instruments of ratification, approval or acceptance shall be deposited with the Depositary.

2. The Depositary shall notify the other signatories of each deposit and the date thereof.

48 ARTIKLA

Voimaantulo

1. Tämä sopimus tulee voimaan päivänä, jona ratifioimis- tai hyväksymiskirjansa ovat

ARTICLE 48

Entry into force

1. This Treaty shall enter into force on the date when instruments of ratification, ap-

tallettaneet allekirjoittajat, joiden ensimmäisten merkintöjen osuus liitteessä II esitetyistä kokonaismerkinnöistä on vähintään 90 prosenttia. Luetteloa EVM:n jäsenistä mukautetaan tarvittaessa, minkä jälkeen liitteessä I oleva jakoperuste lasketaan uudelleen, ja 8 artiklan 1 kohdan ja liitteen II mukaista peruspääoman kokonaisarvoa sekä 8 artiklan 2 kohdan mukaista maksettujen osakkeiden alkuperäistä yhteenlaskettua kokonaisnimelisarvoa alennetaan sen mukaisesti.

2. Kunkin sellaisen allekirjoittajan osalta, joka tallettaa ratifioimis- tai hyväksymiskirjansa tätä myöhemmin, tämä sopimus tulee voimaan talletuspäivää seuraavana päivänä.

3. Kunkin sellaisen valtion osalta, joka liittyy tähän sopimukseen 44 artiklan mukaisesti, tämä sopimus tulee voimaan kahdenkymmenentenä päivänä sen liittymiskirjan tallettamisesta.

Tehty Brysselissä 2 päivänä helmikuuta vuonna kaksituhattakaksitoista yhtenä kappaaleena, jonka englannin-, espanjan-, hollannin-, iirin-, italian-, kreikan-, maltan-, portugalil-, ranskan-, ruotsin-, saksan-, slovakian-, sloveenin-, suomen- ja vironkieliset toisinnot ovat yhtä todistusvoimaiset ja joka talletetaan tallettajän huostaan, joka toimittaa oikeaksi todistetun jäljennöksen kullekin sopimuspuolelle.

proval or acceptance have been deposited by signatories whose initial subscriptions represent no less than 90% of the total subscriptions set forth in Annex II. Where appropriate, the list of ESM Members shall be adjusted; the key in Annex I shall then be recalculated and the total authorised capital stock in Article 8(1) and Annex II and the initial total aggregated nominal value of paid-in shares in Article 8(2) shall be reduced accordingly.

2. For each signatory which thereafter deposits its instrument of ratification, approval or acceptance, this Treaty shall enter into force on the day following the date of deposit.

3. For each State which accedes to this Treaty in accordance with Article 44, this Treaty shall enter into force on the twentieth day following the deposit of its instrument of accession.

Done at Brussels on the second day of February in the year two thousand and twelve in a single original, whose Dutch, English, Estonian, Finnish, French, German, Greek, Irish, Italian, Maltese, Portuguese, Slovak, Slovenian, Spanish and Swedish texts are equally authentic, which shall be deposited in the archives of the Depositary which shall transmit a duly certified copy to each of the Contracting Parties.

LIITE I

EVM:n alkuperäinen jakoperuste

EVM:n jäsen	EVM:n jakoperuste (%)
Belgian kuningaskunta	3,4771
Saksan liittotasavalta	27,1464
Viron tasavalta	0,1860
Irlanti	1,5922
Helleenien tasavalta	2,8167
Espanjan kuningaskunta	11,9037
Ranskan tasavalta	20,3859
Italian tasavalta	17,9137
Kyproksen tasavalta	0,1962
Luxemburgin suurherttuakunta	0,2504
Malta	0,0731
Alankomaiden kuningaskunta	5,7170
Itävallan tasavalta	2,7834
Portugalin tasavalta	2,5092
Slovenian tasavalta	0,4276
Slovakian tasavalta	0,8240
Suomen tasavalta	1,7974
Yhteensä	100,0

ANNEX I

Contribution Key of the ESM

ESM Member	ESM key (%)
Kingdom of Belgium	3,4771
Federal Republic of Germany	27,1464
Republic of Estonia	0,1860
Ireland	1,5922
Hellenic Republic	2,8167
Kingdom of Spain	11,9037
French Republic	20,3859
Italian Republic	17,9137
Republic of Cyprus	0,1962
Grand Duchy of Luxembourg	0,2504
Malta	0,0731
Kingdom of the Netherlands	5,7170
Republic of Austria	2,7834
Portuguese Republic	2,5092
Republic of Slovenia	0,4276
Slovak Republic	0,8240
Republic of Finland	1,7974
Total	100,0

LIITE II

Peruspääomaan tehdyt merkinnät

EVM:n jäsen	Osakkeiden lukumäärä	Pääomamerkintä (EUR)
Belgian kuningaskunta	243 397	24 339 700 000
Saksan liittotasavalta	1 900 248	190 024 800 000
Viron tasavalta	13 020	1 302 000 000
Irlanti	111 454	11 145 400 000
Helleenien tasavalta	197 169	19 716 900 000
Espanjan kuningaskunta	833 259	83 325 900 000
Ranskan tasavalta	1 427 013	142 701 300 000
Italian tasavalta	1 253 959	125 395 900 000
Kyproksen tasavalta	13 734	1 373 400 000
Luxemburgin suurherttuakunta	17 528	1 752 800 000
Malta	5 117	511 700 000
Alankomaiden kuningaskunta	400 190	40 019 000 000
Itävallan tasavalta	194 838	19 483 800 000
Portugalin tasavalta	175 644	17 564 400 000
Slovenian tasavalta	29 932	2 993 200 000
Slovakian tasavalta	57 680	5 768 000 000
Suomen tasavalta	125 818	12 581 800 000
Yhteensä	7 000 000	700 000 000 000

ANNEX II

Subscriptions to the authorised capital stock

ESM Member	Number of shares	Capital subscription (EUR)
Kingdom of Belgium	243 397	24 339 700 000
Federal Republic of Germany	1 900 248	190 024 800 000
Republic of Estonia	13 020	1 302 000 000
Ireland	111 454	11 145 400 000
Hellenic Republic	197 169	19 716 900 000
Kingdom of Spain	833 259	83 325 900 000
French Republic	1 427 013	142 701 300 000
Italian Republic	1 253 959	125 395 900 000
Republic of Cyprus	13 734	1 373 400 000
Grand Duchy of Luxembourg	17 528	1 752 800 000
Malta	5 117	511 700 000
Kingdom of the Netherlands	400 190	40 019 000 000
Republic of Austria	194 838	19 483 800 000
Portuguese Republic	175 644	17 564 400 000
Republic of Slovenia	29 932	2 993 200 000
Slovak Republic	57 680	5 768 000 000
Republic of Finland	125 818	12 581 800 000
Total	7 000 000	700 000 000 000